

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEČAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 264 (13.797)

Trst, torek, 20. novembra 1990

V Parizu se je začela tridnevna izredna Konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi

Rodila se je nova Evropa

*Včeraj podpisali sporazum o krčenju konvencionalnega orožja - Gorbačov napoveduje nove razorožitvene pobude
Strah pred nacionalizmi in separatizmi - Zalivska kriza greni konec blokvske konfrontacije v Evropi*

Bush in Gorbačov že dolgo nista sovražnika, zdaj sta celo prijatelja

(Telefoto AP)

PARIZ — Včeraj so v pariški Elizejski palači obrnili pomembno stran v človeški zgodovini, saj so s sporazumom o konvencionalni razorožitvi »dokončno pokopali hladno vojno«, zaključili 45-letno obdobje blokvske konfrontacije, med katero je mir slo- nel na ravnotežju strahu in v senci smrtonosnega orožja.

»Smo pred zgodovinskim sporazu- mom, ki postavlja temelje novi var- nosti za Evropo in njene severnoame- riške partnerje.« S temi besedami je francoski predsednik Mitterrand odprl včeraj kratko, a nadvse svečano slo- vesnost, med katero so predsedniki dr- žav ali vlad 16 članic Nato pakta in šest članic Varšavskega pakta podpi- sali sporazum o krčenju konvencional- nega orožja v Evropi. Na slovesnosti so bili tudi predstavniki 12 evropskih nevtralnih in nevrščenih držav, ki so s svojo prisotnostjo poudarili svoje vključevanje v drugo obdobje razoro- žitvenih pogajanj, na katerem bodo krčili število vojakov v Evropi.

Sporazum so takoj označili kot »dip- lomatski obelisk brez primera v člo- veški zgodovini«, ker je v njem poleg

konkretnih določil tudi izjava, da pod- pisniki niso več sovražniki in da pri- stopajo k uresničevanju novih par- tnerskih odnosov, s tem da eden dru- gemu ponujajo »medsebojno prijatel- stvo«. Iz besedila so tudi odstranili vso dosedanjo blokvske besedno navla- ko, tako da prvič uporabljajo le termin »skupina držav« namesto dosedanjih vojaških zveze, blokov, paktov in podobnih terminov. Sporazum določa, da vsaka »skupina držav« lahko ima le 20 tisoč tankov, 20 tisoč topov, 30 tisoč oklopnih vozil, 6.800 bojnih letal in 2.000 vojnih helikopterjev. Iz tega sle- di, da bo v staro železo in livarne ro- malo skoraj 23 tisoč tankov, 17 tisoč raznih oklopnih vozil, 12 tisoč topov, 2.100 letal in 1.300 helikopterjev v glavnem iz sklopa sil Varšavskega pakta, saj so sile Nato v glavnem v mejah sedanjega plafona ali celo pod njim. S tem je dokončno potrjena teza, da je imel Varšavski pakt v Evropi očitno premoč. Z določanjem zgornje meje za vsako oborožitev pa sporazum deli Evropo na štiri območja, tako da bi še dodatno preprečili mož-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po prvih rezultatih v vodstvu nacionalistične stranke Prve svobodne volitve v Bosni in Hercegovini

LJUBLJANA — Po neuradnih podatkih je v Bosni in Hercegovini v nedeljo glasovalo okrog 70 odstotkov volilcev, še vedno pa iz raznih občin prihajajo podatki o volilni udeležbi. Prišlo je do kupa težav, zlasti zaradi neurejenih volilnih seznamov, in več zapletov, toda volitve so na večini volišč potekale mirno.

O podatku o volilni udeležbi se je razvnela v nedeljo ostra, ne samo medijska vojna. Beograjska »Politika« je na prvi strani objavila velik naslov: »Volitve na škodo srbskega naroda«, zagrebški »Vjesnik« pa še debelejši: »BiH je volila za demokracijo«. Naslova izražata diametralno nasprotni stališči Zagreba in Beograda. Hrvaška je mne- nja, da so imele volitve nekatere pomanjkljivosti, bile pa so redne, demokratične in odslej bo BiH v rokav demokracijo izbranega vodstva, torej bo ostala samostoj- na, najbrž konfederativno usmerje- na država. Za Srbijo pa je to nele- galna volilna procedura in zaradi tega poudarja, da so volitve neza- konite in da jih je treba razveljaviti.

Take zahteve so tudi utemelje- vali, češ da je bila volilna udelež- ba izredno nizka, saj so se razširile govorice, da je dosegla komaj 53 odstotkov volilnih upravičencev. Razmerje sil v novem bosanskem parlamentu bo povsem spremenje- no. Doslej so prešteli dobrih deset odstotkov glasov, uradni podatki bodo znani čez nekaj dni. Vendar opazovalci sodijo, da bodo tri na- cionalne stranke, torej Muslimanov, Srbov in Hrvatov, dobile tri četrti- ne glasov, oziroma mest v skupšči- ni, obe vsedržavni skupaj komaj 20 odstotkov, približno 10 odstotkov ZKBiH - Durakovičeva Stranka de- mokratske prenovne in 10 odstotkov stranka reformskih sil Anteja Mar- kovića.

Predsednika republike bo volila skupščina med sedmimi člani predsedstva; približno se že ve, kdo naj bi bil izvoljen. Največ gla- sov, kar 46% doslej preštetih, je prejel bivši generalni ravnatelj

podjetja Agrokomerc Fikret Abdić, ki bo tako postal najresnejši kandi- dat za novega predsednika bosan- ske republike.

Po pisanju tiska, na temelju raz- nih izjav in po zunanjem dogaja- nju bi lahko sodili, da so volitve in volilni boj v Bosni do kraja zaostri- li mednacionalne odnose. Toda po- ročevalci, ki dobro poznajo polo- žaj, so drugačnega mnenja. Dopis- nik »Oslobodjenja« Zoran Odić je bil ves čas volitev doma in pravi, da so ljudje z velikim zanimanjem spremljali volilno mrzlico, ki se je sprevrgla v svojstven cirkus. Vse skupaj so doživljali kot »špekta- kel«, kot nekaj, kar je treba naredi- ti, za vse skupaj pa ni prevelikega interesa. O mednacionalnih spopa- dih je dejal, da mu je neki prijatelj povedal: »Oni hočejo skregati tebe in mene, čeprav sva skupaj hodila v šolo, skupaj delala in sva še ved- no sosed.« To mu je izjavil Musli- man, njemu Hrvat. »Da, toda, kaj bi bilo, če bi šlo za Srba?« smo vprašali. Odić pa je bil tudi v tem primeru kategoričen z manjšo mož- nostjo izjem, ko trdi, da v njego- vem kraju in drugod žive trije na- rodi in da nikoli, niti med vojno, ni bilo trenj. Drugače pa je s sicer bolj redkimi prišleki, izpred nekaj let, in seveda je povsem drugače. z onimi Srbi, ki jih načrtno doselju- jejo in ki skušajo profesionalno razgreti ozračje.

Hladne številke bi to potrjevale. V volilne sezname BiH je bilo na- mreč vpisanih 2.979.209 volilcev, mednje je všteto tudi 21.794 tistih, ki so jih vpisali v zadnjem času, torej po šestmesečnem roku, ki naj bi pomenil mejo za vpis. Niso pa vpisali 2.125 volilcev, ki so se pri- javili zadnji dan brez rednih doku- mentov. In samo ta zadnja številka naj bi se nanašala na Srbe, ki so se skušali prijaviti zadnji hip na poziv srbske stranke. V obeh pri- merih gre za nepomembno števil- ko, ki nikakor ne more bistveno vplivati na volilni izid. Seveda pa se to lahko emotivno-medijsko us- trezno izrabi.

B. S.

Kampanja za januarski kongres KPI se je dejansko že začela O prihodnosti KPI bo odločal spopad med tremi resolucijami

RIM — Kongresna kampanja KPI se je dejansko že za- čela in včeraj so objavili vse tri kongresne resolucije in dva predloga za ime in simbol, ki se bodo soočili na dvajsetem partijskem kongresu. Danes zapade tudi rok za člane cen- tralnega komiteja in osrednje jamstvene komisije, da pod- prejo posamezne dokumente.

Prva resolucija, ki jo je podpisal tajnik Achille Occhetto in katero podpira tudi tako imenovana melioristična desni- ca, zagovarja rojstvo nove stranke iz pepela stare KPI. Gre za Demokratično stranko levice z novim simbolom - hras- tom, ki ima pri svojih koreninah majhen stari znak KPI s srpom in kladivom. Za ta stari simbol pa se poteguje resolu- cija, ki so jo podpisali Ingrao, Natta, Tortorella in Cossut- ta. Staremu simbolu bi ta skupina želela dodati še geslo »demokracija - socializem.« Pristaši tretje kongresne resolu- cije - prvi podpisnik je Bassolino - pa v boj v zvezi z imenom in simbolom ne bo posegla, vendar pa hoče s svo- jim dokumentom prispevati k enotnosti stranke. Med njimi so zagovorniki novega simbola in novega imena, kot tudi tisti, ki se strinjajo s stariimi znaki. Njihova želja je, da bi po soočanju med »DA« in »NE« predstavljali nekakšen povezo- valni element za notranjo levico, ki jo sestavljajo nekateri predstavniki Occhettove večine, del starega jedra »ingraov- cev« in del tako imenovanega »berlinguerjevega centra«. So za »moderno stranko, ki bo antagonistična in reformator- ska, pri čemer pa naj bi obdržala tradicije delavskega giba-

nja. Njihov cilj je »obnova italijanske demokracije«, po njihovem mnenju pa je absurdno, da bi »imeli kapitalizem za zadnjo postajo v zgodovini človeštva«.

Occhettova resolucija pa izbira potrditev demokracije kot pot v socializem. Iz tega naj bi izhajala tudi potreba po novi demokratični stranki na levi. V dokumentu je pou- darjeno, da vzrokov za to ne gre iskati v padcu realsocializ- ma, »saj italijanski komunisti niso nikoli posnemali takega modela in že dolgo poudarjajo nerazdružljivo vez med de- mokracijo in socializmom. Zato se jim tudi ni treba odpove- dovat svoji tradiciji in zgodovini, da bi lahko začeli z novo«. Politični cilj nove stranke je združitev levice ob reformi političnega sistema in alternativa vladi. V resoluciji je še rečeno, da je PSI še vedno vpeta v stari sistem moči, ki ga vodi KD in je zato potrebno stvarno soočanje na levi, kar pa po mnenju te resolucije zahteva od socialistov »avtokritiko in programski ter ideološki preobrat«.

Resolucija Ingrao-Natta-Tortorella-Cossutta pa Occhet- tovim predlogom nasprotuje, tajniku KPI pa očita, da ni sposoben ustvariti nove in moderne levičarske sile in na ta način res omogočiti alternativo. Zavzemajo se za politične in kulturne vrednote komunistične in marksistične tradici- je. Zato imena in simbola ni treba menjati, prizadevanja za »ponovno ustanovitev KPI« pa se bodo po besedah zagovor- nikov te resolucije nadaljevala še po kongresu.

G. R.

Senjam v znamenju cerkvene pesmi

Petje enajstih mladih zborov iz Benečije, Kanalske doline in Drežnice je v nedeljo zazvenelo v sugestivni cerkvi sv. Marije in Nives na Ljesah

NA 4. STRANI

Družba Monteshell
napovedala odpust
delavcev Aquile

□ □ □

Tržaški občinski svet
odobril proračun 1991

NA 5. STRANI

□ □ □

Uspešen obisk
Gorbačova v Rimu

NA 12. STRANI

Sadam še bolj okrepil svoje čete v Kuvajtu

BAGDAD — V nedeljo je na zalivskem področju najbolj odmevala napoved iraškega diktatorja, da naj bi od božiča pa do 25. marca 1991 postopoma osvobodili vse tuje državljane, »seveda če v tem času ne bo prišlo do nepredvidenih dogodkov«. Ti nepredvideni dogodki pa najbrž pomenijo napad na Irak, pri čemer pa bi Saddam Husein kot eno glavnih orožij uporabljal predvsem izsiljevanje z življenji talcev. Sama napoved je naletela na ostro reakcijo ameriškega predsednika Busha, ki je iraško napoved označil kot »kruto razprodajo človeških življenj«. Povsem drugačne pa so reakcije iz vrst Arafatove PLO, ki pravi, da predstavlja najnovejša iraška odločitev o talcih »velik korak na poti popuščanja napetosti«.

O popuščanju napetosti pa ne govori včerajšnja odločitev Sadama Huseina, da v okupirani Kuvajtu pošlje še 250.000 vojakov. Očitno je torej, da Irak niti ne razmišlja o morebitnem umiku in da vse bolj jemlje v poštev vojaško rešitev krize.

Proti temu pa se še vedno bori svetovna diplomacija in včeraj je neki savdski dnevnik pisal o možnosti, da bi že v kratkem na diplomatski obisk na Bližnji vzhod prispel sovjetski predsednik Mihail Gorbačov.

Živahna razprava med strankami o vsebini in datumu ljudskega posvetovanja Zbori slovenske skupščine bodo danes razpravljali in odločali o plebiscitu

LJUBLJANA — Danes ob 10. uri se bo sestala slovenska skupščina, najprej trije zbori na ločenih zasedanjih, nato vsi trije na skupnem zasedanju, ko bodo odločali o plebiscitu in z njim povezanimi vprašanji. Uradno sporočilo je lakonično in ne naveda podrobnosti, kar je tudi razumljivo, saj se je včeraj ves dan dokaj pozno v noč razvnela na zasedanju šestih strank Demosa in treh strank opozicije razprava o vsebini, datumu in drugih okoliščinah plebiscita. O načelnem stališču, da plebiscit bo, da je glede tega doseženo soglasje celotnega slovenskega političnega aspekta, ni več dvomov. Resnična bitka pa se bje o datumu, kar nam je včeraj zjutraj tudi potrdil predsednik Demosa dr. Jože Pučnik. Mnenja je, da mora biti plebiscit čim prej, najboljši datum bi bil 23. december, omenja tudi januarja, tako da so vse opcije še odprte. Vendar pa se v datumu skriva tudi dilema, ne samo časovno tehnična, temveč vsebinska. Opozicija namreč zahteva, da se

plebiscit dobro pripravi, da se zbere vse ustrezno gradivo, torej naredi račun škode in koristi, predvsem gospodarskih posledic. Treba je uskladiti mednarodne obveznosti in mednarodni položaj Slovenije, urediti stvari s Hrvati. Predvsem pa je treba počakati na konec sedanje serije jugoslovanskih volitev. V Makedoniji in BiH so že potekale, v začetku decembra bodo v Črni gori in Srbiji. Plebiscit bi bil torej zaključek tega procesa in bi imel vsebinsko bolj odločeno vsebino, kolikor bi se to izkazalo, da kakršna koli oblika sožitja, niti v obliki ohlapne konfederacije, ni več možna. Stališče do plebiscita so objavili v nedeljo prenovitelji, včeraj pa njihova vlada v senci. Oboji se izrekajo »za«, toda z ustreznostjo zelo resno pripravo. Nekaj podobnega trde tudi borci, ki so se zbrali na zasedanju in se odločno izrekajo za nadaljevanje večstrankarskega demokratičnega procesa, demilitarizacijo, demokratične odnose tudi v armadi. Glede plebiscita pa zahtevajo temeljite priprave.

Odločitve skratka niso lahke in so se že včeraj zapletle zaradi odločnejšega stališča liberalcev, saj je menda predsednik Školč zahteval, da se odloča o popolni samostojnosti Slovenije in se ne slepomiši z manj odločnimi plebiscitnimi vprašanji. Ta bodo prišla na odkrit dnevni red danes, ko se bo razpletla razprava v slovenski skupščini, med katero pa bodo prisluhnili tudi odmevom razprav v Parizu, kjer je v središču mednarodnega zanimanja prihodnost Evrope in njena helsinkiška ureditev.

Iz Vatikana pa prihaja zanimiva, vendar še neuradna vest. Menda so razveljavili jugoslovansko skofovsko konferenco in naredili tri konfederalne: slovensko, povsem samostojno, hrvaško-bosansko in južno, ki vključuje Srbijo, Črno goro in Makedonijo. To bi bil prvi primer, da Vatikan vnaprej, pred uradno državno družbo, ureja svoje odnose.

BOGO SAMSA

Eni za kupoprodajo deleža v Enimontu

RIM — Minister za državne soudeležbe Franco Piga je včeraj prižgal zeleno luč Eniju za predlog Montedisonu o nakupu oziroma prodaji 40 odstotkov Enimonta. Na ta način naj bi ponovno prišlo do soočanja med obema partnerjema v tem kemičnem velikanu. O kupo-prodajnem predlogu, ki ga je moral Eni izročiti do včeraj zvečer, se bo Montedison odločil ali proda Eniju svoj ali od njega kupi njegov 40-odstotni delež v Enimontu. Minister Piga bo v četrtek tudi sprejel predstavnike Enija in Montedisona, da bi zaključili ves postopek. »Če v četrtek ne bo dosežen sporazum, potem bo Eni zaščitil svoje interese pri vseh pristojnih sodnih oblasteh,« je dejal minister za državne soudeležbe. Iz neuradnih virov se je še izvedelo, da naj bi teh 40 odstotkov Enimontovih delnic prodajali za 3.000 milijard.

V primeru, da bo Eni kupil 40 odstotkov Enimonta, bo državni del petrokemičnega giganta kasneje začel tudi z javno ponudbo za nakup delnic. V skladu z veljavnimi zakoni to sicer ni nujno potrebno, vendar pa te akcije priporočajo nekatera določila EGS, da bi v primeru prevzema nadzora nad

velikimi deleži delnic, svoj del lahko dobili tudi manjši delničarji. Javno ponudbo delnic pa predvideva tudi zakon Berlanda, ki je trenutno v obravnavi v parlamentu. Iz vrst Enija so še sporočili, da so poleg ponudbe za nakup delnic pripravljeni tudi na javno ponudbo za zamenjavo delnic.

Ob tem pa ostaja odprta še ena možnost: Montedison lahko zavrne tako nakup kot prodajo 40-odstotnega deleža in se odloči, da bo še naprej s svojim 51-odstotnim deležem še naprej odločal v Enimontu. V tem primeru pa za oba partnerja ostane le še sodna pot.

Zaradi te včerajšnje odločitve ministra Pige je konzorcij, ki nadzira delovanje borze, Consob za nedoločen čas suspendiral šest delnic skupine Ferruzzi. Gre za delnice Montedison, Ferruzzi Finanziaria, Ferruzzi Agricola, Eridania, Trenno in Selm. Ob tem velja še omeniti, da je delnice Montedison včeraj suspendirala tudi londonska borza. Ta ukrep je treba povezati z nedavnim uradnim priporočilom Consoba, naj se na borzah ne pogajajo o nakupih oziroma prodajah delnic Enimont.

Ubit albanski poslanec v makedonskem sobranju

SKOPJE — Predsedstvo socialistične zveze - Socialistična stranka Makedonije - je sporočilo, da je njen kandidat za poslanca iz Gostivarja Ekrem Elezi umrl za posledicami telesnih poškodb, ki jih je dobil med včerajšnjim napadom. Zločin so zagrešili albanski nacionalisti in separatisti, so sporočili. Podrobnosti o umoru še niso znane.

V Piranu ukradli Penckovo sliko

PIRAN — Iz piranske Mestne galerije je v noči s sobote na nedeljo izginila izjemno dragocena umetniška slika nemškega slikarja A. R. Pencka. Gre za platno velikosti 100x130 cm v mešani tehniki, ki je bilo zavarovano za vrednost 100 tisoč nemških mark. A. R. Penck sodi namreč med deset najboljših prodanih slikarskih avtorjev v svetu in je bil za obalno galerijo iz Pirana pravi podvig pridobitev te razstave v Slovenijo, saj je to bilo trenutno največja razstava tega nemškega avtorja v Evropi. B. S.

Hrvaška bo zahtevala svoj delež energije

ZAGREB — Če bo res prišlo do zaprtja nuklearke v Krškem, bo Hrvaška zahtevala od Slovenije kompenzacijo, v smislu pogodbe, ki je bila podpisana med republikama, ko so nuklearko zgradili, pravi minister za industrijo in energetiko Hrvaške Božo Udovičič. Na konferenci za novinarje v Zagrebu je Udovičič včeraj pojasnil, da bi v primeru zapiranja elektrarne, Hrvaška predvsem zahtevala od Slovenije zagotovitev ustrezne količine energije, ki sedaj prihaja iz Krškega v elektroenergetski sistem Republike Hrvaške, se pravi 2,2 milijarde kilovatnih ur letno. Če to ne bo mogoče, bo zahtevala povračilo sredstev, ki jih je Hrvaška vložila v gradnjo v Krškem. Mimo tega ali bodo nuklearko zaprli ali ne in mimo tega, če bo še proizvajala energijo, bodo hrvaške oblasti zahtevale, da jedrska elektrarna dela v pogojih maksimalne varnosti, je dejal minister Udovičič.

Kar zadeva različna stališča okoli vprašanja zapiranja Krškega pa je dejal, da hrvaški interes za JE Krško izhaja iz dejstva, da Hrvaška nima dovolj energije in da približno 40 odstotkov električnega toka uvaža iz objektov, ki so v drugih republikah, pri gradnji katerih pa je Hrvaška sodelo-

vala. Nihče seveda ne postavlja v dvom pravice posameznih republik, da odločajo o delovanju teh objektov, vendar Hrvaška mora braniti svoje interese. Pri tem je tudi dodal, da so tudi za zapiranje jedrske centrale potrebna velika sredstva, scenarija, po katerem naj bi se to odvijalo, za sedaj na vsak način še ni.

propagandno obvestilo

Iz Švice prihaja nov preparat

Nič več solza za plešaste

BASEL — Odslej bodo odvečne solze, ki jih točijo plešasti ali tisti, ki jim je pleša usojena. Tistemu, ki ga muči problem izpadanja las, se bo gotovo dvignila morala sedaj, ko so raziskovalci laboratorijev družbe Labo iz Basla, kjer imajo sedeže svetovni kemijski velikani, razširili vest o novem kozmetičnem preparatu na osnovi nikotena (asociacije med dvema sinergičnima molekulama in nekim sredstvom za širjenje žil za zunanjo rabo), ki je po prvih preizkusih pokazal, da lahko ustavi izpadanje las.

Iznajdba je testiral profesor Ernst Fink s Therapy and Performance Research Institute v Erlagenu, in sicer tako, daje osamim majhen del lasišča prostovoljcev, ki so se prijavili za testiranje, in izvedel na njem neko vrsto tetoviranja po vnaprej določenih točkah. Ob koncu testa je lahko na osnovi štetja las, ki so ga opravile tri različne osebe, ugotovil, da se je v treh mesecih tretiranih število las na osamljenem delu lasišča več kot polovice prostovoljcev od 451, ugotovljenih prvi dan testiranja, povzpelo na 570 las ob devetdesetem dnevu preizkusa. Izpadanje se je torej ustavilo, povzru pa je prišlo tudi do fiziološke rasti las na tretiranem območju lasišča.

Nov preparat, ki ga v lekarnah prodajajo pod imenom Labo, je po izrednem sprejemu pri švicarskih lekarnarjih prišel tudi v nekatere italijanske lekarne.

• Po hladni vojni rojstvo nove Evrope

NADALJEVANJE S PRVE STRANI
nost nenadnega napada, ker bodo morale biti vojaške sile »razredčene« po celi celi.

Včerajšnji sporazum vsebuje tudi razvejeni sistem nadzorstva, ki so mu še dodali možnost, da s šesturnim predhodnim obvestilom vsaka država iznenada obišče »sosedov« vojaški objekt. Predvidena je tudi ustanovitev posebnega centra za preventivno preprečevanje kriz in spopadov s sedežem na Dunaju. Ta naj bi s hitro arbitražo in z angažiranjem javnega mnenja odpravljali situacije, ki bi grozile s spopadom. V glavnem naj bi šlo za nenadne koncentracije vojaških sil ob mejah ali pa nepojasnjenih premikov večjih vojaških enot.

Tak podpis je bil spodbuden uvod v trodnevno izredno zasedanje Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE), ki bo morala na ruševinah stare blokofske Evrope zgraditi novo. Ali kot je rekel načelnik generalštaba sovjetske armade general Maihail Moisejev »postavljena je bila prva opeka v našem skupnem evropskem domu«.

Te misli so bile tako ali drugače prisotne v skoraj vseh včerajšnjih posegih na KVSE. V svojem otvoritvenem govoru je francoski predsednik Mitterrand ocenil pariški vrh kot »poln upanja« za mir, napredek in sodelovanje v Evropi. Vseeno pa je Mitterrand posvaril pred pretiranim optimizmom tistih, ki upajo, da bo stari kontinent hitro in enotno raste. To po Mitterrandovih besedah ne bo mogoče, dokler bodo v Evropi obstajala območja izven skupnih dogovorov, dokler bo na svetovnem Jugu nerazvitost, lakota, kršenje človekovih pravic in vojne.

Šefi vlad in držav 33 evropskih držav, ZDA in Kanade pa so se ob gradnji »nove Evrope« morali takoj spoprijeti s težavami. Kot senca je namreč na pariško konferenco legla zalivska kriza. Ameriški predsednik Bush je tudi na sinočnjem srečanju s sovjetskim predsednikom Gorbačovom iskal dogovor, ki bi protiraškim silam v Zalivu dal zeleno luč za vojaško opcijo. Še prej pa je s tribune KVSE Bush jasno opozoril, kako so helsinkiška načela, ki Evropi zagotav-

ljajo varnost in sodelovanje, v Zalivu teptana. Ostro je obsodil Sadama Huseina, s katerim »je nemogoče vsak kompromis«. Glede Evrope pa je Bush navedel, kako se je rešila spon blokofske konfrontacije, a sedaj pluje v »neznane vode«, v katerih pa je KVSE zanesljiv azimut.

Od vseh včerajšnjih posegov pa je bil nedvomno najzanimivejši govor sovjetskega predsednika Gorbačova, človeka, ki je v bistvu omogočil včerajšnji slavnostni dan. Zanj je KVSE dokaz globokih sprememb, ki prvič omogočajo človeštvu ustanovitev novega pravičnejšega svetovnega reda. Med spremembami v svetu je Gorbačov z velikim poudarkom navedel spremembe v SZ. Srž teh sprememb je prehod iz totalitarizma v svobodo in demokracijo, iz komandnega birokratskega sistema v pravno državo s političnim pluralizmom, iz državnega monopola v pluralizem interesov in lastnine ter v tržno politiko, iz unitarne države v resnično zvezo suverenih držav. Napovedal je, da se bo še pred koncem leta Varšavski pakt popolnoma preoblikoval, ponudil je nova pogajanja o omejevanju in uničenju taktičnega jedrskega orožja ter nadaljevanje »novih« dunajskih pogajanj, v katera bi sedaj vključili tudi pomorske sile. Gorbačov pa ni zamolčal novih nevarnosti, ki grozijo Sovjetski zvezi in z njo Evropi. Jasno je omenil nacionalizme in separatizme, ki grozijo z balkanizacijo ali celo z libanizacijo. Reševanje narodnostnih in manjšinskih vprašanj bo torej v ospredju, saj je lahko vsakomur na dlani, da se je ta vprašanja vse preveč zanemarjalo. Gorbačov pa je spregovoril tudi o zalivski krizi. Ponovil je svoje stališče, da je treba biti »potrpežljivi« pri iskanju političnega izhoda. Je pa obenem poudaril svojo odločnost, da se spoštuje resolucije Združenih narodov. Prav tako odločno je zvrnil vse iraške poskuse razdvajanja, ko je poudaril, da po takih iraških pobudah postaja ameriško-sovjetsko sodelovanje še tesnejše.

V Parizu so bili tudi varnostni ukrepi »zgodovinski«

(Telefoto AP)

Posojilnica Opčine sredi samega Trsta

Člani Hranilnice in posojilnice na Opčinah so se te dni sestali na drugem letošnjem rednem občnem zboru, in sicer tokrat s prijetno nalogo, da ratificirajo sklep upravnega sveta o skorajšnjem odprtju prve podružnice posojilnice. Podružnica bo v samem strogem središču Trsta, in sicer na Trgu Libertà pred glavno železniško postajo. Tu je upravitelj posojilnice uspešno zagotoviti ustanovitve in lepe pritlične prostore - skupno gre za površino okrog 300 kvadratnih metrov - v palači, lasti neke kneginje iz Rima, ki stoji na vogalu med Trgom Libertà in Ul. San Anastasio.

Palačo bodo novi lastniki v prihodnjih mesecih nekoliko posodobili in "osvežili", opravili nekaj potrebnih popravil na strehi in ji dali videz, ustrezen kraju, na katerem stoji. Tudi prostori, v katerih bo delovala podružnica openske hranilnice, bodo seveda temeljito predelani in opremljeni za novo dejavnost. Koliko časa bodo trajala dela? Na to vprašanje ravnatelj posojilnice Klavdij Brajnik zatrjuje, da je prepričan, da bo podružnica lahko začela redno delovati še pred nastopom poletja prihodnjega leta. Tako se bo openška hranilnica »približala« svojim številnim klientom, posojiljemalcem in vlagateljem v mestu, razširila njihov krog in sploh izboljšala svoje storitve.

Na obnem zboru so člani ratificirali tudi sklep upravnega sveta o povečanju zneska poojil, ki jih posojilnica dovoljuje posameznim prosilcem.

Na sliki (Mario Magajna) pogled na člane posojilnice med potekom občnega zbora.

ELIO FORNAZARIC

Nesoglasja okoli evropskih valut se iz dneva v dan poglobljajo

Nesoglasja pri evropskih valutah - kajpak konvertibilnih - so povežana z odnosom do ameriškega dolarja. Razprtije se ne prestopajo stopnjujejo; zgodilo se je celo to, da je sovjetski predsednik Mihail Gorbačov predstavniku Svetovne banke, kate-re delegacija se mudi te dni na obisku v Moskvi, diskretno omenil, da pravzaprav ne ve, na katero valuto naj bi naslonil rubelj, ko bo ta zrel za konvertibilnost. Samoumevno je, da se bo skušal povezati z dolarjem, toda rubelj seveda išče tudi svojega evropskega denarnega partnerja.

Pri teh nesoglasjih igrata glavno "vlogo" Francija in Nemčija. Le-ta seveda že nastopa kot nova, razširjena država. Francoski predstavniki bi radi tudi v tem primeru imeli nekakšno "voditeljsko" funkcijo na evropskem finančnem prizorišču, Nemčija pa se po drugi strani še kako zaveda svoje moči, pa tudi perspektiv. Nemška marka je v teh dneh na evropskih borzah dosegla izjemno visoko raven. Strokovnjaki zatrjujejo, da gre za rekordne rezultate.

Francozi ugotavljajo, da prihaja pri odnosih med valutami do očitnih "disproporcij", zaradi tega pa tudi predlagajo, naj bi prišlo do pomembnega mednarodnega srečanja. Šli so že tako daleč, da je finančni minister Pierre Berégovoy sprožil pobudo, naj bi se sestali najvišji predstavniki vseh sedmih najbolj razvitih držav na svetu, ki naj bi temeljito preučili nastale razmere; na eni strani gre - kakor smo napisali - za visoko raven nemške mar-

ke, na drugi, pri tem pa je tudi bistvo vsega problema, pa za padec vrednosti ameriškega dolarja. Ta je v Nemčiji "na komaj znosni ravni" (kakor piše švicarski žüriški dnevnik), "lovi" pa se tudi še v Veliki Britaniji in Italiji.

Odgovori, se pravi odnosi do tega pojava so v raznih evropskih državah različni. Francozi so za "preučitev", Nemčija je po svojem predstavniku Bundesbanke, Schlesingerju, že sporočila, da ne misli "migniti s prstom", to se pravi, da ne name-rava podpreti ameriške valute, ostali evropski dejavniki pa v glavnem "pozorno" spremljajo, kot je dejal italijanski predstavnik Carlo Azeglio Ciampi, "razvoj dogodkov". Tudi Kanadčani se zaenkrat še niso opredelili, Tokio pa je v bistvu na strani ameriške finančne politike, ki "ne želi vmešavanja".

Londoni Financial Times je nekako poluradno sporočil, da je ameriška vlada sicer prejela francosko pobudo za sklicanje sestanka med predstavniki najbolj razvitih držav, da pa še zmeraj razmišlja o odgovoru. To kajpak pomeni, da odgovor ne bo pritrdilen, pač v duhu nedavne izjave finančnega ministra Nicholasa Bradyja, ki je rekel, da bo mednarodno sodelovanje na področju finančne politike čedalje bolj potrebno, da pa je predvsem "ameriška vlada tista, ki mora skrbeti za svojo valuto".

Drugi glasnik washingtonske vlade pa je prav tako prozorno sporočil, da soglašajo s stališčem Tokia (oziroma japonskega finančnega

ministra Hashimota), da je namreč ameriška valuta zdrava in da po-potem ne potrebuje nobene pomoči, ter Nemčije, ki pa se opravičuje tudi, češ, problemov imamo že tako in tako dovolj po nemški združiti.

Skratka, Združene države Amerike, Japonska in Nemčija so v bistvu naklonjene "prostemu kroženju in vrednotenju dolarja", ki naj bi si pri tem - vsaj po ameriškem mnenju - izboljšal položaj za izvoz ameriškega blaga, ki je v zastoji bržčas prav zaradi tega, ker so "pretirano negovali stanje" ameriške valute (druga Bradyjeva izjava). Vse potemtakem kaže, da francoska pobuda za to, da bi "vrh" sedmerice sklicali v Parizu in ga tokrat namenili problematiki valut, ne bo požela uspeha.

Kakor je bilo z ene strani pričakovati, da se japonski predstavniki ne bodo odmaknili od ameriškega stališča, tako z druge strani mednarodni finančni krogi sprejemajo konec koncev z razumevanjem nemško pojasnilo, da je namreč problemov, ki so nastali v zvezi z združitvijo Nemčij, veliko in da nemški predstavniki ne nameravajo posegati na druga področja, saj se sami boje "eksplozije javnega notranjega deficita" in inflacije.

Nemška podpora dolarju bi kajpak bila na rovaš položaja marke, močna marka pa poleg drugega tudi zagotavlja "nadzorstvo nad cenami", ki je pravzaprav eno izmed najbolj zgočih vprašanj, s katerimi se trenutno ubada nemško gospodarstvo.

MIRO KOCJAN

Iz ekspozicije, ki ga je razgrnil predsednik goriške delegacije mešane zbornice Italjug Hadrijan Corsi na dvodnevem zasедanju v Poreču

Tržaški in goriški avtonomni račun je treba zopet ovrednotiti

Ohranitev tega sila dragocenega instrumenta za poživljanje obmejnega gospodarskega sodelovanja predvidevajo tudi sami Osimski sporazumi

Na zasédanju delovne skupine za splošno in obmejno izmenjavo med Italijo in Jugoslavijo v okviru srečanja Italjug-Jugital v Poreču je podal svoj ekspoziciji tudi predsednik italijanskega dela te skupine oziroma predsednik goriške delegacije Italjuga, znani slovenski podjetnik Hadrijan Corsi, ki je bil deležen tudi izjemnega priznanja za dolgoletne zasluge v prizadevanjih za krepitve gospodarskih odnosov med sosedama. Povzemamo glavne točke ekspozicije.

Prvih pet mesecev 1990 je italijansko-jugoslovanska izmenjava presegla 2 milijard dolarjev. V primerjavi z ustreznim obdobjem 1989 je izvoz v Jugoslavijo narasel za 67% s 566 na 946 milijonov dolarjev, jugoslovanski izvoz v Italijo pa skoraj za 31% z 819 na 1.070 milijonov dolarjev. To je privedlo seveda k znatnemu skrčenju jugoslovanskega prebitka. Porast izvoza v Jugoslavijo je zadeval pretežno potrošne dobrine (kava, predelov, tkanine, oblačila, obutev in navadne električne aparature), kar pomeni, da so se pokazali učinki liberalizacije v Jugoslaviji prej v Italiji kot pri drugih partnerjih Jugoslavije, kot je npr. Nemčija, saj je Italija v pogledu kakovosti, raznolikosti in cen tega blaga bolj konkurenčna. Ta prednost je med drugim imela za posledico udržitvev italijanske udeležbe pri preoblikovanju in modernizaciji jugoslovanskega distribucijskega sistema, saj so zadnje čase številna italijanska podjetja odprla v Jugoslaviji svoje trgovine z oblačili oz. napeljala z jugoslovanskimi partnerji odnose po sistemu franchising. Če se bo ta trend nadaljeval, bo postala Italija kmalu prva trgovinska partnerica Jugoslavije, toda le, če bodo lahko italijanski podjetniki prispevali k sanaciji in razvoju jugoslovanskega gospodarstva z daljnosežnejšimi pobudami

na področju industrijskega sodelovanja oziroma s proizvodi višje tehnološke vrednosti. Tudi na tem področju so namreč italijanska podjetja pripravljena tekmovali s podjetji iz drugih zahodno-evropskih držav, ki so si znala zagotoviti v Jugoslaviji nadvse prestižne položaje s pomočjo zaslonbe bančnih in finančnih organizmov, gotovo naprednejše usmerjenih in bolj razpoložljivih kot v Italiji.

Cisto drugačen in nič kaj pozitiven pa je razvoj gospodarskega in trgovinskega sodelovanja med obmejnimi območji. Tu je stanje paradoksalno in zaskrbljujoče, kajti jugoslovanski liberalizacijski in gospodarsko-reformni proces bi bil moral doseči mnogo konkretnije rezultate v Sloveniji in Hrvaški, ki sta imeli pač možnost, da uresničita karseda široko in diverzificirano sodelovanje s Furlanijo-Julijsko krajino. Še do nedavnega se je govorilo - morda malce emfatično - da je italijansko-jugoslovanska meja najbolj odprta v Evropi, spričo prometnih tokov in obsega izmenjave se je zdelo to verodostojno. Toda današnja stvarnost je drugačna; pa ne, ker bi se poslabšala raven sožitja, pač pa zaradi občutnega zmanjšanja menjave in težav na jugoslovanski strani pri spoštovanju sprejetih obveznosti (glej problem avtocestnih zvez med

Hadrijan Corsi

Gorico oz. Trstom in Razdrtim) in pri upoštevanju predlogov za skupne pobude, ki bi pospešile in utrdile proces gospodarske integracije v tem delu Evrope, ki je tako pomemben za nadaljnji razvoj odnosov med EGS in vzhodnim delom celine. Dejstvo, da problem avtocestne povezave med državama še ni rešen, lahko resno prejudicira nadaljnje možnosti razvoja trgovskega prometa v obmejnem pasu, zlasti še, če vemo, da je v obdobju 1987-1989 vozilo čez mejna prehoda pri Standeržu in Fernetičih vsak dan povprečno 1.000 velikih tovornjakov.

V tem sklopu je bil zadan hud udarec tržaškemu in goriškemu avtonomnemu računu oz. tudi operativnim strukturam

na obeh straneh meje. To ni prizadelo le italijanskih, slovenskih in hrvaških podjetij, ampak tudi podružnice, ki so jih odprla tu mnoga podjetja iz drugih jugoslovanskih regij. Razsežnost tega padca so vzemirajuče. Leta 1989 je menjava po goriškem računu padla za 48% nasproti letu 1988 (z 270,8 na 140,1 milijarde lir); naš uvoz je nazadoval za 55%, jugoslovanski pa za 41%. Hkrati je promet po tržaškem računu upadel za 41% (s 554,7 na 365,9 milijarde lir); uvoz z jugoslovanskega ozemlja se je skrčil za 40% in izvoz tjakaj skoro za 28%. Letos je obracun še slabši: v prvem polletju je promet po goriškem računu upadel za 66%, po tržaškem pa za 56% v primeri s prvimi šestimi meseci lanskega leta.

Tu se zastavljata dve vprašanji. Zakaj se je jugoslovanska stran odločila, da se samo obrobno poslužuje izmenjavnega instrumenta, o katerem je dokazano, da je odločilno prispeval k rasti obmejnega gospodarskega sodelovanja? Ali namerava jugoslovanska stran začeti odprt dialog za to, da se posli po avtonomnih računih spet poživijo? V pričakovanju, da jugoslovanski prijatelji odgovorijo na prvo vprašanje in da bo dobilo drugo vprašanje ugoden odgovor, se nam zdi umestno navesti, kateri so po našem glavni vzroki, ki bi jih bilo treba najprej razvozlati.

Blagovne liste avtonomnih računov morajo biti oproščene sleherne omejitve gospodarske in/ali valutne narave. Italijanska stran tega ne počenja, zato bi radi, da bi se enako ravnala tudi jugoslovanska stran in tako spoštovala ono, za

kar sta se izrecno dogovorila svojega dne ministra za zunanjo trgovino obeh držav Capria in Bojanic. Nadalje bi bilo umestno, da bi obe strani pospešili postopke za bančno obračunavanje; tako bi moral ostati pri lirskih depozitih naših uvoznikov pri Banci d'Italia tečaj nasproti dinarju ustaljen 60 do 90 dni, kar bi omogočilo jugoslovanskim partnerjem, da bi pri koriščenju ustreznih dinarske protivrednosti ohranili neokrnjeno kupno moč, ki jim jo zdaj klesti inflacija. Poleg tega bi bilo treba jugoslovanski uvoz blaga, ki je še zmeraj podvrženo kontingentiranju, tako preurediti, da bi eno kvoto tega blaga uvozili prek obmejnega kompenzacijskega mehanizma. Dolžni smo tudi opozoriti na okoliščino, da številni uvozniki, ki trgujejo po avtonomnih računih, prek dovoljene mere zavlačujejo s plačili in se ne odzivajo na zadevne pozive oziroma nanje odgovarjajo z nesprejemljivimi utemeljitvami. To oteževalo ohranitev recipročnih odnosov na primerni korektnosti ravni. Temu bi se dalo morda odpomoči z ustanovitvijo arbitražnega organizma ad hoc.

Nazadnje naj še podčrtamo, da so dogovore o avtonomnih računih brez vsake omejitve ali popravka osvojili tudi podpisniki sporazuma o sodelovanju EGS-Jugoslavija. Zdi se nam torej, da je treba olajševalne pogoje, ki jih zagotavljajo ti dragoceni instrumenti, mimo normativa Skupnosti, izkoristiti na kar najboljši način in kvečjemu še razširiti oziroma okrepiti, kakor to predvidevajo dodatne listine k Osimskemu sporazumu.

»Bela knjiga« o gospodarstvu v Sloveniji

Slovenski republiški sekretariat za mednarodne odnose je nedavno sestavil "belo knjigo", ki nosi nekje v podnaslovu geslo: Izživ Evropa '92 - stališča in splošne usmeritve za prilagajanje evropskemu ekonomskemu prostoru. Samo geslo jasno dokazuje, da študija ne obravnava le gospodarskih tokov, ampak medsebojno in vzročno zvezo med gospodarstvom, politikom, kulturo in splošnim tehničnim znanjem, kar pogojuje razvoj v razvitem svetu. Jugoslavija in Slovenija se morata nujno prilagoditi evropskim tokovom, če nečeta biti odrezani od razvoja in zadržani na raven nerazvite države. Zadnje čase prihaja do hitrega približevanja med državami ES in EFTA, kar pomeni, da bo možnost trgovanja na tem širokem tržišču vse težja zaradi rastoče konkurence.

Gospodarska zakonodaja, ki jo je v zadnjih dveh letih izdal zvezni izvršni svet, je nakazala smernice bodočega razvoja in odprla vrata tujemu kapitalu. Že večkrat smo omenili, da je bil zdaj celoten zakonodajni prilagoditi pretrpetemu trgovanju. Afere, ki oziroma nekatere veje gospodarstva dvomno dokazujejo, da je mnogo nedorečenega, kar seveda vzbujajo nego-

tovost pri tujih vlagateljih, saj ti ne vedo, kaj jim bo lahko navsezadnje prineslo poslovanje s čisto finančnega vidika. Tuji vlagatelji se sicer zavedajo, da vsebuje vsaka nova pobuda določeno gospodarsko tveganje, vendar stežka razumejo "pravila igre" prav zaradi neizpopolnjene zakonodaje.

Eno od kritičnih področij je davčna zakonodaja, ki je sicer bistvena postavka pri ugotavljanju donosnosti neke pobude. Tako zvezna vlada kot pristojni organi Republike Slovenije pripravljajo osnutke nove zakonodaje, vendar še ni jasno, kako bodo razmehene pristojnosti in kdaj bodo ti zakoni sprejeti. Nadejali smo se, da bodo novi zakoni stopili v veljavo že z novim poslovnim letom, a po vsej verjetnosti do tega ne bo prišlo v kratkem času, saj so s temi odločitvami povežani tudi interesi velikih jugoslovanskih koncernov, katerim današnji način ugotavljanja dohodka in plačila raznih prispevkov povsem odgovarja.

Študija IS Slovenije ugotavlja na področju davčne zakonodaje prvenstvene naloge, ki jih lahko strnem v štiri teme: primerljivost davčnih virov, primerljivost glavnih vrst davkov, primerljivost davčnih osnov in uvedba sistema posrednih davkov.

Dopolnila k slovenski ustavi so dala prvo osnovno podlago za prilagajanje

poprejšnjega sistema zahtevam tržnega gospodarstva. Ker pa živimo v prehodnem obdobju, je ostal sistem prispevkov, ki zatemnjujejo donosnost investicije, še vedno v veljavi, kar bo oteževalo tudi konec tega leta ugotavljanje tako uspešnosti poslovanja kot in še predvsem cene delovne sile.

Važen je tudi odnos do uvedbe posrednih davkov. Davek na dodatno vrednost je že vrsto let v veljavi v državah Evropske skupnosti in tudi Jugoslavija je izrazila pripravljenost, da preide na ta sistem, toda praksa iz drugih držav je pokazala, da je to dolg, večleten proces, ki ni rešljiv torej kar čez noč. Slovenija bo morala vzeti za vzor povprečni sistem, kakršen velja v državah ES, in dobiti neko srednjo pot, saj do danes tudi v zahodni Evropi še ni bil uveden enoten sistem. Obročno plačevanje posrednega davka ob vsaki prodajni kupčiji bo postavilo na glavo sedanji obračun prometnega davka, ki je bil dejansko vplačan le ob končni izročitvi blaga potrošniku.

Davek na dobiček bi moral prizadejati le "pravne osebe", torej podjetja, medtem ko bi morale fizične osebe, ki opravljajo neko gospodarsko dejavnost, biti obdavčene kot občani, ki

pridobivajo dohodek iz dela in premoženja.

V načrtu za razvoj fiskalnega sistema izsledimo v beli knjigi še zanimiv podatek: komisija trdi, da bi morali začeti razpravo o uvedbi obdavčevanja delodajalcev po delovnih mestih, prav tako pa trdi, da bi morali dobro oceniti posledice take obdavčitve; delodajalec bi skušal potemtakem zmanjšati število delovnih mest in bi bil prisiljen uvajati nove, sodobnejše načine poslovanja, kar bi bilo seveda pozitivno, bi pa po drugi strani lahko povzročilo še dodatne socialne nemire, saj bi se še povečal višek delovne sile, kar že danes pesti socialne odnose v Sloveniji.

Komisija je zaključila svoj ekspoziciji z ugotovitvijo, da bi morala republika sestaviti zameetek premoženjske bilance, kar bi ji omogočilo, da bi postala kreditno in jamstveno sposobna za sodelovanje v večjih infrastrukturnih načrtih. Seveda je to težak problem, ker je danes skoraj vse premoženje "držbeno", in zastavlja se vprašanje, kako naj postane "državno". Dokaz teh težavav je ravno diskusija, ki je bila te dni v skupščini Slovenije, kjer ni prišlo do končne odločitve, kako naj se ta reforma izpelje.

ODO KALAN

DROBIŽ

■ **FINANČNA DRUŽBA SIMEST**, ki so jo ustanovili spomladi letos z namenom, da bi finansirala ustanavljanje mešanih podjetij v vzhodnoevropskih državah z Jugoslavijo vred, ima premalo finančnih sredstev. Država ji je odinila, kakor smo mimogrede in neuradno zvedeli ob zasédanju Italjug-Jugital v Poreču, komajda kakšnih 500 milijard lir, kar pa seveda še zdaleč ne zadostuje za takšne mednarodne operacije.

■ **SEJEM POHIŠTVA**. Danes bodo odprli na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani tradicionalni Sejem pohiš-tva, ki bo trajal do vključno sobote, 24. novembra.

■ **PRI TRGOVINSKI ZBORNICI** v Trstu bodo predstavili v petek, 23. t. m., publikacijo o novi gospodarski zakonodaji na Madžarskem, ki jo je izdala sama zbornica. Njeno vsebino bo orisal direktor budimpeštanskega ura-da ICE Giuseppe Castelli.

■ **TRŽAŠKA HRANILNICA** (Cassa di risparmio di Trieste) je nedavno odprla podružnico v Gorici. Njena uradna predstavitev pa bo prihodnji petek, 23. t. m., v prostorih goriške Trgovinske zbornice (Ul. Crispi 10).

Številno občinstvo in ugledni gostje za letošnji XVII. senjam beneške cerkvene pesmi

Mladi pevci v beneških zborih

ČEDAD — Senjam beneške pesmi je vsako leto praznična priložnost, na kateri se zbere lepo število Benečanov, in istočasno izraz ustvarjalnosti na glasbenem področju, kar je društvo Rečan z Ljes pred tolikimi leti udeležilo s prireditvijo, katere glavna značilnost je vedno »mladost« - izvajalcev, avtorjev in predvsem zamisli kot take. Senjam cerkvene pesmi je dajal slutiti drugačno občinstvo in »drugačne« ali starejše izvajalce, a občutek je bil povsem zmožen. Na Ljesah se je v nedeljo zbralo namreč enajst zborov, kar pomeni skoraj 250 ljudi, in skoraj vse so sestavljali pretežno mladi pevci, sorazmerno ali zelo mladi pa so bili tudi dirigenti.

Že ob napovedi Sejma smo povedali, zakaj taka izbira letos. Društvo Rečan je sicer razmišljalo o zborovskem Sejmu, a ne o cerkveni pesmi, ker so organizatorji menili, da za tako prireditev še ni zrelo. Udeležba nesporno dokazuje nasprotno, istočasno pa tudi nakazuje, da se zanimanje za zborovsko petje med mladimi veča. Kot so poudarili nekateri govorniki, pa se veča tudi zavest o vrednoti domačega izročila in kulture, za katera ni dovolj, da ju samo hrani-

mo, temveč ju moramo tudi ovrednotiti in predvsem skrbeti za nadaljnji razvoj. Senjam je z letošnjo izvedbo ostal zvest temu načelu: petje je bilo v celoti slovensko, ob starih cerkvenih pesmih pa so se pojavljale nove skladbe, bolj ali manj zahtevne, popolne in lepo izvedene, ki predstavljajo prav tisto že omenjeno beneško ustvarjalnost na glasbenem področju. V vsaki se je zrcalil trud avtorjev in izvajalcev, uspeh pa je včasih odvisen tudi od znanja, izkušenj in številčnosti zbora, kar ni vedno odvisno od zbora ali dirigenta.

Na Ljesah se je v nedeljo zbralo tudi kar lepo število gostov, med njimi minister Slovenije za Slovence po svetu Janez Dular, generalni konzul SFRJ Jože Šušmelj, predsednica ZSO Marija Ferletič, podžupanja iz Grmeka Bruna Manzini, predsednik Gorske skupnosti Giuseppe Chiabudini, ki je ganjeno spregovoril v narečju, podžupan iz Idrije ter slovenski poslanec Tomaž Pavšič in še nekateri beneški župani. Nekateri govorniki so s spodbudnimi besedami pozdravili prireditev, ki spada med najvažnejše v Benečiji. V imenu slovenskih organizacij je

spregovoril Viljem Černo, ki je ob tej priložnosti podelil priznanje srebrnomašnikom Mariu Garjupu in Božu Zuanelli, medtem ko Renato Qualizza, žal, ni bil prisoten. Posebno priznanje je izročil domačemu župniku Azegliu Romaninu, ki je pozdravil občinstvo in prebral škofovo pismo.

Omenili smo, da je nastopalo 11 zborov. Eden od napovedanih, zbor Sv. Pavla iz Černeč, namreč ni bil prisoten, ker so pevci morali peti na nekem pogrebu, Rezijo pa sta zastopala Rino Chinese in Giovanni Di Lenardo z nadvse prijetno pesmijo v rezijanskem narečju Oče naš.

Med nastopajočimi zasluži največ pozornosti zbor Pod lipo iz Barnasa, ki je kot vedno dovršeno zapel tako dve starejši pesmi kot novo Iz globočine. Avtor glasbe in besedila je sam dirigent Nino Spehonja. Dovršenost njegove skladbe je v cerkvi zelo lepo izzvenela, za kar ima nekaj zaslug tudi številčnost mladih pevcev. Nagrade občinstva je sicer prejela zanimiva in prijetna pesem Usliši, katere avtorja sta Aldo in Davide Hlodič (tudi dirigent) in ki jo je zapel domači zbor Rečan. Strokovna žirija se seveda ni strinjala z občinstvom in je za

najboljšo glasbo izbrala pesem Zdrava Marija Antonia Qualizze, ki jo je zapel zbor iz Ukeve pod vodstvom Oswalda Erratha, za najboljšo besedilo pa pesem Misli na buojše dni Viljema Černa, ki jo je zapel zbor iz Barda pod vodstvom Renza Calligara. Zanimiv je bil nedvomno nastop edinega moškega zbora Matajur iz Klenja, ki ga zadnje čase vodi mlada Lia Bront. Iz Terske doline se je Sejma udeležil še številni sestav pevcev in godcev Naše vasi iz Tipane pod vodstvom Antona Birtiča, več je bilo še zborov iz Nadiških dolin, denimo, cerkveni zbor iz Gorenjega Tarbija pod vodstvom Walterja Qualizze, Sv. Lenart iz Podutane (dir. Renato Duriavig), po številu skromen, a izrazito mlad zbor iz Kosce, ki ga vodi Franco Cernotta, zbor iz Kravarja z dirigentom Antoniom Qualizzo, kot gost pa je zapel zbor iz Dreznice, ki ga vodi Alojz Rakušček.

Organizatorji obljubljajo Senjam tudi za prihodnje leto, verjetno v običajni obliki, če bo le sosednja telovadnica že mogla sprejeti prireditelje.

NADJA KRIŠČAK
(Foto D. KRIZMANČIČ)

Pevski zbor Rečan z Ljes

Slovenski minister Janez Dular

Publika je pozorno sledila prireditvi

IO SSO: Za nove odnose med Slovenci napredujemo počasi

TRST — Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je v preteklem tednu imel dve seji, ki jih je posvetil organizacijskim vprašanjem, odnosom s drugimi političnimi in družbenimi silami ter splošnim problemom slovenske manjšine. Odbor je med drugim ugotovil, da lepo napreduje zbiranje pomoči za poplavlence v Sloveniji. V zvezi z odnosi z drugimi slovenskimi organizacijami v zamejstvu je odbor poudaril, da zadevni pogovori za postavitev omenjenih odnosov na višjo raven napredujejo počasi in še vedno v znamenju podedovanega neravnotežja. Odbor je nato odobril program dela do konca leta ter začel razpravljati o programu v novi sezoni. Na dan je prišel tudi pereči problem kraških parkov, ki jih načrtuje deželna uprava in ki grozijo z dejanskim odvzemom lastninske pravice slovenskemu prebivalstvu. To je bilo z razlastitvami v preteklih desetletjih zelo oškodovano, zato Svet slovenskih organizacij zavrača enostransko urejanje te problematike, predvsem pa obsoja namen, da bi načrtovane parke izročili v upravo ustanovi, v kateri naj bi slovensko prebivalstvo ne imelo odločilne besede. Prav tako je prišlo na dan tudi vprašanje dvojezičnih osebnih izkaznic, ki je v zadnjih dneh povzročilo v devinsko-nabrežinski občini ostro reakcijo slovenskega političnega predstavništva. Svet slovenskih organizacij odločno zavrača nov poskus omalovaževanja in omejevanja pravice slovenskega prebivalstva do dejanske dvojezičnosti.

Pripravili so jo mladi nadarjeni slikarji srednješolci

Razstava srednješolcev na banki

SEŽANA — Sežanska hranilnica Srednje šole Srečka Kosovela Sežana, ki jo vodi mentorica Majda Stocca, je dala ob dnevu varčevanja pobudo, da se pripravi likovno razstavo v prostorih Ljubljanske banke v Sežani. Razstavo so tako pripravili mladi nadarjeni slikarji-srednješolci, ki so združeni v likovno skupino pod vodstvom akademske slikarke Karin Pirjevec. Razstava, ki bo na ogled do 27. novembra, predstavlja povezanost treh pojmov: zbiranje, prepoved in vrednota.

Pojem zbiranja predstavlja osrednja skulptura, v katero se stekajo niti, ki prinašajo rast. Spominja nas na lupino kostanja, cvet maka, itd. Drugi pojem prepovedi se vidi v asamblageu, v katerem je uporabljen simbol prometnega znaka za prepoved. V vsakem od štirih rumenih polj je postavljena ena izmed surovin (steklenica, les, premog, papir). Tu je zastopana ekologija in sicer prepovedano prekomerno izrabljanje in trošenje surovin.

Vrednota je zastopana v tretji skupini. Posode iz mavca, v katere so nasuti koščki plastike, drobiža in žito. Ta posoda simbolizira varčnost in skromnost ter naš odnos do dobrin. Poudarek razstave sloni na pravilnem odnosu do dobrin, ki nas obdajajo ter jih ne smemo razmetavati, ampak z njimi skromno živeti. Prekomerno trošenje ni zdravo. Te tri pojme najdemo tudi v ostalih elementih razstave, bodisi da gre za kolaže ali hranilnice.

Na razstavi v Sežani je predstavljenih osem avtorjev. Ob tem smo izkoristili priložnost in povprašali akademsko slikarko Karin Pirjevec, da nam pobiže predstavi delo sežanskih likovnikov ter njihove načrte za bodočnost. »Likovna skupina na sežanski srednji šoli ni zasnovana tako, da se bi

izključno ukvarjala samo z risanjem in slikanjem. Radi bi se povezali z dijaki, ki obiskujejo še ostale izvenšolske dejavnosti kot na primer: dramski krožek, jazz balet, izrazni ples, video krožek, fotografija, idr. Skupaj nameravamo narediti multimedionalni projekt.

Likovna skupina in skupina za design bosta z dijaki 2. letnika trgovske usmeritve poskrbeli za dekoracijo prostora ob proslavljanju novega leta. Takrat bomo pripravili kar dvodnevno praznovanje in en dan bo namenjen osnovnošolcem.

Kot zanimivost naj povem, da se bo skupina za design preizkusila v oblikovanju malega pisarniškega inventarja in opreme (vaze, posode za svinčnike, dežnike, rože, manjše odlagalne površine kot so police in podstavki). Opremo bomo namenili za šolo, radi pa bi tudi, da bi se predstavili širši javnosti. Z delom bo začel tudi video krožek, katerega člani bodo spoznavali zgodovino filma, si ogledali video filme in tudi praktično snemali. Krožek bo poleg mene vodil tudi prof. Božo Dragan.

Kaj nameravate storiti za oživitve dela tudi ostalih likovnikov na Sežanskem?

»Likovna skupina se na srednji šoli sestaja vsak petek od 13. do 17. ure. Člani likovnega kluba pri sežanski Zvezi kulturnih organizacij, ki so do sedaj delovali vsak po svoje v svojih ateljejih, pa naj bi se zopet začeli sestajati. To bo pripomoglo k izmenjavanju izkušenj. Za začetek nameravamo organizirati risanje akta. Poleg članov likovnega kluba so k sodelovanju vabljeni vsi, ki jih slikanje zanima.«

-OKS-

Kaj vlada o koprskem BIC centru?

KOPER — »V Kopru smo storili vse, da lahko BIC Center v Ankaranu zaživi,« so menili na včerajšnji seji občinskega IS. »Zdaj je na potezi naša država, njen uradni zastopnik Slovenija. Če ne bomo določili partnerja Italijanom, bo projekt propadel,« je dejal direktor Zavoda za družbeni razvoj Jadran Bajec, ko je predstavil osnutek zazidalnega načrta za BIC Center v Ankaranu. Tu naj bi se v prihodnjih letih na skupni površini okrog 13 tisoč kvadratnih metrov oblikoval neprofitni center za kaljenje idej in novih proizvodov, ki bo imel v bistvu tudi status raziskovalne ustanove. Po konceptu je predvideno, da bi center priključili na drugi najmočnejši računalnik v Evropi. Zazidalni načrt bo v razpravi do 20. decembra, upajo pa tudi, da bodo ta čas rešeni problemi partnerstva, da bo moč izkoristiti 9 milijard lir iz sporazuma Mikulič - Gorja in da bodo ob »koprskih« 35 milijonih din zagotovili še okrog 50 milijonov za konkretizacijo sporazuma.

D. G.

Žrtve tudi v jamah na Koprskem?

KOPER — Občinski IS v Kopru je imenoval petčlansko komisijo, ki bo v prihodnjih mesecih pripravila evidenco jam, kjer so morebitni posmrtni ostanke. Komisija bo morala poskrbeti tudi za natančno identifikacijo posmrtnih ostankov in predlagati kraj in način pokopa najdenih posmrtnih ostankov. Sklep je bil sprejet na podlagi predloga poslanca LDS v občinski skupščini, in kot smo uspeli izvedeti, je v koprski občini okrog devet jam, ki bi jih bilo treba natančneje pregledati, da bi ugotovili, če so v njih posmrtni človeški ostanki.

D. G.

Jubilej teritorialcev v Kopru

KOPER — V Kopru so včeraj, dan pred osrednjo slovesnostjo v Poljčah, že proslavili dvaindvajseti jubilej delovanja Teritorialne obrambe Slovenije.

Ob tej priložnosti so teritorialcem podelili okrog 30 različnih priznanj, zbrane pa je pozdravil tudi Janez Slapar, v.d. načelnika RŠTO RS.

V nagovoru zbranim je Slapar dejal, da je »v dvaindvajsetih letih razvoja in dela TO in majhnih in slabo opremljenih enot z orožjem (rekli smo mu trofejno), prerasla v dobro organizirano, večinoma sodobno opremljeno, kadrovske popolnoma in izurjeno strukturo, ki je sposobna skupaj z JLA upreti se vsakemu morebitnemu napadcu«.

Ob tem pa je Slapar obžaloval tudi to, da se je v JLA začelo izražati nezupanje do političnega vodstva Slovenije.

D. G.

Adria Airways se širi v Evropo

LJUBLJANA — Slovenski letalski prevoznik Adria Airways bo v prihodnje odprlo dve lastni predstavništvi in sicer v Frankfurtu in Moskvi.

To je najpomembnejša novica, ki nam jo je posredovala predstavništva za tisk podjetja Adria Nada Serajnik-Sraka.

Adria Airways namreč z novim voznim redom, ki je začel veljati konec leta postopoma, vendar vztrajno povečuje število rednih mednarodnih poletov in tako stopa v Evropo z velikimi koraki. Ker imajo premalo lastnih letal - septembra so pri združenju AIRBUS kupili dve letali - so bili prisiljeni nekaj letal tudi najeti. Mirno lahko zapišemo, da bo Adria prihod leta 1992 pričakala pripravljena, saj se bodo njena letala takrat že spuščala na letališča Severne in Južne Amerike.

Trenutno je Adria, katere letala letijo iz Ljubljane v London, Pariz, München, Larnaco na Cipru in Tel Aviv, dodala v začetku novembra redno letalsko povezavo z Dunajem, 27. novembra pa bo poletelo prvo letalo direktno iz Ljubljane v Moskvo.

Do spomladi bodo Adria letala letela trikrat tedensko (torek, četrtek, nedelja) direktno v Moskvo. Časi poletov so predvideni tako, da se navezujejo na Aeroflotove povezave tako v Sovjetski zvezi kot tudi z poleti na Daljni vzhod. Letala bodo namreč zjutraj odhajala iz Ljubljane in se popoldne vračala iz Moskve.

Le nekaj dni kasneje, 3. decembra, pa bo Adria vzpostavila vsakodnevno letalsko povezavo med Ljubljano in Frankfurtom. V ta poslovni center Nemčije bodo sprva letela letala DC9, kasneje če bo večje zanimanje, pa bodo predvideli večja letala.

Uveljavljenim poletom za delavce v Nemčijo se pridružujejo tudi vse več poletov v Švico (Zürich in Ženevo), na novo pa so bili uvedeni poleti v Berlin in Bruselj. Šestkrat na teden letijo letala iz Ljubljane oziroma Zagreba v Istanbul, predvideni pa so tudi poleti v Rim, Varšavo in Kairo. Adriano sodelovanje s Pan Americanom se bo nadaljevalo, in tako bo Slovenija naprej dvakrat tedensko preko Münchenskega letališča povezana z združenimi državami Amerike.

A. P.

Še nekaj misli na rob sobotnega 28. občnega zbora Zveze slovenskih kulturnih društev

Delo društev in Zveze v novem ozračju

Iz poročila predsednika

Izhodišče poročila predsednika Aceta Mermolje so bile spremembe, ki smo jim bili priča v zadnjem poldrugi letu in katerih odmev - še zlasti sprememb v Sloveniji - je močno odmeval tudi v zamejskem prostoru. Spremenila so se pravila igre, potreben bo nov sistem odnosov, čeprav paralelizmi niso uresničljivi, tudi ker so Slovenci v Italiji živeli drugačno življenje od Slovencev v Sloveniji in ker je marsikaj tega, kar je samoumevno v Trstu, nerazumljivo v Ljubljani.

Zveza slovenskih kulturnih društev je po opredelitvi predsednika Mermolje vez med ljudmi, ki so se prostovoljno povežali, da ne bi ostali sredi tega sveta ranljivi in sami. Pri tem je poudaril enako dostojanstvo poklicne in ljubiteljske kulture, prizadevanja za kakovost, zavezanost tradiciji in odprtost novim miselnim, umetniškim in čustvenim tokovom. Prepoznavanje v skupnih vrednotah in spoštovanje tistih, ki mislijo drugače, sta predpogoja za demokratično in hkrati individualno zarisano organizacijo. To je po besedah Mermolje ZSKD in kot taka ima vso pravico biti v slovenskem narodnem prostoru. ZSKD nima pretenzij, da bi bila vedno in povsod organizacija vseh, zahteva pa enako spoštovanje do lastne osebnosti in lastnih izbir.

V tem okviru je Mermolja razčlenil tudi vprašanje odnosov z drugimi sorodnimi organizacijami. Pravila igre so po njegovem enostavna: združeno nastopanje ob problemih, ki so od vseh in usodni za slovensko narodnostno skupnost s skupnimi prazniki in skupnimi organizacijami, katerih narava je lahko takšna, da so skupne, obenem pa ohranjanje plemenitih in izrazitih identifikacijskih razlik: političnih, kulturnih, gospodarskih svetovnonazorskih in to brez vsakršnih zaniževanj ali glorifikacij.

V ta kontekst je Mermolja postavil tudi vprašanje skupne Prešernove proslave in se vprašal, ali bo letošnjem lahko tudi prihodnje leto Dan slovenske kulture skupen. Po njegovem mnenju bi moral biti ta praznik simbol sposobnosti, da skupnost z različnimi političnimi, ožje strankarskimi in svetovnonazorskimi nastopi skupaj in uveljavi voljo in moč, s katerima se lahko rešuje tista osnovna vprašanja, ki bodo usodno vplivala na skupnost začeni z neresnim problemom zaščitnega zakona.

Potem ko je omenil pristop ZSKD v ARCI in uvedbo članskih izkaznic, opravljeno delo v minulem mandatnem obdobju, diskriminacijo ZSKD s strani deželnih struktur, je Mermolja načel tudi odnos med ZSKD in SKGZ. ZSKD je članica SKGZ, s pozornostjo sledi spremembam organizacije in se v ta proces tudi aktivno vključuje. Bodočnost SKGZ je po oceni Mermolje predvsem v tem, da je prostor združevanja in prepletanja različnih interesov, od gospodarskih do političnih in kulturnih. Brez takšne organizacije, kakršna je SKGZ, bi Slovincem v Italiji pretila nevarnost, da se med samimi Slovenci prekinjejo tiste komunikacije, ki so osnovnega pomena za njihovo življenje.

Ob koncu in v obravnavanju odnosa s kulturnimi organizacijami v Sloveniji pa se je Mermolja zavzel za okrepitev koncepta skupnega slovenskega kulturnega prostora kot povezanost vseh Slovencev ne glede na to, kje živijo. Čutiti se mora namreč polnopravni Slovenec tudi tisti, ki ni doma v matični domovini, zato pa je treba paziti, da se ta občutek ohrani najbolj konkretno in živo ravno ob meji.

V okviru odnosov s sosedi pa je omenil tudi načrt, da bi skupaj z ARCI in ACLI ustanovil v Trstu Forum državljanov Evrope.

Ob odhodu iz Kulturnega doma po občnem zboru Zveze slovenskih kulturnih društev je menda prav vse, od vodstva Zveze in delegatov društev do povabljenec, spremljal občutek zadovoljstva. Res morajo biti taka srečanja praznično in optimistično obarvana, ker neprofesionalni kulturni delavci (predvsem organizatorji, delno pa tudi vaditelji) poleg redkih pohvalnih ocen ali analize doseženih uspehov nimajo veliko zadoščenja. Navadno jim edino zadoščenje nasploh prinese le uspeh prireditve ali pobude. Srečanje med ljudmi s sorodnim zanimanjem (pa tudi težavami) postane zato nadvse spodbudno, seveda so tu še prijatelj-

ske vezi ali poznanstva, ki jim občni zbor pomeni priložnost za srečanje.

Optimizem sobotnega občnega zbora je nedvomno spodbudilo predsedniško poročilo Aceta Mermolje, ki ga v izvlečku objavljamo tu zraven, podkrepili pa so ga pozdravi političnih predstavnikov in predvsem predstavnikov Slovenske prosvetne zveze na Koroškem in Slovenske zveze v Porabju. Vračamo se na to, ker je bil o sodelovanju med zamejci govor tudi na vseh prejšnjih občnih zbora Zveze, tokrat pa je izzvenel neobičajno trezno in konkretno. Morda gre za varljiv občutek, a zdelo se je, da se bo končno udeležila zamisel o tesnejši povezanosti Slovencev izven matice. Sledi-

li so namigi o vrednotenju manjšine in njenih organizacij s strani večinskega naroda in njegovih upravnih teles. Lahko bi si mislili, da je tudi to že stara pravljica, a občutek kljub temu ni izginil. Jasno je padla beseda o komaj porušenem berlinskem zidu in o pregradah, ki bi jih morali sedaj porušiti med nami. Občasno sodelovanje na posameznih proslavah je le premallo in zdi se, da so časi zreli za drugačne načrte. O zidovih, ideoloških in drugih, je spregovorilo več govornikov zaporedoma, kar je misel zelo podkrepilo.

Kanček pelina je predstavljalo le pomanjkanje diskusije, ki je zaželen

na vsakem občnem zboru. Seveda so se oglasili nekateri delegati in predstavniki društev, kot, denimo, Kiljan Ferluga iz Milj, ki je spregovoril tudi o požaru v zadrugi gostilni in o solidarnostnem koncertu, ki ga mladi pripravljajo za 1. december, a pravega prispevka poročila animatork izzvenela želja po novem pristopu ali prevetritvi starejših dejavnosti. Občni zbor je iz izvolil nov glavni odbor, iz katerega bo izšlo novo vodstvo Zveze. No, prav to vodstvo čaka nelahka naloga, da poskrbi za nakazane spremembe statuta Zveze, ker postaja že zelo nujno, istočasno pa bo moralo tudi operativno izpeljati nakazane zamisli ob običajnih težavah, ki ne bodo prizanesle niti prihodnjemu dveletju, in predvsem v duhu, ki je obeležil letošnji občni zbor. Če ne bo ostalo zgolj pri obljubah, ali bolje, če sobotni namigi niso sodili izključno v obnezhorovsko leporečje in vzhicenost ob številnem občinstvu, (da bi sumili kaj takega, pa v resnici nimamo razlogov), bi lahko letošnji občni zbor Zveze predstavljal začetek nove dobe in rojstvo novega ozračja za ljubiteljsko dejavnost Slovencev v Deželi Furlanija-Juljska krajina. Ob poznavanju vztrajnosti in delavnosti naših kulturnih delavcev, ki bi morali soustvariti novo klimo, upanje niti ni izraz pretiranega optimizma ali zanesenjaštva.

NADJA KRIŠČAK

In še nekaj mnenj

Ko so se delegati že zakramljali s starimi znanci, smo jih vprašali za mnenje o temah letošnjega občnega zbora: o skupnih izkaznicah in o njihovem pomenu, ko razmišljamo o novem uveljavljanju v italijanski stvarnosti, o možnostih, ki naj bi jih nudil novi evropski prostor. Odgovori so seveda raznoliki:

Dirigent Bogdan Kralj iz Križa: »S skupnimi izkaznicami ZSKD članice izrazite čutijo povezano z Zvezo. Zapiranje ne nudi nobene perspektive ne bodočnosti, odpiranje italijanskemu svetu pa pomeni tudi našo odprtost in lahko dokazuje naše zmogljivosti. Potrebno je tudi sodelovanje s Slovenci, ki živijo na Koroškem in Madžarskem. V Evropi smo sicer po številu zelo majhni, nekaj svojega pa lahko še damo, kot kapljica, ki ob kapljici ustvari liter.«

Beppino Grizetič iz Podutane: »O skupnih izkaznicah potrebujemo v beneških društvih še čas za razmislek. Vključevanje v italijansko stvarnost bo doseglo svoj cilj, ko se bomo obojestransko spoznali. Evropa odpira sedaj nove možnosti, ustvariti pa moramo pogoje za stike, samo ti nam lahko pomagajo.«

Edi Godnik iz Barkovej: »Za društva je pozitivno, da imajo skupno izkaznico ZSKD, tako tudi Zveza lahko utemeljuje svoje članstvo. Vključevanje v italijansko stvarnost bi se moralo uresničevati predvsem kot sodelovanje s sorodnimi in demokratičnimi organizmi, v znamenju sprave med narodi. Kot manjšinski narod pa bi si morali najti tudi vlogo v novi evropski stvarnosti.«

Sara Hoban iz Štandreža: »S skupnimi izkaznicami čutijo večjo povezano z ZSKD. V tem poenotenju je moč, ki ustvarja globlji občutek pripadnosti. Če se bodo vse danes omenjene zamisli uresničile, bomo res dosegli marsikaj! Vključevanje v italijansko stvarnost je seveda pozitivno, živ dokaz je goriški Kinotel, ki privablja mnoge Italijane. Teže je s tradicionalnimi dejavnostmi, kot je gledališka, v kateri jezik lahko ustvari pregrado. Mislim, da nas številni Italijani želijo spoznati. Drugod po Evropi so menda občutljivejši za manjšinsko problematiko, ki jo v Italiji zapostavljajo. V Zvezi bi si večnarodnost zamiljela kot srečevanje z manjšinami, v smislu kulturnih in mnjenjskih izmenjav.«

Serena Kozina od Domja: »Skupne izkaznice ZSKD so brez dvoma razpoznavni znak, ki ustvarja dejanski miselni krog. Odobravan včlanjevanje v ARCI tudi zaradi fiskalnih olajšav, istočasno pa nas italijanski svet lahko spozna. Težavnejše je vključevanje v evropski okvir. Naša specifičnost je precej drugačna od slovenske stvarnosti na Koroškem in Madžarskem, kjer so temelji samostojnosti šele postavljeni. O novi Evropi se veliko govori, krajevna specifičnost pa ima vedno svojo težo. Pozitivna so torej stremeljena po vključevanju v nove evropske razsežnosti, morda pa je cilj še zelo oddaljen in bomo morali prej rešiti marsikaj na področju naše krajevnne problematike.«

Marina Černetič iz Srednjega: »Vsekakor moramo spoštovati avtonomijo društev, a zamisel odpira nove možnosti. Z vključevanjem v širšo organizacijo, kot je ARCI, se končno odpovedujemo svoji izolaciji. Skupaj je vedno lažje. Glede Evrope pa, pomagali bi nam lahko tudi stiki z drugimi manjšinami.«

Oskar Grgič s Padrič: »Čas je, da bi imeli več kulturnih izmenjav z italijanskimi društvi, če že tu živimo. Če se bo kak Italijan vključil v naše društvo, pomeni, da si želi sodelovanja. Evropski prostor bo koristen, če bo nudil možnost izmenjave kulturnih izkušenj in bogastev. Če bomo našli ljudi, s katerimi imamo nekaj skupnega, bo v korist obojem.«

Nadja Rebec iz Gorice: »Ne moremo se več zapirati, saj moramo vsekakor delati v italijanskem prostoru. Zreli smo za odpiranje, zapiranje spada v preteklost. Iskanje stikov v spoštovanju razlik bo za nas zelo važno, seveda bo odvisno tudi od tega, kaj bomo sami uspeli prispevati.«

Bernard Florenin iz Gabrij: »Mislim, da nam ARCI odpira vrata v širši prostor, potrebno bi bilo, da nas člani večinskega naroda bolje spoznajo. Strinjamo se s predsednikom, da se moramo odpirati. Še predolgo smo se zapirali sami vase in gledali samo nazaj.«

Stvarnost ZSKD v poročilih podpredsednikov in tajnika

ska razčlenjenost prišla morda prepozno, ker so danes pogoji dela težji kot pred 20 leti, ko je Benečija doživela svoj kulturni razcvet. Danes se sicer pobirajo sadovi dela, obenem pa se med mladimi širi neko ravnodušje.

Jole Namor je v nadaljevanju opozorila na problem Slovencev, ki so se iz gospodarskih razlogov preselili v furlansko nižino in poudarila, da je do tega dela narodnostnega telesa potreben organiziran pristop s kontinuiranim delom.

Potem ko je opozorila na nujnost iskanja novih oblik delovanja, je Jole Namor podčrtala še hud problem pomanjkanja

prostorov. Če se izvzame Kulturni dom v Režiji, ki pa je zaprt, ker ne odgovarja več predpisom, ni v videmski pokrajini mniti ene dvorane, v kateri bi se lahko odvijalo kulturno delo. To usodno pogojuje tudi kakovost kulturnega dela. Zaradi tega je treba napeti vse sile, da se skupnimi močmi ta problem v najkrajšem času reši.

Rudi Pavšič je v svojem izjavljanju poudaril, da je z določenega vidika specifična Gorica dobila druge dimenzije z odprtim Kulturnega doma. ZSKD je v uveljavljanjem doma vzporedno tudi rasla in pokazala znake samostojnega kulturno-

PRIZNANJA ZSKD

ZSKD je v soboto podelila tudi priznanja za delo na področju kulture v okviru slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Krog z zvezo za življenjsko delo sta prejela:

- MIROSLAV GRGIČ, odbornik in pevec KD Lipa, ki je bil med poudaril pomen sodelovanja s sorodnimi organizacijami v Sloveniji in z Zvezo katoliške prosvete, oboje pa ocenil kot zadovoljivo. Končaj je z ugotovitvijo, da je ljubiteljska kultura eden od stebrov narodnostnega življenja in je treba zato skrbeti, da bo ostal trden pred potresnimi sunki.

Nives Košuta pa je poudarila, da za svoj razvoj ljubiteljska kulturna dejav-

- BRANKO ŽERJAL, eden od ustanoviteljev Društva v Miljah, v katerem je od 75. leta blagajnik, in miljskega zbora, istočasno je tudi soorganizator vseh pobud;

- EMIL TOMŠIČ, odbornik KD Sovodnje, v katerem je sodeloval pri pevski in gledališki dejavnosti ter bil predsednik v letih 1975-1981, sedaj je blagajnik;

- LISSO JUSSA, odlični godec na ljudsko harmoniko, ki se rad odzove vabilom na vse prireditve; njegove kasete pa so še posebno priljubljene med izseljenci;

- MIRKO MARAZ, eden od ustanoviteljev društva Briški grič, ki je rad sodeloval tudi pri zboru in dramski skupini, še dandanes pa je aktiven član društva.

Zlati krog za izjemne dosežke sta letos prejeli:

- MLADINSKA SKUPINA GODBE NA PIHALA KRAS iz Doberdoba, za številne nastope po Italiji in Sloveniji in za lepa priznanja na tekmovanju v Velenju;

- SKUPINA ANIMATORK ZSKD, ki se posveča pedagoški animaciji za najmlajše; lani je uprizorila izvirno lutkovno igro Kam letijo balončki, obenem pa izpeljala vrsto pobud po slovenskih vaseh z nazivom Potujoči potepači.

nost potrebuje pomoč od države predvsem v obliki servisnih storitev kot so možnost uporabe javnih prostorov po nizkih najemninah, olajšave pora reklamizaciji lastnih pobud in podobno.

Nato pa je prešla na strnjen pregled delovanja in v tem okviru omenila, da je bilo na področju izobraževanja organiziranih več seminarjev na zborovskem, glasbeno-vzgojnem, lutkovnem, gledališkem in plesnem področju. Skupaj s SDZPI pa sta bila organizirana tečaja za društvene odbornike in za animatorje. Pri reševanju fiskalnih in upravnih problemov je ZSKD organizirala servis s pomočjo strokovno usposobljenih ljudi za vodenje knjižarstva, društvenih knjig, za fiskalno konzulenco, pomoč pri sestavljanju prošelj za prispevke. Na področju delovanja pa je poudarila delo z najmlajšimi.

Predsednika Aceta Mermoljo so s krajšimi poročili dopolnili podpredsednica za videmsko pokrajino Jole Namor, podpredsednik za Goriško Rudi Pavšič in tajnica za Tržaško Nives Košuta.

Jole Namor je v svojem poročilu izhajala iz ugotovitve, da imajo Slovenci iz videmske pokrajine najtežjo pot v svojih prizadevanjih za ohranitev slovenskega jezika in kulture, za reševanje vprašanja gospodarske zaostalosti in iskanje možnosti napredovanja. Zaradi tega je že sam obstoj društva ali organizirane skupine že kakovost.

Z devetimi včlanjenimi skupinami, z novim uradom ZSKD v Čedadu in s Zvezo za videmsko pokrajino pridobitev, je s prisotnostjo Benečanov maverica pesnjaja. Upravičeno zadovoljstvo za doseženo gredi ugotovitev, da je organizacij-

Je beneški sodnik Casson ugotovil imena vpletenih gladiatorjev? Generala Mingarelli in Serravalle o skladišču Gladia pri Nabrežini

»Skupina nabrežinskih orožnikov je včeraj zjutraj, malo po zori, odkrila v manjši jami pri Nabrežini enega izmed največjih skladišč orožja in razstreliva, kar so jih v zadnjih letih odkrili v Italiji. Karabinjerji so vedeli, kje iskati. Sto metrov po gmajni od nabrežinske železniške postaje so vstopili v manjšo kraško jamo. Zanj so vedeli, čeprav je bila izvrstno zamaskirana. Vanjo so namreč že vstopili pred poldrugim mesecem, a v njej niso odkrili ničesar. Tokrat pa so na dnu opazili tri škatle in dva večja kamirana zaboja. V njih je bilo 15 kilogramov eksplozivnega plastika, pet kilogramov že pripravljenih dinamičnih nabojev, 200 metrov zažigalne vrvice za razstreliva visokega potenciala, 20 vžigalnikov na pritisk, 80 detonatorjev, 90 detonatorjev na čas, ...«

Tako je Primorski dnevnik poročal o nabrežinskem arzenalu organizacije Gladio (danes jim preiskovalci pravijo »nascio«) dan po njegovem odkritju, 25. februarja 1972. Jama, pravzaprav gre za manjšo vdolbino, je baje na obronku pri Starem vrhu blizu stavbe ENEL. Nedaleč je še ena manjša jama, v kateri so karabinjerji odkrili naslednjega 4. marca še drugo razstrelivo. Zagonetki, ki jo še vedno predstavlja nabrežinsko skladišče, posvečata v zadnjih dneh posebno pozornost beneškega sodnika Mastelloni in Casson, ki sta do organizacije Gladio prišla po dveh ločenih preiskavah: prvi med odkrivanjem vzrokov, zakaj je letalo argo 16, s katerim so prevažali gladiatorje na Sardinijo, leta 1973 v nejasnih okoliščinah strmoglavilo, drugega pa je v nabrežinsko skladišče vodila preiskava o petoveljskem atentatu. Kaže namreč, da je bil pri atentatu, v katerem so umrli trije karabinjerji, uporabljen isti tip eksploziva, kot so ga našli pri Nabrežini in da sta torej dogodka tesno povezana.

Vprašanja, ki si jih je naš kronist postavljati že februarja 1972, pa so ostala še vedno nepojasnjena. V tem oziru pa zna biti zelo pomembno pričevanje bivšega načelnika tajne 5. sekcije, ki je poveljevala Gladiju, generala Serravalleja. Njega bo namreč danes zaslišala parlamentarna komisija za pokole, potem ko ga je aprila in

junija letos že zaslišal sodnik Mastelloni. Njemu je Serravalle povedal, da so pri Nabrežini, poleg orožja, odkrili sedem zabojev razstreliva. Toda v takratnem zapisniku, ki ga je sestavil poveljnik nabrežinskega voda, sedaj podpolkovnik Antonio Plataroti, piše drugače: 24. februarja 1972 so karabinjerji v omenjeni jami odkrili tri zabojne eksploziva, od katerih je eden bil odprt, naslednjega 4. marca pa so v bližnji jami odkrili še en zaboj. Skupno torej štiri. Kje so preostali trije? Toda to ni edina nepojasnjena okoliščina. Vedno Serravalle je namreč Mastelloniju zatrdil, da je bilo nabrežinsko skrivališče »atipično« in da so v njem odkrili tudi določeno količino drugega razstreliva. Skratka, kaže, da je neka roka izmaknila nekaj razstreliva in ga zamenjala z drugim. Kdo in zakaj? Za petoveljski atentat?

Mimo tega in smrti karabinjerja slovenskega porekla, ki je bil ustreljen v zagonetnih okoliščinah konec leta 1973 v zapuščinem kamnolomu blizu jame Katrna pečina med Nabrežino in Sempolajem (uradna verzija je bila, da ga je pomotoma ustrelil kolega), se ob odkritju nabrežinskega najdbišča in vloge, ki so jo imeli neofašisti in karabinjerji (ne pozabimo, da so petoveljske žrtve bili karabinjerji), pa ostaja nerešeno tudi vprašanje, kdo je karabinjer obvestil o nabrežinskem arze-

nalu in to potem, ko je nekdo že vdrl vanj. Najdba je bila zelo pomembna, saj naj bi prav zaradi nje (tako vsaj trdi Andreotti) Sid odločil, da odpravi skrita skladišča orožja. Vdor v nabrežinsko jamo naj bi namreč bil znak, kako se je tajna organizacija razvila v strukturo, ki jo je težko nadzorovati.

Toda tudi glede tega ni dovolj jasnosti. Svojičas so namreč karabinjerji dajali v zvezi z odkritjem več verzij. Ena je bila, da je do odkritja prišlo »slučajno«, druga pa je med vrsticami govorila o »obvestilu«. Kdo je lahko izdal karabinjerjem jamo s plastikom? Človek, ki je vedel za skladišče in za načrtovane pokole (do petoveljskega atentata je prišlo le tri mesece pozneje)? Je to lahko bil pristaš Gladia? Pri tem gre tudi pripomniti, da še niso znana imena gladiatorjev, ki so imeli nalogo, da čuvajo skrivališče, čeprav kaže, da imajo tajne službe tudi ta seznam. Ali pa gre bolj verjeti tretji verziji, to je, da so karabinjerji »zaradi višjih ukazov« prečesali Kras in skušali odkriti tajna skladišča orožja. Sodeč po zadnjih sodnih razpletih v Benetkah je upati, da se bo v kratkem končno izvedelo kaj bolj določenega.

N. F.
Na posnetku Giornalfoto iz leta 1972 vidimo karabinjerje ob nabrežinski jami, v kateri je bilo skladišče orožja in razstreliva.

Pretrsljive novice na zaslišanju gen. Mingarellija

»Pretrsljive novice, izvedeli smo pretrsljive novice!« Tako je vidno presunjen izjavil včeraj zvečer gorški odvetnik Livio Bernot, ki je v imenu šestih Goričanov (po krivem vpletenih v petoveljski atentat) sledil v Benetkah zaslišanju upokojenega generala Dina Mingarellija, katerega je sodnik Felice Casson klical na zagovor bodisi kot osumljenca, ki je leta 1974 preusmeril preiskavo o petoveljskem pokolu, bodisi kot prič, ki bi lahko kaj zanimivega povedala o povezavi med organizacijo Gladio in nabrežinskim skladiščem razstreliva.

Kaj je povedal bivši general Mingarelli, v začetku sedemdesetih let poveljnik videmske legije karabinjerjev? Njegove izjave so zavite v preiskovalno tajnost, sam pa je novinarjem povedal, da je organizacijo Gladio poznal le »v teoriji, v kolikor jo je pač predvidevala taktično-strateška veda«. Zanimal je tudi, da bi kaj vedel o skritih skladiščih orožja in razstreliva, češ da bi jih v tem primeru »dal odstraniti«.

Sodeč po izjavah odvetnika Bernota, pa je Mingarelli povedal še marsikaj drugega, saj je Casson posvetil polovico dvournega zaslišanja prav specifičnim vprašanjem v zvezi z nabrežinskim arzenalom. Sad tega zaslišanja je v dokumentih, ki jih je Casson že včeraj posredoval javnemu tožilstvu, da bi sodno ukrepal proti osebam, ki naj bi bile, kot kaže, neposredno povezane z nabrežinskim skladiščem. Seznam gladiatorjev oz. tajnih agentov, ki so bili odgovorni za posamezna skladišča Gladia, imajo tajne službe, vendar doslej še niso bila objavljena. Kaže, da gre v zvezi z nabrežinskim arzenalom za štiri osebe, odvetnik Bernot pa je specifično govoril predvsem o eni, vendar imena ni hotel (in smel) izdati.

General Mingarelli je zaradi preusmeritve preiskave o petoveljskem atentatu (od neofašistov na Goričane) bil obsojen na prvem procesu na 10 let in 6 mesecev zopora, na prizivnem procesu so ga oprostili, kasalsko sodišče pa je to razsodbo razveljavilo, tako da bo moral general ponovno pred sodnike. (nf)

pismo uredništvu

Odbor za varstvo okolja o dolinski obrtiški coni

Odprto pismo g. županu Pečeniku
V zvezi s poročanjem Primorskega dnevnika o poteku seje dolinskega občinskega sveta z dne 26. oktobra 1990, pobudniki in podpisniki petice v zvezi z občinsko obrtniško cono ugotavljamo, da bi se gradnja osporavane cone brez našega nastopa s pisanjem podpisov in sklicanjem občanov na javni sestanek nemoteno nadaljevala.

Novonastali koordinacijski odbor za varstvo in zaščito okolja z zadovoljstvom ugotavlja in jemlje na zunanje, da je občinski svet na svojima rednim sejem z dne 23. 09. 1990 in 26. 10. 1990 obravnaval probleme, ki so nastali v zvezi z gradnjo celotne obrtniške cone in posebno njenega drugega dela. Iz razprave, kateri smo prisostvovali, smo lahko osebno ugotovili, da imajo vsi občinski svetovalci pomisleke glede načrta samega in posebno še glede razširitve omenjene obrtniške cone.

Slišali smo različna stališča, ki so jih zavzeli sami člani občinskega odbora ter posebno še nasprotujoči si stališči bivšega in sedanjega župana. Občinski svet je po dolgi debati sprejel soglasno resolucijo, s katero se je obvezal, da se bo zavzel, da na podlagi zahtev koordinacijskega odbora za varstvo in zaščito okolja sprejme vse potrebne sklepe, kot sta: imenovanje komisije, ki naj bi na licu mesta ugotovila ali so bila dosedanja dela izpeljana v smislu odobrenega načrta in po danih smernicah s strani občinske gradbene komisije in preučitev načrta s strani občinskega tehničnega urada, da bi sprejeli varnostnega pasu okrog le-te.

Vsa ta stališča in pobude dolinskega občinskega sveta, katera koordinacijski odbor za varstvo in zaščito okolja sprejme z zadovoljstvom, dokazujejo o koščljivosti problema ter zanikajo govorice o našem nasprotovanju občinski obrtniški coni in postavljajo vso našeto problematiko v pravo luč. S spoštovanjem

v imenu koordinacijskega odbora za varstvo in zaščito okolja

Canziani Celestino
Strain Maria
Strain Loredana
Santi Mariza

Množična udeležba na nedeljskem protestnem koncertu v gledališču Verdi

Tržačani proti krčenju prispevkov za operne hiše in stalna gledališča

Protestni koncert proti krčenju državnih prispevkov za enotni sklad za prireditve, ki bi hudo prizadelo vsa stalna gledališča in državne operne hiše, je priklkal v nedeljo dopoldne v gledališče Verdi pravo množico poslušalcev, med katerimi so bili vsi, ki se v Trstu ukvarjajo tako ali drugače s kulturo, in seveda še krajevni upravitelji in sindikalisti. Ob 11. uri, ko se je začela prireditev, ki so jo priredili sindikati CGIL, CISL in UIL, je bila operna hiša namreč polna do strehe, mnogi poslušalci pa so prireditvi sledili stoje. Prost vstop je seveda privabil še več ljudi kot običajno, udeležba pa je bila prav gotovo spontana, saj je znano, da se večina Tržačanov ne bi odrekla pa še niti tako slabi operni ali operetni sezoni.

Posledice, ki bi jih krčenje javnih prispevkov imelo od prihodnje sezone na delovanje državnih gledališč (klesanje predvideva namreč finančni zakon za leto 1991), so poslušalcem orisali nadzornik gledališča Verdi Giorgio Vidusso, član poslanske komisije za prireditve Willer Bordon, vsedržav-

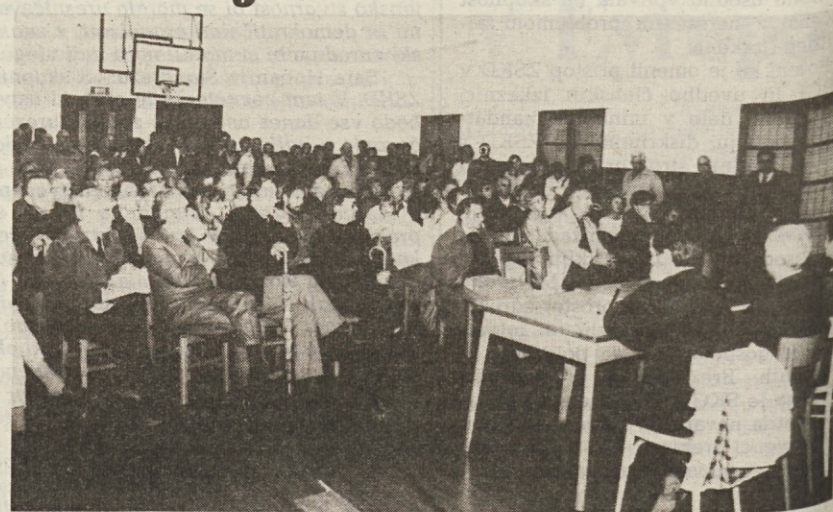
ni sekretar UIL Mocia in senator Arduino Agnelli. Poleg tega, da bi ukrep povzročil krčenje števila odrskih postavitev, bi ukrep prizadel predvsem majhna gledališča, ki imajo manjšo »politično« težo, in to ne glede na njihovo kakovost. Govorniki so tudi pozvali občinstvo, naj ne zanemari gledališč, saj jih bo samo na ta način mogoče ohraniti pri življenju in dvigovati njihovo kakovost.

Govorom je sledila prireditev, ki je dosegla vrh z nastopom orkestra in zbora gledališča Verdi. Častni gost nedeljske protestne prireditve pa je bil igralec Giulio Bosetti, ki je bil v zadnjih tednih gost gledališča Rossetti s Pirandellovim Henrikom IV. Igralec je prebral nekaj odlomkov samega Pirandella in znanega italijanskega časnikarja Giorgia Bocce (izbrani odlomki so zaradi polemike tona izzvali negodovanje). Verdijev zbor pod vodstvom Ine Meisters in orkester pod vodstvom Guerrina Gruberja sta na koncu izvedla nekaj odlomkov iz oper »Sevilski brivci«, »Fidelio« in Nabucco.

V Križu so na nedeljski skupščini ustanovili Združenje za zaščito vasi

Približno dvesto vaščank in vaščanov (toliko jih je namreč napolnilo dvorano občinskega rekreatorija) je v nedeljo dopoldne ustanovilo Združenje za zaščito Križa. Že sama množična prisotnost na ustanovni skupščini jasno dokazuje, da se domačini hočejo v prvi osebi angažirati za reševanje konkretnih problemov vasi, ki je v marsikaterem oziru (torej ne samo zemljepisno) zadnja vas tržaške občine. Novoustanovljeno združenje bo imelo začasno sedež v prostorih sekcije upokojencev CGIL, v kratkem pa se želi preseliti v vaško občinsko hišo, kjer posluje trenutno samo zdravstvena ambulanta, podružnico matičnega urada pa so žal že zdavnaj preselili na Prosek. Združenje ni nastalo v sporu ali v polemiki z zahodnokraškimi rajonskim svetom, ampak bo nasprotno spodbujalo njegovo delovanje, posebno v odnosu z Občino Trst, ki je tudi v svojem zadnjem proračunu popolnoma zanemarila potrebe in zahteve kraškega prebivalstva.

Skupščino je s poročilom o glavnih namenih novega združenja uvedel Luciano Ceschia, člani začasnega odbora pa so poročali o posameznih upravnih, a ne samo upravnih problemih, ki pestijo vaško skupnost. Silva Bogatec je tako opozorila na stalni demografski padec Križa in na nekatera urbanistična vprašanja ter se je izrekla proti napovedani združitvi kraških rajonskih svetov, za katero se baje poteguje marsikatera vodilna tržaška stranka. Severino Sedmak je poročal o že kroničnih težavah v prometu, ki bremenijo staro vaško jedro posebno ob nedeljah in praznikih, ko postane Križ neke vrste vezni člen med obalno in pokrajinsko cesto. Odbor je glede tega že izdelal nekatera stališča (med drugim bo predlagal delno zaprtje zgodovinskega jedra), ki jih bo sedaj posredoval rajonskemu svetu in občinski upravi. Angel Bogatec je govoril o težavah na področju javne razsvetljave, ki jo je treba nujno korenito posodobiti, Giuliana Gerdol se je znova nave-

zala na urbanistično problematiko, Zdravko Bizin pa je omenil hude težave na zdravstvenem in na socialnem sektorju v vidiku načrtovane preosnove zdravstvenih služb KZE.

Razprava, ki je sledila uvodnim posegom, je bila razgibana in polemična, dotaknila pa se je številnih problemov, s katerimi se bo moralo soočiti novoustanovljeno združenje. Slišati je bilo tako potrebo po neposredni izvolitvi jurskega odbora, še prej pa po globalni oceni vsega jurskega imetja, ki ga v pomanjkanju odbora upravlja Občina oziroma izredni komisar. Nekateri so nato postavili v dvom umestnost gradnje tako velikega nogometnega igrišča, govor je bil tudi o metanu in o kanalizaciji, slišati pa je bilo predlog, da bi se Križ, spričo vseh znanih težav, z ljudskim referendumom celo odcepil od tržaške občine ter zaprosil za priključitev k zgonski ali devinsko-nabrežinski upravi.

Nedeljske skupščine se je udeležilo več rajonskih svetovalcev, v razpravo pa se je oglašil tudi predsednik krajevnega sosveta Renato Buseti. Priznal je, da Občina močno zanemarija

kraško območje, izrazil pa je vseeno upanje, da bo rajonski svet v bodočnosti kaj konkretnega vendarle dosegel. Novoustanovljeno Združenje za zaščito Križa, ki ima od nedelje tudi uradni odbor, čaka vsekakor precej dela.

Na sliki (foto Magajna) nedeljska skupščina v občinskem rekreatoriju v Križu.

Giulia Rodano gost tržaških komunistov

Članica vsedržavnega tajništva KPI Giulia Rodano bo današnji skupščini v dvorani Ul. Madonnina 19 predstavila javnosti kongresno platformo vsedržavnega tajnika Occhetto. To bo prva uradna predkongresna manifestacija tržaške federacije KPI, saj bo danes dnevnik Unità objavil vse predkongresne politične resolucije. Skupščina se bo začela ob 18. uri. Prvi sekcijski kongresi v naši pokrajini pa bodo na sporedu že prve dni decembra, pokrajinski kongres pa bo v prvi polovici januarja.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Pri založbi ZTT je dr. Rafko Dolhar izdal knjigo

NA NAŠI KOŽI

dnevnik slovenskega politika v Trstu

Na predstavitvenem srečanju z avtorjem bo o vznemirljivi novosti spregovoril prof. Jože Pirjevec.

Vabimo vas v Tržaško knjigarno v četrtek, 22. novembra, ob 18. uri.

KUPUJ NA OPČINAH

Za vsakih 10.000 lir nakupa zahtevaj srečko nagradnega žrebanja

ki bo 5. januarja 1991

NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ 1990

1. nagrada 15.000.000 lir, 2. nagrada 7.000.000 lir, 3. nagrada 3.000.000 lir in 10 nagrad po 1.000.000 lir

VSE NAGRADE SO V ZLATIH ŽETONIH!

SRUP1016

min. odobr. št. 4/6077

V pismu sindikatom
**Monteshell
javila odpust
152 delavcev**

Družba Monteshell je včeraj pisno obvestila tržaška vodstva sindikatov CIGL, CISL in UIL, da namerava s 1. januarjem 1991 odpustiti iz službe 152 delavcev bivše rafinerije Aquila, in sicer zato, ker ji ni omogočeno uresničiti dogovorjenega načrta za industrijski preustroj žavejskega obrata. Kot je znano, družba Monteshell ni dosegla potrebnih dovoljenj za uresničitev podzemnega plinskega skladišča, v katerem bi moral dobiti novo zaposlitev delavcev bivše naftne čistilnice.

Delavci so zdaj v dopolnilni blagajni. Le-ta jim bo zapadla 31. decembra letos, tako da bi se z novim letom lahko znašli na cesti, razen če seveda ne bo prišlo do podaljšanja same dopolnilne blagajne. Prav s tem pa zdaj grozi družba Monteshell, ki po mnenju sindikatov in drugih namerava na tak način izsiliti dovoljenje za gradnjo spornega plinskega skladišča. Na osnovi rimskega sporazuma o preustroju Aquile bi moralo v teku 5 dni po pisnem obvestilu priti do sestanka med vsemi podpisniki, se pravi med samo družbo Monteshell, sindikati, ministrstvom za industrijo, Deželo, Pokrajino in Občino Trst. Če bi potem v roku 30 dni vse prizadete strani ne našle skupne rešitve, bi podjetje lahko delavce odslovilo.

Sindikati so sinoči takoj po prejemu pisnih obvestil zahtevali, naj družba Monteshell umakne grožnjo z odpusti, in sklenili, da se bodo obrnili na predsednika Dežele Blasuttija. Med prvimi je do zadeve zavzel stališče pokrajinski tajnik PSI Alessandro Perelli, ki se je včeraj pri podpredsedniku vlade Martelliju zavzel za podaljšanje dopolnilne blagajne. Zvečer je svetovalska skupina PSI predložila o tem vprašanju tudi posebno resolucijo v občinskem svetu, vendar skupščina zaradi prenatrpanega dnevnega reda o njej ni utegnila razpravljati.

Z glasovi večine in ob umiku Lokarja in Bekarja iz dvorane
**Tržaška občinska skupščina sprejela
finančni proračun za prihodnje leto**

Tržaški občinski svet je pozno sinoči odobril finančni proračun za leto 1991. Temeljni upravni in politični dokument občinske uprave so podprli svetovalci koalicije, proti pa so glasovali komunisti, misovci, listarji ter zelena Ghercina in Gallicova. Svetovalec SSk Lokar in zeleni Bekar sta pred glasovanjem zapustila dvorano, kar predstavlja po svoje precejšnje presenečenje. Lokar je sicer močno kritiziral demokristjane in socialiste, češ da ne spoštujejo sporazuma v Nabrežini in da še niso preklicali znane Stafierijeve nacionalistične okrožnice proti rabi slovenščine. Svoj odhod iz dvorane pa je utemeljil s tem, da noče dokončno prekiniti dialoga z občinsko upravo. Bekarjevo zadržanje pa je sprožilo polemike med zelenimi. Med razpravo ni manjkalo niti občajnih kritičnih puščic med socialisti in demokristjani, ki kljub sporazumu o preverjanju dokazujejo, da so odnosi v večini vse prej kot dobri. To je prišlo zelo jasno do izraza v posegih načelnikov obeh svetovalskih skupin.

Župan Richetti je v svoji repliki napovedal, da bo v celoti spoštoval sporazum o štafeti in da bo torej v kratkem odstopil. Na njegovo mesto bi moral biti v začetku leta izvoljen eden izmed predstavnikov PSI, Craxijeva stranka pa se še ni izrekla o kandidatu. Do predkratkim je bil to podžupan Seghene, notranja večina, ki jo vodi

deželni odbornik Carbone, pa se, kot kaže, s to kandidaturo ne strinja. Richetti je vsekakor ponovil, da odločno nasprotuje razpustu občinskega sveta in torej predčasnim volitvam, zavzel se je za upravno in politično kontinuiteto ter za dosledno izvajanje vseh sprejetih obvez. Glede napovedanega odstopa je še dodal, da bo pri tem postopku dosledno spoštoval nedavno odobreno reformo krajevnih uprav, in da bo o poteku dogajanj sproti obveščal občinski svet. Če ne bo prišlo do zapletov, naj bi župan odstopil še pred koncem leta.

Richetti je v zvezi s svojim stališčem o Slovencih podčrtal, da je svetovalec SSk Lokar v svojem posegu pravilno dojel dejstvo, da je v proračunskem poročilu priznana specifična slovenske manjšine v odnosu do drugih manjšinskih skupnosti v našem mestu. Katere so pravzaprav druge manjšinske skupnosti, pa župan ni povedal. Na kratko je tudi citiral poseg komunista Kodriča, ki je priznal, da je italijanska država veliko investirala v slovensko šolstvo, pri tem pa se ni izrekel o rabi slovenščine v poslovanju občinskih teles in uradov.

Richetti (in to predstavlja prijetno novost) se je zavzel za sodelovanje Trsta in obalnih ter istrskih občin pri zaščiti okolja in predvsem Jadranskega morja. Njegova replika je vsekakor izpadla kot poslovilni govor v pričakovanju izvajanja sporazuma o štafeti. (st)

V zvezi z občinskimi proračunskimi izbirami za prihodnje leto

CGIL, CISL in UIL zahtevajo korenit preobrat

Tržaški sindikati CGIL, CISL in UIL skrajno negativno ocenjujejo proračun tržaške občinske uprave za leto 1991. Po njihovi oceni se v proračunu odraža težnja po podpiranju velikih javnih del, ki lahko močno olepšajo zunanji videz občinske uprave in večajo osebni ugled posameznih odbornikov, po drugi strani pa dokument hudo zane-marja večkrat že kar dramatične probleme, ki se postavljajo zlasti na področju socialnega skrbstva.

Vse to so pokrajinski tajniki CGIL Roberto Treu, CISL Luciano Kakovic in UIL Roberto Trebbi povedali na tiskovni konferenci, ki so jo priredili včeraj pod večer, tik pred sejo, na kateri je tržaški občinski svet odobril proračun. Že ta podatek pove, da sindikati niso prišli na dan s svojo oceno o temeljnem finančnem dokumentu tržaške občinske uprave zato, ker bi hoteli doseči kak popravek v njem. In dejansko, kot je poudaril zlasti Treu, sindikatom ne gre več za to, da bi skušali spremeniti posamezne proračunske postavke in številke, ampak za

to, da se korenito spremeni celotna filozofija, ki navdihuje oblikovalce tržaškega občinskega proračuna. Poleg tega je po njihovem nujno spremeniti tudi same odnose oziroma način soočanja med občinsko upravo in sindikalnimi organizacijami, saj so se zdaj zreducirali na prazen ritual.

Kot sta na srečanju s časnikarji podrobneje obrazložila zlasti Trebbi in Kakovic, dosega razlika v pozornosti, ki jo tržaška občinska uprava namenja na eni strani prestižnim javnim delom in na drugi strani problemom socialnega skrbstva, večkrat kar škandalozne oblike. Omenimo naj npr., da tržaški proračunski dokumenti predvidevajo v prihodnjih 3 letih izdatke za skupno 74 milijard lir za gradnjo športnih objektov, kot sta stadion in nova športna palača, po drugi strani pa predvidevajo za socialno-skrbustvene strukture 31 milijard lir, od katerih bi si jih 24 pravzaprav šele morali zagotoviti (gre za sredstva za dokončno ureditev doma za ostarele Gregoretti).

Drug primer: tržaška občinska uprava prispeva za vzdrževanje domov za ostarele 4,17 odst., medtem ko njih uporabniki z lastnimi sredstvi krijejo 43,25 odst. vseh stroškov. Po drugi strani pa prihaja iz občinskih blagajn kar 85,54 odst. sredstev za vzdrževanje športnih objektov, medtem ko sami uporabniki prispevajo komaj 8,88 odst. To v mestu, kjer je skoraj polovica prebivalstva starega več kot 60 let!

Po mnenju sindikatov CGIL, CISL in UIL je treba v korenini spremeniti to politiko, še prej pa je potrebno spremeniti tudi odnose med sindikati in tržaško občinsko upravo. Po mnenju sindikalnih predstavnikov bi morali obe strani podpisati poseben protokol, s katerim bi se dogovorili, za katere argumente je potrebno posvetovanje s sindikati, kakor tudi, kako naj to posvetovanje poteka. Vodstva tržaških sindikatov nameravajo v ta namen sprožiti široko akcijo, v okviru katere se bodo med drugim sestali z občinskimi upravitelji in s tajniki političnih strank.

**Prihodnji teden
bodo dokončana
zemeljska dela
za sinhrotron**

Dela za izgradnjo sinhrotrona napredujejo hitro in brez ovir - pravi v tiskovni noti družba Sincrotrone Trieste - saj so bila pripravljena dela že opravljena, konzorcij SINCO, ki si je zagotovil zakup gradbenih del, pa je začel izkopavati temelje pred kakim mesecem in bo delo zaključil prihodnji teden. Pod zemljo bo tako našel prostor prvi del pospeševalnika, ki ga gradi specializirana francoska družba CGR MeV in ga bo moč vgraditi že v prvih mesecih prihodnjega leta.

Včeraj se je medtem pod vodstvom predsednika prof. Carla Rubbie sestel upravni odbor družbe Sincrotrone Trieste, ki je izrazil zadovoljstvo nad napredovanjem del, nato pa je razpravljal o priporočilih znanstvenega odbora (Program Advisory Committee), ki ga sestavljajo izvedenci iz vsega sveta in ki izdeluje programe za raziskovanje svetlobnih linij. Povrhu je upravni svet sprejel tudi zelo pomemben sklep o nakupu magnetov, ki bodo »srce« svetlobnega stroja in katerih naloga je izostriti snop elektronov v notranjosti prstana ter tako zagotoviti čim višjo učinkovitost sinhrotronske svetlobe. Na natečaju, ki so se ga udeležili evropski proizvajalci magnetov, je zmaga družba »Ansaldo Asea Brown Boveri Componenti« iz Genove, ki bo za tržaški sinhrotron priskrbel 190 magnetov v vrednosti 3,1 milijarde lir.

**Plačilo zaostalih
prispevkov INPS**

Več kot 23 tisoč trgovcev in samostojnih obrtnikov v deželi FJK je od zavoda za socialno zavarovanje INPS prejelo poziv za plačilo zaostalih prispevkov. Večinoma gre za zelo nizke vsote, katerim pa se pridružujejo globe, ki v nekaterih primerih lahko več kot podvojijo dolžno vsoto. V sporočilu INPS je sicer rečeno, da je glede na zakonski odlok iz letošnjega septembra mogoče doseči oprostitno znižanje globe za 8 do 40%. To možnost, ki bi bila morala zapasti 30. novembra, pa je vlada prav te dni podaljšala do 14. decembra, ko morajo dolžniki plačati prvi obrok, medtem ko imajo za drugega čas do 28. februarja 1991.

Vodil jo je mariborski škof Franc Kramberger
**Slovesna slovenska hvaležnica
v nedeljo v stolnici sv. Justa**

Preteklo nedeljo so se slovenski verniki tržaške škofije zbrali v tržaški stolnici na hvaležnici, se pravi na slovesni maši, ki jo darujejo ob koncu leta v zahvalo za prejete darove. Letošnja slovenska hvaležnica v katedrali sv. Justa je bila že 10. po vrsti, ena izmed novosti pa je bila v tem, da jo je vodil mariborski škof Franc Kramberger, medtem ko je tržaški škof Lovrenc Bellomi posredoval poslanico. Sicer pa so v bogoslužju v večji veri kot običajno prišli do izraza laiki. Tako je uvodno misel podal prof. Marijan Kravos, po pridigi mariborskega škofa pa so kmetije in predstavniki drugih stanov (nekateri v narodnih nošah) simbolično ponesli na oltar poljske pridelke in druge darove. Skavti so oblikovali prošnje, za petje pa so poskrbeli otroci od Sv. Ivana in drugi pevci. Omenimo naj še, da so med mašo zbirali tudi prispevke za poplavlence v Sloveniji.

Na sliki (foto Magajna) verniki izročajo darove škofu Krambergerju.

Po mnenju izraelskega konzula Gala
Rešitev bližnjevzhodne krize v demokratizaciji

Združenje Italija-Izrael je priredilo v soboto v sejni dvorani zavarovalnice RAS na Trgu Republike zanimivo razpravo »Anticionizem in antisemitizem«. O tej temi je obširno spregovoril izraelski konzul v Milanu Daniel Gal. Konzul je najprej opozoril, da so tudi Arabci semiti, zaradi česar bi se moral naslov debate pravzaprav glasiti »Anticionizem in protizidovstvo«. Konzul Gal je takoj na začetku izenačenje, ki ga politiki na splošno odklanjajo, op. ur.) demokracizem pa je - po njegovem mnenju - pravzaprav italijanske stranke (predvsem levičarske), da nekritično gojijo in ščitijo taka čustva. Zelo ostro je kritiziral poročanje italijanskih množičnih medijev v zvezi z dogodki v Izraelu.

S tem v zvezi je izrecno omenil časopis Repubblica ter TG2 in TG3. Konzul Gal pa je poročanje Montanellijevega Il Giornale ter članke Furia Colomba pohvalil, ker naj bi objektivno prikazovali stvarnost na Bližnjem vzhodu in politiko izraelske države. Govornik je tudi obsodil vsakršno primerjanje izraelske politike do Palestincev z nacističnim preganjanjem Židov. Menil je, da bi se morala demokratična skupnost protizidovskemu razpoloženju odločneje postaviti po robu. Gal je še opozoril na dejstvo, da je Izrael edina demokratična država na Bližnjem vzhodu in izrazil prepričanje, da se bo bližnjevzhodna kriza razrešila šele tedaj, ko bo tudi v arabskih državah zavladala demokracija. Uvodnemu posegu je sledila precej zanimiva razprava.

WALTER ŠKERK

Na deželni mreži RAI ga bodo prvič predvajali v četrtek popoldne po poročilih

**»Slovenski« film o pisatelju Fulviu Tomizzi
kmalu na italijanskih televizijskih mrežah**

»Vsaka nova prihajajoča oblast - beneška, avstrijska, italijanska, jugoslovanska - je Istrane primorala, da so se prepoznavali v eni sami narodnosti, da so izbirali med eno in drugo narodnostjo. Edino kar nas je (in nas bi še lahko) povezovalo, pa je (bilo) spodbujanje in ovrednotenje te narodnostne heterogenosti. Sam sem Italijan in Sloven, mestni in podeželski človek.« Na tak način - podobno kot mladi Slataper - obnavlja pisatelj Fulvio Tomizza kulturne koordinate istrskega mikroin makrokozmosa.

Citat smo povzeli iz filma, ki ga je RTV Ljubljana posnela lani v Materadi, v Tomizzovi rojstni vasi, kjer so ljubljanski televiziji obiskali pisatelja, da bi spoznali njegovo delo in svet, iz katerega izhajajo njegovi najpristnejši literarni vzgibi. S tem so prvič v Jugoslaviji obnovili tudi povojno dramatično obdobje, ko je nova Jugoslavija uvedla ostro in nasilno raznarodovalno politiko; ko je večina prebivalstva zapustila Istro in je istrski polotok dobil s prihodom novih ljudi z drugačno kulturno identiteto popolnoma novo obličje.

Film, ki sta ga režirala Helena Koder in Bogdan Mrovlje in ki sta ga že predvajali RTV Ljubljana in RTV Koper, je odkupila tudi italijanska RAI. Na deželnem sedežu RAI v Trstu so spremeni tekst prevedli v italijanščino, hrvaške in slovenske pogovore pa opremili s podnapisi (italijanski izdajo je uredil Fabio Malusa, v italijanščini

pa je bral Piero Padovan). Predvajali ga bodo kar trikrat: prvič v četrtek, 22. novembra, po tretji deželni mreži ob 14.30 (takoj po poročilih), nato pa še na prvi mreži v okviru oddaj Dipartimento scuola educazione (22. decembra) in na tretji vsedržavni mreži (datum še ni znan).

Premiera pa je bila - sicer za ožje občinstvo - že včeraj na tržaškem sedežu RAI. Po pozdravu šefa programov deželnega sedeža RAI Lenghija je o filmu spregovoril sam Tomizza, ki je o sodelovanju z ljubljansko televizijsko ekipo dejal, da je bilo med najbolj navdušujočimi izkušnjami njegovega življenja. Ljubljanska ekipa je mogoče tudi zaradi nedavnih političnih sprememb v Sloveniji znala namreč doumeti tragedijo istrskih Italijanov in rane, ki se še vedno niso zacelile, je dejal pisatelj. Zato so film posvetili vsem Istranom, ki so odšli, vsem, ki so ostali, a tudi novim prišlecem, ki so naselili istrske domove. Tomizza je slovenskima režiserjema »očital« samo nekaj lirčnih »spodrsrlajev«, ki pa so po njegovem odpustljivi zaradi njune mladosti.

50-minutni film je namreč s formalnega vidika skoraj neoporečen (z izjemo nekaterih predolgih refleksivnih trenutkov), v njem pa Tomizza obuja svojo mladost, zgodovino svoje družine, pripoveduje razloge svojega pisateljevanja (»le pisateljevanje mi nudi možnost, da sem popolnoma pošten do sveta in do sebe«) in zgodovino Mate-

rade, od utrjevanja nacionalne zavesti na koncu prejšnjega stoletja, ko so se ljudje začeli deliti na Hrvatje in Italijane, do povojnega raznarodovanja Italijanov. V filmu pa spregovorijo tudi ljudje na cesti, starčki v gostilni in otroci na ulici, ki pričajo o sedanjem življenju v Istri. (bg)

**Načrti o preureditvi
tržaškega velesejma**

Operativne smernice za izdelavo študije, ki jo je Pokrajina Trst zaupala Velesejski ustanovi za namenom, da na njeni osnovi zraste integrirani projekt za racionalizacijo in okrepitev razstavne strukture pod Montebellom, so bile predmet včerajšnjega srečanja med delegacijama pokrajinske uprave, ki jo je vodil predsednik Crozzoli, in Velesejske ustanove s predsednikom Marchiom na čelu. Sklep o izdelavi študije je svojčas odobril pokrajinski svet, predsednika obeh ustanov pa sta nato podpisala konvencijo, na osnovi katere naj bi za študijo poskrbela Velesejska ustanova s pomočjo specializirane družbe (Svei) in v tesnem sodelovanju s Pokrajino. Končni namen bodočega integriranega projekta bi namreč bil ta, da bi razstavniše preuredili tako, da bi ga povezali z urbanistično podobo okoliša in ga uskladili z raznimi drugimi posegi na območju Montebella, kot npr. z ureditvijo parkirišča, zelenic, muzeja v bivši vojašnici na trgu De Gasperi itd.

† Zapustil nas je naš dragi

Nino Krecic

Pogreb bo danes, 20. t. m., ob 11.45 iz kapelice glavne bolnišnice v pro-seško cerkev.

Žalujoci hčerka Alenka, zet Edvin, vnuk Peter in ostalo sorodstvo.

Barkovlje, Prosek, 20. novembra 1990

Ob bridki izgubi dragega očeta izrekajo Danieli Lauretig najgloblje sožalje

uprava in uslužbenci ZTT
ter uredništva
Primorskega dnevnika

**Jutri se začne
mednarodni posvet
o lajšanju bolečin**

V prostorih tržaškega hotela Savoia Excelsior se bo jutri začel štiridnevni strokovni posvet, na katerem bodo mednarodno priznani izvedenci razpravljali o zadnjih medicinskih dosežkih in metodah za lajšanje bolečin, in sicer pri anesteziji, intenzivni negi in domači oskrbi bolnikov (predvsem rakastih), ki so v zadnji fazi bolezn.

Posvet že petič zapovrstjo prireja klub APICE, katerega predsednik je profesor Mocavero, ki je sicer tudi ravnatelj Inštituta za anestezijo, reanimacijo in intenzivno bolniško nego pri tržaški univerzi.

V nedeljo popoldne jubilejni koncert v Srenjski hiši

Deset let dekliškega zbora »Slovenski šopek« iz Mačkolj

Deset let je že minilo od krstnega nastopa, ki ga je imel dekliški zbor »Slovenski šopek« ob otvoritvi srenjske hiše v Mačkoljah. Ob tej okrogli obletnici se pripravlja na celovečerni koncert na vaškem odru.

Zbor je naravno nadaljevanje istoi-menskega otroškega zbora pod vodstvom gospe Ljube Smotlak. Nastal je zaradi veselja do slovenskega petja in želje, da se to še naprej ohranja.

Trenutno šteje zbor 18 pevk, ki so strare od petnajst do osemnajst oziroma do dvajset let. Zbor se stalno prenavlja, starejša dekleta odhajajo, prihajajo pa mlajša. Nekaj deklet sodeluje v zboru že vseh deset let. Vsako leto na-

stopa dekliški zbor »Slovenski šopek« na reviji Cerkvenih pevskih zborov v Trstu in na reviji Primorska poje. Zadnjo nedeljo maja pa sodeluje na vaškem Prazniku češenj. Poleg tega nastopa še na raznih prireditvah doma in drugod z ljudskimi, umetnimi in priložnostno tudi z nabožnimi pesmimi. Običajno zaključijo dekleta sezono s tradicionalnim izletom v Slovenijo ali kam drugam.

Mladi pevski zbor vabi ob svoji desetletnici na celovečerni koncert, ki bo v nedeljo, 25. t. m. v Srenjski hiši v Mačkoljah.

Na sliki dekliški zbor Slovenski šopek v sedanji sestavi.

Veseloigra na martinovanju v barkovljanskem društvu

»Poročil se bom s svojo ženo« je naslov veseloigri, s katero so člani amaterskega odra Jaka Štoka s Proseka-Kontovela v nedeljo popoldne gostovali v dvorani SSK Barkovlje.

Že to, da je šlo za veseloigro, je privabilo v barkovljansko društvo veliko domačinov, pa tudi sicer meščanov. Nastop igralcev s Proseka in Kontovela pa je domače društvo povezovalo še s tradicionalnim martinovanjem, tako, da je bilo veselo in prijetno med igro samo; veselo vzdusje pa se je nato nadaljevalo, ob vseh dobrotah, ki so jih pridne članice barkovljanskega društva tudi za to priložnost pripravile, vse do poznih ur.

Amaterski oder je z veseloigro že dosegel doma, pa tudi drugje, lepe uspehe. Tokrat je doživel uspeh tudi v Barkovljah, kjer je vesela igra, polna zapletov in razpletov, seveda s srečnim koncem, nazabavala vse, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano.

Vera Poljšak se je, v imenu društva, vsem nastopajočim zahvalila in jim izročila cvetje, nato pa jih je povabila, da se pridružijo še martinovanju, ki je potekalo v resnično veselem in prijetnem vzdusju, na katerem so si udeleženci privoščili, poleg jote, še dobre klobase, pa razne slaščice, ki jih znajo barkovljanske kuharice tako dobro pripraviti. (N. L.)

razne prireditve

Dekliški zbor Slovenski šopek iz Mačkolj vabi na CELOVEČERNI KONCERT, ki bo v nedeljo, 25. t. m., v srenjski hiši v Mačkoljah.

Društvo slovenskih upokojencev Trst vabi na PRIREDITEV OB 100-LETNICI ROJSTVA PISATELJA FANCETA BEVKA jutri, 21. t. m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20. Spored: uvodna beseda prof. Boris Pangerc. Recitacije Stane Raztresen. Solopetje operna pevca Zlata in Ljubiša Ogjanovič pri klavirju dr. Gojmir Demšar. Vabljeni!

razna obvestila

SKD Primorec iz Trebč vabi vaščane, da se udeležijo akcije POMOČ SLOVENIJI. Prispevke lahko oddajo tajnici društva Tatjana Milkovič, blagajniku Ladiju Correttiju, kot tudi na uredništvu Primorskega dnevnika ali jih nakažejo na tekoče račune pri naših bančnih zavodih.

SKD Tabor Opčine - društvo se pridružuje akciji za pomoč Sloveniji in zbira v popoldanskih urah prispevke članov in prijateljev v Prosvetnem domu.

40-letniki iz Proseka, Gabrovca in Kontovela bodo praznovali svoj jubilej. Zainteresirani naj se javijo do sobote, 24. novembra v drogeriji pri Marini Cibic tel. 225770 ali Štefiju Pertot tel. 225927.

Odbor sekcije VZPI-ANPI in Združenje aktivistov in deportirancev iz Križa vabita svoje člane in vse vaščane, da z denarnimi prispevki prislokočijo na pomoč hudo prizadetim poplavljenjem v Sloveniji. Istočasno apelirajo na vse ostale vaše organizacije, da se pridružijo s svojimi prispevki v tej humanitarni akciji. Nabiralna akcija je v teku. Prispevke sprejemajo v uradih Sindikata upokojencev in Križu št. 134, tel. 220710 vsako sredo in soboto od 9. do 12. ure.

Kmetijska Zadruga v Trstu obvešča pridelovalce oljk, da oljarna (torkla) prične z delovanjem danes, 20. novembra 1990. Letošnje leto, ki naj bi bilo rekordno, je žal zaradi napada oljčne muhe precej okrnjeno. Zaradi tega, letošnji sestanki po vaseh odpadejo. Vsi zainteresirani naj se zgledajo v zadrugiških prostorih v Ind. Čoni III. Traversale Est - Ul. Travnik tel. 382555.

šolske vesti

Na liceju F. Prešeren bodo umestitve razrednih svetov in govorilne ure v četrtek, 22. t. m., za klasične vzporednice in C razrede ob 17.30 (oziroma 18. uri). Za A in B razrede pa v petek, 23. t. m., ob 17.30 in ob 18.45.

čestitke

Vse naj, naj SERGIJU in SILVI za njun jubilej, voščijo jima prijatelji.

KD Lipa Bazovića čestita svojemu članu MIRU GRGIČU ob prejemu priznanja ZSKD.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 20. novembra 1990

EDMUND

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.20 - Luna vzide ob 10.10 in zatone ob 18.29.

Jutri, SREDA, 21. novembra 1990

ALBERT

PLIMOVANJE DANES: ob 3.53 najnižja -3 cm, ob 9.37 najvišja 42 cm, ob 16.53 najnižja -56 cm, ob 23.52 najvišja 22 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,4 stopinje, zračni tlak 1008,1 mb, raste, brezvetrje, vlaga 85-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ester Ismar, Elena Nocerino, Joel Perhauz, Giulia Perotti, Miriam Wieteska, Francesco Liccari.

UMRLI SO: 78-letni Aldo Sabini, 79-letna Luigia Zubic, 83-letna Maria Zgomba, 88-letna Maria Gomisel, 76-letna Virginia Ciacchi, 77-letna Giuseppea Cassutta, 71-letni Mariano Baretto, 84-letna Angela Mahne, 77-letna Giuseppeina Andreassi, 91-letna Maria Cobau, 84-letni Federico Bastiani, 73-letni Angelo Boscichian, 74-letni Attilio Martinuzzi, 77-letni Antonio Krecic, 78-letni Roberto Giani, 68-letna Elena Semonella, 58-letni Luciano Mazzani, 71-letni Armando Soave, 83-letna Valeria Eller, 61-letni Livio Franco.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. novembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50.
PROSEK (tel. 225141, 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

PROSEK (tel. 225141, 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.
PROSEK (tel. 225141, 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje Teatr

KOMISSARŽEVSKAJA LENINGRAD

Grigorij Gorin: POZABITI HEROSTRATA,

tragikomedija v dveh dejanjih

Kulturni dom, v četrtek, 22. novembra 1990, ob 20.30

M. Gindin - V. Sinakevič: ZVER,

tragikomedija v dveh dejanjih

Kulturni dom, v petek in soboto, 23. in 24. novembra, ob 20.30

Predprodaja vstopnic od danes, 20. t. m. dalje, od 10. do 12. ure, ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma.

izleti

Dekliški pevski zbor Glasbene matice organizira od 27. decembra 1990 do 2. januarja 1991 silvestrovanje v Pragi. Cena izleta je 365.000 lir. V ceni je vključeno potovanje, bivanje in silvestrovanje. Kdor je zainteresiran, naj se v teku tedna javi v tajništvu Glasbene matice, tel. 418605.

Turistična agencija Marco Polo priredi od 30. decembra 1990 do 2. januarja 1991 silvestrovanje v Nici. Za informacije in vpisovanja telefonirajte od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure na št. (003865) 62742 ali (040) 200150 od 19. do 21. ure do 30. t. m.

prispevki

V spomin na draga in nepozabnega brata Ivota Tenceja daruje sestra Ljuba z možem Francom 50.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Ob 15. obletnici smrti nepozabnega Igorja Grušna darujejo Janka in sinova 100.000 lir za Zadrugi center za socialno dejavnost.

V spomin na Ivana Ferfoljo daruje družina Ferfolja 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim na Proseku in 100.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel.

V spomin na Ivana Ferfoljo daruje sestra Viktorija 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim na Proseku.

V spomin na Ivana Ferfoljo daruje Ida Bukavec 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim na Proseku.

Namesto cvetja na grob Emilije Škarbar darujejo Puric (Repentabor 6) 10.000 lir, Guštin (Col 12) 10.000 lir, Zvonka Rupel (Kontovel) 10.000 lir, Čok (Repentabor 95) 10.000 lir in Buscemi (Col 53) 15.000 lir za repentabsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Otilije Purič daruje Purič (Repentabor 6) 10.000 lir za repentabsko cerkev.

Ob obletnici smrti dragih Borisa in Jožefa Renzi daruje Zofija Renzi (Fernetiči) 100.000 lir za repentabsko cerkev.

V spomin na Otilijo Černjava daruje Bruna Obad z družino 30.000 lir za vzdrževanje spomenika v Gabrovcu.

Ob 11. obletnici smrti nepozabnega očeta in nonota Mundija darujejo Marica 25.000 lir ter Ilde in Bogdan 25.000 lir za Dekliški zbor Vesna.

V spomin na svoje pokojne daruje Ljodka Cijak 15.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

V spomin na Ano Primosi daruje Marino Primosi 50.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Družina Škarbar daruje 50.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Letniki 1930, '31, '33, '34, '35, '36, '37, '38, '39 in '40 iz Trebč, ki so se 4. t. m. udeležili izleta v Caorle darujejo 200.000 lir za opremo Ljudskega doma v Trebčah in 90.000 lir za spomenik NOB v Trebčah.

V spomin na gospo Mario Klingendrath darujeta Ada in Claudio Risehari 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Regino Markon daruje Jelka Cvelbar 10.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Tonkoto Lukšo darujejo Savica, Erika in Peter 100.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na očeta Silvestra Pregarca, ob 34. obletnici smrti darujeta Silva in Ljotka 20.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Franca Vertovza darujeta Oskar in Neva Grgič 10.000 lir za KD Skala.

Carmen Rei daruje 30.000 lir za ŠD Primorec in 30.000 lir za opremo Ljudskega doma v Trebčah.

V spomin na Antona Luxo darujeta Marta in Daniele Gustin 50.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Denis Čotič daruje 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka. V spomin na Ivana Ferfoljo darujeta Elvira in Zoja 25.000 lir za Sklad Mitje Čuka in 25.000 lir za Glasbeno matico.

menjalnica

TUJE VALUTE			FIXING MILAN			BANKOVCI TRST		
Ameriški dolar		1107,55	1090.—	8,641	880.—	8,40		
Nemška marka		754,45	745.—	892,37	105,5			
Francoski frank		223,33	220.—	107,241	188.—			
Holandski florint		668,73	660.—	192,67	196.—			
Belgijski frank		36,521	35.—	200,77	7.—			
Funt šterling		2189,150	2150.—	8,542	11.—			
Irski šterling		2022,30	1990.—	11,879	800.—			
Danska krona		196,56	192.—	842,90	100.—			
Grška drahma		7,33	7.—					
Kanadski dolar		951,80	900.—	1551,30				

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91

Nocoj ob 20.30 premierska predstava gledališke skupine VENETOteatro z delom LA SORPRESA DELL'AMORE v režiji S. Sequija. V abonmaju: odrezek št. 2A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Pri gledališču Verdi so v teku priprave na Bellinijevo opero LA STRANIERA.

Simfonična sezona 1990/91

V petek, 7. decembra, ob 20.30 (red A) enkratna izvedba koncerta s sopranistom SUMI JO in pianistom BO PRICEJEM. Na programu Mozartove, Schubertove, Debussijeve in Straussove skladbe.

LA CONTRADA

Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 ponovitev predstave gledališke skupine Pro.Sa produzioni iz Rima s Tolstojevu KREUTZERJEVO SONATO. V dvojni vlogi režiserja in igralca nastopa Giancarlo Sbragia, ki ga spremljata Anna Pjera Protopapa na klavir in Adalberto Murari na violino. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Ponovitve se bodo vrstile do nedelje, 25. t. m. s sledečim urnikom: sreda, četrtek, petek ob 20.30, v soboto bo dvojna predstava ob 16.30 in 20.30, v nedeljo pa ob 16.30.

GLEDALIŠČE v Ul. Ananian

ARMONIA - Gledališka skupina

V petek, 23. t. m., ob 20.30 premierska predstava skupine »Quelli de IL LUMICINO« s komedijo LE BARUFFE CHIOZZOTTE Carla Goldonija. Režija Sidonia Santin Socal.

KUD MAGNET IN

MG KRESNA NOČ

V petek, 23. t. m., ob 21. uri v dvorani A. Sirk v Križu predstava TANZSCHULE (Plesna šola) avtorja Sergija Verča. Krvava igra o maščevani ljubezni in o ponorelosti sveta, ki ne priznava dobrega.

Ponovitvi bosta: v soboto, 24. t. m. ob 21. uri ter v nedeljo, 25. t. m. ob 18. uri.

Berite

»Novi Matajur«

koncerti

VERDI

Koncertna sezona 1990/91

Pri gledališču Verdi so v teku vpisovanja novih abonmajev za koncertno sezono 1990/91.

SKD TABOR

Openski glasbeni večeri

Novi ciklus openskih koncertov se bo pričel v petek, 23. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Nastopil bo Obalni komorni orkester pod vodstvom dirigenta Boruta Logarja. Na sporedu Albinoni, Vivaldi, Ipavec, Bartok in Kumar.

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 26. t. m., ob 20.30, bo na sporedu koncert Nicolette Curiel in Bruna Canina.

Luteransko-evangelizacijska cerkev
V petek, 23. t. m., ob 18.30 bo v luteransko-evangelizacijski cerkvi na Largu Panfili nastop dua klasičnih kitar »Fernando Sol«.

Vstop prost.

Glasbena jesen - Vila Geiringer

Jutri ob 20.30 bo na sporedu koncert dua, ki ga sestavljata Massimo Blasizza (flavta) in Damiano Fabris (klavir).

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Presunto innocente, r. Alan Pakula, i. Harrison Ford.
EXCELSIOR - 17.45, 22.15 Ghost - Fantasma, i. P. Swaze.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00

Pretty woman, r. Garry Marshall, i. Richard Gere, Julia Roberts.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Robocop II, i. P. Weller, N. Allen.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Le comiche, i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Weekend con il morto, r. T. Kotcheff.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Pummario, r. Michele Placido.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Giorni di tuono, i. Tom Cruise.

MIGNON - 17.00, 22.15 I divertimenti della vita privata, i. Giancarlo Giannini, Delphine Forest.

EDEN - 15.30, 22.10 Camera con servizio orale, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Dick Tracy, i. Warren Beatty, Madonna, Al Pacino.

LUMIERE - 16.00, 22.10 Porte aperte, i. Gian Maria Volonté.

ALCIONE - 17.45, 22.10 Benvenuti in Paradiso, i. Dennis Quaid, Tomita Tomlyn.

RADIO - 15.30, 21.30 Godimenti carnali, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □

- 18. letom □□

Šifrer po daljšem premoru vedno prepričljivo uspešen

Po sedmih letih se je pri nas spet zgasil Andrej Šifrer. Vabilu na koncert, ki ga je glasbena zadruga Ars nova v nedeljo popoldne priredila v zgoščenem športno-kulturnem centru, se je odzvalo precej »običajno«. Šifrerjevo občinstvo, od najmlajših do nekoliko starejših, skratka vsi, ki jim slovenski kantavtor rad posveča pozornost v svojih pesmih. Šifrer je svoj nedeljski koncert začel z znano *Ostani z nami* po melodiji »predhodnice« Jacksona Browna. Ker pa je bila to priložnost za predstavitev najnovejše kantavtorjeve glasbene ustvarjalnosti, so nato imele glavno »besedo« pesmi s plošče-kasete *Hiti počasi*. Tako so se zvrstile *Umivajo naj se samo umazanci* - posvečena najmlajšim, ki jim mame in očete z žuganjem in prepovedmi ne dovoljujejo »sproščene« razigranosti, *Država* - polresno razmišljanje o svetu brez države, *Pozdravi doma svojo ženo* (ali: človek živi samo enkrat!), res mojstrska in morda zaenkrat najbolj »razširjena« *Šum na srcu*, nežna *Uspavanka za Evo*, vse do običajne interpretacije pesmi slovenskega naroda - tokrat je Šifrer izbral otožno melodijo *Zagorskih zvonov*. Ob običajno sproščenem kantavtorjevem klepetu pa so se z novostmi prepletale tudi stare, a vedno priljubljene uspešnice, kot so *Martinov lulček*, *Lepa dekleta*, *Gorska roža*, *Napisal sem pesmico*, *Vse manj je dobrih gostiln* (s katero se je ob dovolj marljivem sodelovanju občinstva sklenil koncert), niz Šifrerjevih priredb na verze iz zbirke *Klinček lesnikov*, *Vasovalec* in pesem o deklci, ki se je z »rožo rudečo« zaljubila v Cadoreju. V svojem novem nastopu (pod naslovom si ga lahko ogledate v podobni, ki si jo je zamislil za novi glasbeni uspeh), nekoliko, a le na videz postaran, saj je na koncertu prepričljivo dokazal, da je v srcu še kako mlad in radoživ, le skrivno otožen človek, je Andrej Šifrer predstavil tudi svoje najnovejše glasbene okuse (plošča-kasete *Hiti počasi* je naravnost prežeta s country glasbo). Z glasom in ob spremljavi akustične kitare je Šifrer še enkrat poudaril, da sodi daleč med najboljše...

(dam)

Usmerjeno izobraževanje zjutraj na sporedu Raisat

V okviru eksperimentalne pobude Raisat - satelitskih televizijskih sporedov RAI - se danes začneja nov sklop jutranjih oddaj, ki sodijo pod skupno poimenovanje Educational. Oddaje bodo na sporedu vsako jutro od torka do sobote, od 9. do 13. ure, namenjene pa so predvsem eksperimentiranju novega odnosa s čisto posebnim TV občinstvom. Uokvirjajo se namreč v širši načrt »usmerjenega« programiranja, namenjenega posebnim skupinam uporabnikov s točno določenimi značilnostmi in seveda zahtevami. V tem smislu so si pobniki Raisat zamislili preverjanje tiste hipoteze, po kateri naj bi satelitska televizija z neposrednim prenosom v bodočnosti odmerjala veliko prostora prav »usmerjenim« sporedom.

Sklop novih oddaj, ki se začnejo danes, se v to načrtovanje vključuje predvsem s skupnim imenovalcem izobraževalnega značaja, v smislu sprotnega poklicnega obveščanja in izobrazbe »na daljino«. Z uresničitvijo zamisli Educational naj bi v prvi vrsti ugotovili količinske razsežnosti in interesno usmerjenost novih uporabnikov, predvsem v družbenih stvarnostih držav z visokim industrijskim razvojem, v katerih naj bi tovrstni sporedi pospešili in izboljšali poklicno strokovnost, s posebno pozornostjo do tehnološko najosodobnejših področij. Istočasno se načrt Educational vključuje v naddržavno dinamiko, ki v celoti označuje delovanje Raisat.

Na podlagi teh premis so štiriurni jutranji program razdelili v več manjših enot, ki so ob skupni koordinaciji obenem samostojne. Tako se bodo med 9. in 11. uro zvrstili sporedi, ki jih pripravljata National Technological University (univerzitetno združenje ZDA, ki vključuje 29 vseučilišč in 94 večjih podpornih organizacij) in Europace (združuje skupino evropskih podjetij in se ukvarja z visoko industrijskim izobraževanjem). Tovrstni programi so namenjeni v glavnem uporabnikom z univerzitetno diplomom na tehnološkem področju. Drugo manjšo enoto sestavljajo programi več različnih evropskih »kulturnih producentov«, med katerimi tudi evropski parlament: oddaje bodo predvsem poučnega značaja v okviru evropskega prostora.

Tretja programska enota v ožjem smislu prekriva italijanski prostor: med napovedanimi sporedi je posebna sobotna oddaja Multimedialne enciklopedije znanosti, ki jo RAI pripravlja z neapelskim Inštitutom za filozofske vede in Italijansko enciklopedijo. V prihodnjih tednih se bodo v ta del jutranjega satelitskega sporeda uvrstili še niz 13 italijanskih oddaj o energetskih problemih v Evropi in štiri znanstvene oddaje, ki so jih pripravile štiri italijanske Univerze.

Prava novost novega eksperimentalnega TV sklopa Raisat je večjezičnost oddaj: uporabnikom bodo na razpolago različni kanali za sprejemanje v italijanščini, angleščini in nekaterih drugih evropskih jezikih.

Žgoča tema tokrat za Studio 2

Tema današnje oddaje STUDIO 2, ki je istočasno (ob 17.30) na sporedu druge mreža TV Slovenije in TV Koper-Capodistria, bo pornografija v Slovenski družbi. O tem bodo spregovorili tudi gostje v studiu, ki bodo obenem odgovarjali telefonskim klicem gledalcev. Pravzaprav je naslov vroče teme *Javne hiše - skozi glavna ali stranska vrata?* Sledila bo rubrika *I shot Brecelj*, porno star bo Cicciolina, medtem ko bo zaključna Odprta meja obravnavala običajne, čeprav včasih enako »vroče« teme.

Avtor Malgioglio večkrat nastopa med zaporniki

Bilo je 23. novembra 1986: skupina ljudi se je predstavila pred vrati beneškega zavora, brez spremstva karabinerjev. Petje še ni kaznivo dejanje, kljub temu pa so Cristiano Malgioglio in njegovi sodelavci tistega dne bili v zaporu. Prihod uglednega gosta so z veseljem sprejeli upravitelji, čuvajke in predvsem zapornice, ki so vznemirjeno pričakovale Cristiana Malgioglija. Kantavtor je nato nastopil s poldrugournim koncertom, ki ga sicer predstavlja na svojih turnejah: na sporedu so bile pesmi z njegovih plošč in tiste, ki jih je napisal za »gospo« italijanske lahke glasbe, za Mino, Vanonijevo, Carràjevo, Zanichijevo. V Benetke, prav tako kot v Avellino, Neapelj in Rim, je italijanski pevec želel prinesiti svojo glasbo občinstvu, ki ga mnogi drugi umetniki ne upoštevajo. Za beneški nastop so takrat zaprosili tudi Renata Zera, ki pa povabila ni sprejel. Zdi se, da je Malgioglio med zaporniki najbolj priljubljen: takoj za njim sta še Califano in Cocciante.

Na vprašanje, zakaj vedno rad sprejme nastope v zaporih, je odgovoril, da je to nekoliko drugačen koncertni moment in je sploh pravilno vnašati glasbeno kulturo v zapore. »Zaporniki so ljudje in jih zato upoštevam kot del občinstva, ki prihaja na moje koncerte.« Ko se je Malgioglio predstavil v Rebibbii, mu je posvetil pozornost tudi dnevnik prve TV mreže RAI. S kakšnimi občutki pa nastopa pred tovrstnim občinstvom? »Prevzame me isti meri kot občinstvo v gledališču,« je odgovoril kantavtor. »Nikakor ne pojem drugače, čeprav je občutek močnejši.« Najbolj priljubljena je pesem *Toglioni il respiro* (po znani *Take My Breath Away* iz filma *Top Gun*). Med posebnimi spomini, ki jih pevec hrani o svoji turneji po zaporih, pa je prav gotovo nastop v Poggiorealeju, kjer so oder postavili v notranjosti cerkvice. Malgioglio zagotavlja, da bi v bodoče še rad pel za zapornike. Trenutno pa se ukvarja z novo ploščo, ki naj bi jo v kratkem v živo ali po radiu poslušali tudi znotraj zaporov.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina Nad.: Santa Barbara 10.15 Jutranji dnevnik 11.00 Film: Francis alle corse (kom., ZDA 1951, r. Arthur Lubin, i. Donald O'Connor), vmes (11.55) vreme in kratke vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik 14.00 Kvarkov svet: Ljudje in tigri 14.50 Risanke 15.00 Italijanske kronike 15.30 Mladinska oddaja: Big! 17.35 Odprti prostor 17.55 Kratke vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.40 Tednik: Serata TG 1 21.40 Film: Doctor Detroit (kom., ZDA 1983, r. Michael Pressman, i. Dan Aykroyd, Howard Hesseman), vmes (22.40) dnevnik 23.25 Variete: La notte del mito 24.00 Dnevnik in vreme 0.25 Mezzanotte e dintorni 0.40 Petrarco Canzoniere	RAI 2 7.40 Nan.: Lassie, 8.40 Lorentz e figli in risanke 9.30 Španščina in nemščina 10.00 Film: Le pistole (vestern, Fr. 1971, r. Christian Jaque, i. Claudia Cardinale) 11.50 Nadaljevanke: Capitol 13.00 Dnevnik 13.30 Gospodarstvo 13.45 Politična tribuna 14.00 Nadaljevanke: Beautiful, 14.25 Quando si ama, 15.10 Destini 15.35 Film: Arrivano i dollari (kom., It. 1957, r. M. Costa, i. A. Sordi) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Novosti: Casablanca 18.20 Sport in Rock café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Film: Nico (krim., ZDA 1988, r. Andrew Davis, i. Steven Seagal) 22.15 Dnevnik, nato Dosje 23.25 Dnevnik in horoskop 23.50 Film: L'ultimo buscadeo (kom., ZDA 1972, r. Sam Peckinpah, i. Steve McQueen, Ida Lupino)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Galileo Galilei, Oddaja o obrtništvu, Monografije, Boks 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarca: Zdravje v blue-jeansih, 15.00 Lutka po imenu Ostržek 15.30 Ženski šport: košarka in odbojka 16.40 VN v kartingu 17.10 Nanizanki: I mostri - Il nonno se ne va, 17.35 Throb 18.00 Dokumentarni oddaji: Geo, 18.35 Drobci barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di A. Barbato 20.30 Aktualnosti: Dan na preturi (urednici Nini Perno in Roberta Petreluzzi) 22.30 Večerni dnevnik 22.35 Film: Persona (dram., Šve. 1966, r. Ingmar Bergman, i. Liv Ullmann, Bibi Andersson) 24.00 Nočni dnevnik	TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: Zgodbe iz školjke 9.25 Šolska TV: izobraževalna oddaja Človekovo telo (6. del), 9.55 dokumentarec Boj za obstanek 10.20 Tečaj nemškega jezika 10.50 Športna oddaja: Sedma steza 11.10 Osmi dan 11.55 Video strani 15.05 Tečaj nemškega jezika (ponovitev) 15.35 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Šolska TV (pon.) 18.00 Spored za otroke in mlade: Lonček kuhaj, 18.10 Infanjin rojstni dan (O. Wilde) 19.00 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nan.: Nekoč v Lizboni 21.00 Glasbena oddaja: Love me tender - poklon Elvisu Presleyju (2. del) 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Nočni program Sova, vmes nanizanki Dekameron in Poirot Agathe Christie	TV Koper 12.30 Dokumentarna oddaja: Campo Base (pon.) 13.00 Eurogolf - evropski turnirji 14.00 Rubrika o boku: Speciale Bordo Ring 15.45 Pregled: Sport Parade 16.45 Zamejski šport: 6. krog 17.30 Studio 2 Koper 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičišče 19.25 Otroška oddaja 19.45 Film: Il tesoro di Rommel (krim.) 21.15 Nanizanka: Mod Squad 22.00 Žrebanje lota 22.05 TVD Novice 22.15 Rubrika: Obiettivo sci 23.15 Rubrika o boku: Bordo Ring 0.15 Tednik: Settimana gol	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolar in Pravljica; 8.10 Odprti prostor; 8.40 Country Club; 9.30 Zaloge zgodbe o veselih Kraševcih; 9.50 Orkestralna glasba; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Kantavtorji; 12.00 Vsak je svoje starosti kovač; 12.20 Instrumentalni solisti; 12.40 Srečanje oktetov Primorske SKD Slavec; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Goriske gostilne; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Il cardinale Lambertini (zgoda, It. 1954, r. G. Bastina, i. G. Cervi) 10.30 Aktualnosti: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.15 Variete: Buon compleanno 1985 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 TV film: Sabato, domenica e lunedì (2. del) 22.45 Aktualno: Scene da un matrimonio 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia 1.15 Nan.: Marcus Welby, 2.15 L'ora di Hitchcock	RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.25 Filmske novosti 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria - Viaggio verso la libertà 12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amanti 19.30 Nanizanka: Top Secret 20.35 Nogomet: za pokal Italije Bari-Atalanta 22.30 Film: Il grande caldo (krim., ZDA 1953, r. Fritz Lang, i. Glenn Ford, Gloria Grahame) 0.15 Filmske novosti 0.20 Film: Hanno ucciso Vicki (dram., ZDA 1953, r. Richard Boone, i. Jeanne Crain, Elliot Reid)	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days, 14.30 Supercar, 15.30 Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.45 Nanizanki: Il mio amico Ultraman, 19.30 Casa Keaton 20.00 Risanke 20.30 Varieteja: Paperissima, 21.30 Caccia all'uomo 22.30 Športna rubrika: Torkov priziv 0.05 Nanizanke: Mike Hammer, 1.05 Appuntamento in tre, 1.35 Benson	TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 L'enigma, 10.00 Adorabili creature 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Športne vesti 13.15 Dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: Cash McCall (kom., ZDA 1959, r. Joseph Pevney, i. Natalie Wood) 16.55 Aktualno: Ženska TV 17.50 Nanizanki: Autostop per il cielo, 18.55 Doris Day Show	TELEFRIULI 15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Maramero 19.30 Dnevnik 20.00 Rubrika o obrtništvu 20.30 Portreti 21.30 Nan.: Chopper One 22.30 Nočne vesti 23.00 Film: Viridiana (dram., Šp. 1961, r. L. Bunuel, i. Silvia Pinal) 1.10 Nočne vesti	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojmo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Nenavadni pogovori; 14.20 Glasbena poslušalica; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Priljubljene melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za Georgesa Bizeta; 21.05 Radijska igra; 21.45 Intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nočno.
	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Radio Lj.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clici; 9.20 Povepka po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Tovarna sanj; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Povepka; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 9.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta.		
	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi				

Na občinski skupščini goriške Zelene liste

Na sliki (foto Pavšič) predsedstvo nedeljske skupščine zelenih.

O javnem kulturnem centru v Ronkah naj čimprej razpravlja pokrajinski svet

Prvi pristop predsednika Criscija je, po odgovoru sodeč, pozitiven. Poleg Devetakove in Di Datove so Predsednika, oziroma odbor z različnimi vprašanji dobesedno zasuli še Saccavini, Bergamin, Fiorelli, Pironi, Fabbro in nekateri drugi svetovalci.

Goriška pokrajina prireja v okviru pobud, ki so namenjena mladini, zanimiv ciklus dvajsetih informativno kulturnih srečanj na temo "Poti rocka". Namen srečanj, za organizacijo katerih skrbi goriška zadruga MITT, je na čim zgovornejši način nuditi goriški mladini vse pomembnejše informacije o zanimivem glasbenem svetu rocka. Prvo srečanje bo že drevi ob 18. uri v prostorih pokrajinskega muzeja na goriškem gradu, ko bo o antikonzizmu in modi rock'n'rolla spregovoril priznani videmski glasbenik Beppe Lentini. Vstop je prost.

Čelno trčenje včeraj v Romjanu Velika škoda - ena oseba ranjena

razna obvestila

Deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da je še nekaj razpoložljivih mest za tečaj fitopatologije (30 ur). Prijave do vključno 23. novembra na sedežu zavoda v Ul. Croce 3 v Gorici, tel. 81826.

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Due nel mirino«.
VERDI 17.30-22.00 »Presunto innocente«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Voglia di godere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Folli desideri erotici«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Ni predstave.
Nova Gorica
SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00
»Noči v Harlemu«.

SVOBODA Šempeter 20.00 »Vrnitev v
bodočnost 3. del«.

DESKLE 19.30 »Slepi bes«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Thea Bassi - Raštel 52 - tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 8. uri Giuseppina Bregant iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 9.30 Maria Bregant iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Lofniku, ob 11.30 Emilia Bresan, vd. Micotti iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 12.10 Luigiu Oggiano iz splošne bolnišnice v Trgiž, ob 13. uri Giorgio Bertossi iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Lofniku, ob 13.15 Marino Calligaris iz splošne bolnišnice v Škocjan, ob 13.15 Caterina Brunetti, por. Devescovi iz splošne bolnišnice v Gradež.

ZKD ZVEZA
SLOVENSКИH
KULTURNIH
DRUŠTEV

**KULTURNI
DOM
GORICA**

Ob 9. obletnici odprtja Kulturnega doma

Celovečerni koncert

SLOVENSKEGA OKTETA

ob njegovi 40-letnici nastopanja

Kulturni dom, petek, 23. novembra, ob 20.30

Predprodaja vstopnic v uradu ZSKD v Ul. Malta 2 (tel. 531495)

Cecilii Seghizzi nagrada Podturna

V nedeljo so v Podturnu slovesno podelili priznanje "Premio San Roco", ki ga vsako leto namenijo najzaslužnejšemu Goričanu. Tokrat (prvič) so

Občni zbor tabornikov Rodu Modrega vala

Zanimanje za taborništvo tudi v dobi računalnikov in "modernosti" narašča

Po osmih letih so taborniki rodu Modrega vala, ki delujejo na Tržaškem in Goriškem spet izbrali Gorico za svoj letni občni zbor. Razlogov je precej, najpomembnejši pa je v dejstvu, da prav v Gorici in na Goriškem zanimanje za taborništvo spet narašča. Tako je spet zaživel družina Puntarskega Travnika v mestu, skupina mlajših se zbira v Števerjanu, najmočnejšo skupino imajo v Dobrodo. Nedeljski občni zbor v knjižnici Damir Feigel naj bi bil torej tudi spodbuda za nadaljno rast organizacije na Goriškem, kakor lahko razumemo izvajanje staroste Milana Pahorja — Srnjaka.

V poročilu je zelo jasno analiziral vprašanja, s katerimi se spoprijemajo v taborniški organizaciji v zamejstvu. Prav tako je brat Srnjak jasno opozoril na cilje in smoter delovanja organizacije in na potrebo po prilagajanju sedanjim družbenim pogojem. Taborniki imajo za sabo 37 let delovanja. Nastali so v drugačnih družbenih pogojih vendar cilji ostajajo tudi danes, v dobi računalništva in visoke tehnologije, v prelomnih časih isti: "želimo si pač vzgojiti mladega človeka, ki je obenem soliden tabornik in dober član človeške družbe. Morda smo pri tem idealisti, vendar brez idealov ne smeš biti". Taborniki se skušajo prilagoditi novim pogojem, imajoč pred očmi osnovne cilje. Uspehi včasih ne dosegajo pričakovanj in ne poplačajo vloženega truda, vendar to ne sme biti razlog za nedelevnost. Ob tem je starosta opozoril tudi na senco na lestevci vrednotenja, ki velja v našem in morda v širšem prostoru: prav zato ker se delo tabornikov odvijaja bolj na tiho prevečkrat ostajajo neopaženi, oziroma se njihovu delovanju mogoče posveča premalo pozornosti.

"Vsekakor taborniki smo in želimo biti aktivni in vsestransko prisotni v življenju naše skupnosti", je zagotovil brat Srnjak ter v svojem poročilu posebej opozoril na glavno vprašanje, ki ga bo morala organizacija v zelo kratkem času razrešiti. Gre za vprašanje sodelovanja z za-

mejsko skavtsko organizacijo in za vprašanje članstva v svetovni skavtski zvezi. To je vprašanje, ki zelo od blizu zadeva tudi slovenske zamejske skavte.

Podrobno je dejavnost organizacije v zadnjem letu ocenil Aljoša Kuzmin — Klen. Podčrtal je pozitivne premike na Goriškem, ki se kažejo v oživitvi delovanja tabornikov v mestu ter omenil najpomembnejše rodove (oziroma skupne) akcije, od ekoloških izvidnic, do "suhega" zimovanja na Rogli, preko seminarjev do najpomembnejšega dvotedenskega taborjenja v Ribčevem lazu, s šestdesetimi stalnimi udeleženci, ki se jim je ob sobotah in nedeljah pridružilo še petnajst do dvajset občasnih tabornikov.

Nekoliko manj ugodna je ocena glede številčne prisotnosti na posameznih akcijah. To je tudi ena od pomanjkljivosti, poleg težav v organiziranosti (družine v Sovodnjah še ni uspelo oživiti), ki jo bodo skušali čimprej odpraviti. Poročilo načelstva so v podrobnostih dopolnili predstavniki rodovih družin ter odgovorili za posamezna področja.

Več samozvesti in stimulativnega pristopa z vključevanjem v krovnio organizacijo je tabornikom priporočil Boris Peric, ki je udeležence občnega zbora pozdravil v imenu SKGZ.

Pozdrav Zveze tabornikov Slovenije in iztočnico za poglobljeno razpravo, ki se bo odvijala v prihodnjih mesecih v organizaciji, je prinesel predsednik zveze Tone Simončič. Taborniška organizacija v Sloveniji, kakor tudi nastajajoča skavtska organizacija bosta morali slejkoprej rešiti vprašanje članstva v svetovni skavtski zvezi. Tudi preko tega vprašanja drži pot Slovenije v Evropo in v svet.

37. občni zbor tabornikov Rodu Modrega vala se je sklenil s podelitvijo značk za pet, oziroma desetletno članstvo ter z volitvami novega vodstva.

Zatem pa je bila na sporedu še podrobnejša izmenjava mnenj o vprašanju, ki ga je izpostavil predsednik Zveze tabornikov Slovenije.

Na sliki (foto Pavšič): udeleženci 37. občnega zbora tabornikov RMV.

Na pobudo Pokrajine in združenja More Music

Jazz, rock in folk glasba na ciklusu All Frontiers

Jutri se bo pričel drugi mednarodni glasbeni cikel All Frontiers, ki ga prirejajo goriško pokrajinsko odborništvo za šolstvo in mladinsko problematiko in združenje More Music iz Tržiča s sodelovanjem tržaške pokrajinske in goriške občinske uprave ter zadruge Bonaventura / Teatro Miela iz Trsta. Gre za srečanje glasbenikov, ki delujejo na večnarodnostnih področjih po celi Evropi. Prireditelji želijo predstaviti posebnost in izvirnost nekaterih umetnikov, ki jih še posebej označuje in tudi glasbeno bogati delovanje v večetničnih okoljih.

Koncertni cikel bo trajal do 28. novembra, nakar bo 21. decembra zaključna prireditev v Trstu. V tej drugi izvedbi ciklusa All Frontiers bo skupno nastopilo osem glasbenikov oz. ansamblov od teh štiri iz Italije. Koncerti bodo v Gorici in v Trstu. Lani je zanimivi prireditvi sledilo veliko število mladih, zato so prireditelji pričarili, da bo tudi letošnji cikel privabil v koncertne dvorane številne ljubitelje rock, folk in jazz glasbe.

Jutri bodo ob 21. uri v gledališču Miela v Trstu vrteli "cult movie" "Stop Across The Border", ki sta ga režirala N. Humbat in W. Penzel. Naslednji dan, ob 18. uri, bo v avditoriju pokrajinskega muzeja na goriškem gradu srečanje o glasbenem založništvu.

Prvi koncert bo v petek, 23. t.m., ko bosta na goriškem gradu nastopila s svojima skupinama glasbenika Gigi Masin iz Italije in American Tone Dogs. Dan kasneje bosta na vrsti Paolo Cantarutti in Belgijec Niki Mono, v nedeljo, 25. novembra, pa bodo vedno v Gorici nastopili člani glasbene skupine Schotthamel creative ensemble ter ansambel Angleža Davida Jacksona. Vsi trije koncerti bodo ob 21. uri. Zadnji koncert bo v tržaškem gledališču Miela 28. novembra, ko bodo nastopili skupina Musica Ficta in angleška glasbenika Keith ter Julie Tippett. Cikel se bo zaključil 21. decembra v gledališču Miela z mednarodnim seminarjem o sodobni glasbi.

Vstopnica za posamezni koncert bo stala 15 tisoč lir, na voljo pa so tudi abonmaji za tri koncerte.

Tržaška skupina La Contrada

bo jutri nastopila v Verdiju

Nadaljuje se gledališka sezona italijanskega gledališča v Gorici. Jutri, ob 20.30 bo v Verdijevem gledališču v Gorici na sporedu druga predstava. Gostovalo bo gledališče La Contrada iz Trsta z narečno komedijo "Quella sera de febraio... ovvero Giovanin se sposa". Delo sta napisala Nini Perno in Francesco Macedonio, ki je med drugim režiral tudi postavitev. V glavnih vlogah nastopajo znana imena deželne gledališkega delovanja, in si-

cer Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Orazio Bobbio, Gianfranco Saleta in Riccardo Canali. Gre za posrečeno komedijo, ki pripoveduje na duhovit način prizore in anekdote iz vsakdanjega življenja v Trstu v prvih povojnih letih.

Jutrišnja predstava ne spada v letošnji gledališki abonma, zato je obvezna rezervacija oziroma pravočasna nabava vstopnic. Predprodaja vstopnic je v turističnem uradu Appiani na Korzu Italia.

Nad sedemsto pohodnikov

na prireditvi Stragorizia

Kljub ne najbolj naklonjenemu vremenu se je v nedeljo več kot 700 oseb udeležilo 14. mednarodnega pohoda »Stragorizia«, ki ga je društvo Gruppo Marciatori Gorizia organiziralo ob vznožju Goriških Brd.

Udeleženci so lahko izbrali med dvema programa, ki sta bili izpeljani med griči na desnem bregu Soče. Netelemovalnost prireditve je omogočila, da so si pohodniki sprosteno podali na pot in v stiku z naravo uveljavljali staro pravilo o zdravem duhu v zdravem telesu.

Na cilju pred podgorsko športno palačo so najštevilnejšim skupinam izročili posebna priznanja. Pozornosti prirediteljev je bila deležna tudi Novo-

goričanka Nada Brajdot, ki se je pohoda udeležila kljub svojim 75. križem.

Na sliki (foto Pavšič): pohodniki se vzpenjajo proti »Šancici«.

■ **Potrošniška zadruga COOP** je pred kratkim izdala na Goriškem knjigo "Cucinare in famiglia". V njej so zbrali številne domače recepte, ki so jih prispevale številni člani, gospodinjice in amaterski kuharji iz naših krajev. Knjigo, s katero želijo ohranjati domačo kuharsko tradicijo, bodo danes 12.30 na županstvu predstavili goriškemu županu Scaranu. Knjiga je v prodaji (s popustom za člane) v trgovinah mreže COOP.

Spravna komisija v splošni bolnišnici

za zaščito temeljnih pravic bolnikov

V goriški splošni bolnišnici bodo v kratkem ustanovili pravno komisijo, ki bo preverjala primere prekrškov zoper pravice bolnikov in vse druge primere neučinkovitosti oz. pomanjkljivosti v delovanju zdravstvenih struktur. Dogovor v tem smislu so pred nekaj dnevi sprejeli na sestanku med vladnim komisarjem, ki upravlja KZE po razpustu upravnega odbora, zdravstvenima direktorjema bolnišnic v Gorici in Tržiču ter predstavniki razsodišča za pravice bolnikov, tj. združenja prostovoljcev, ki si že nekaj let prizadevajo, da bi z različnimi oblikami nadzorstva in pritiska na upravitelje zdravstva zaščitili pravico bolnikov do skrbne in učinkovite zdravstvene oskrbe. Dogovor o ustanovitvi pravne komisije v Gorici sta podpisala zdravstveni direktor bolnišnice prof. Guido Dardi in načelnik razsodišča Vincenzo Fedele.

Po doseženem soglasju bodo sedaj obvezali so se da v čim krajšem času preverili kako oblikovati komisijo in katera naj bi bila njena vloga. V glavnem pa bi se komisija ne smela bistveno razlikovati od organa, kakršnega je razsodišče že pred nekaj meseci predlagalo zdravstveni direkciji. Pred-

vsem naj bi preverjala posamezne primere pritožb in sporov med bolniki in zdravstvenim osebjem. Prostovoljci, ki delujejo pri razsodišču, že dalj časa prejemajo prijave o nepravilnostih, pomanjkljivosti in občasno grobih kršitvah pravic bolnikov, doslej pa je manjkalo organ, ki naj bi v teh primerih ukrepal dovolj hitro in učinkovito. To naj bi v kratkem postala ena od glavnih nalog pravne komisije. Nadalje naj bi ta komisija skrbela tudi za splošno preverjanje ustreznosti zdravstvenih struktur, njihove učinkovitosti in uspešnosti pri zadoščanju potrebam bolnikov. Pri tem naj bi torej nakazovala upraviteljem potrebe uporabnikov in postavljala predloge glede organizacije zdravstvenih služb, upoštevajoč ne toliko število postelj in število nočitev bolnikov, pač pa pokazatelje učinkovitosti, varčnosti in uspešnosti pri upravljanju storitev in pomoči bolnikom.

Pravica do zdravja sodi med temeljne človekove pravice, ugotavljajo člani goriškega razsodišča, zato človek ne sme biti zgolj premet odločanja pristojnih funkcionarjev, ampak si mora priboriti možnost soodločanja in poseganja v upravljanje storitev.

Kdo bo sestavljal pravno komisijo in katere bodo njene pristojnosti in možnosti odločanja? Glede teh vprašanj so predlogi razsodišča dokaj podrobni in jih bodo po vsej verjetnosti osvojili tudi v dokončnem sklepu o oblikovanju komisije. Komisijo naj bi sestavljali predstavnik upravnega odbora KZE, predstavnik razsodišča za pravice bolnikov, predstavnik sindikalnih organizacij, zdravstveni direktor ali njegov namestnik ter za obravnavo posameznih primerov bolnik, ki je vložil pritožbo, in zdravstveni delavec oz. načelnik oddelka proti kateremu je bila vložena pritožba. Komisija naj bi skušala obravnavati in če mogoče razreševati spore v čim krajšem času, preverjala naj bi utemeljenost pritožb in zbiral druge podatke nato pa sprejela zaključke o posameznih primerih in jih posredovala predsedniku upravnega odbora KZE. Poleg tega so tudi predvideli možnost, da bi komisija bila prav na osnovi zbranih informacij o pomanjkljivostih v delovanju zdravstvenih struktur pobudnik za razprave in načrtovanje tudi eksperimentalnih posegov, katerih cilj bi moral biti zaščita osnovnih človekovih pravic v zdravstvu.

Predavanje novinarja Marjana Drobeža

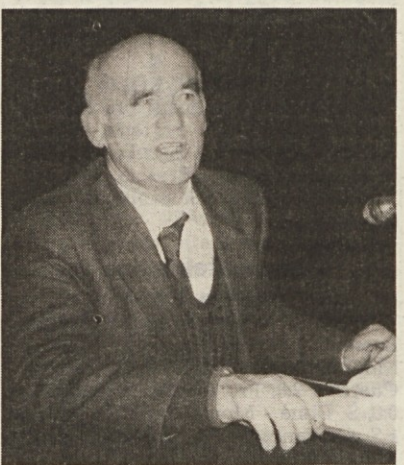
Kosovska kriza in njeni vzroki pblize

V Kulturnem domu se nadaljuje cikel predavanj o aktualnih političnih dogodkih v Sloveniji in Jugoslaviji ter ciklus srečanj z uglednimi predstavniki političnega življenja. Tako bo jutri v Kulturnem domu srečanje s Predsednikom Predsedstva Republike Slovenije, Milanom Kučanom.

V četrtek zvečer je bil gost Kulturnega doma novinar Radia Slovenija in dopisnik Primorskega dnevnika Marjan Drobež, ki že več kakor dve desetletji poklicno spremlja dogajanja na Kosovu in ki posebno pozornost spremlja razvoj zadnje krize, ki se je iz te pokrajine v osrčju Jugoslavije razširila na celo državo. Prišlo je, kakor pravijo, do kosovizacije Jugoslavije.

Drobež je v svojem ekspoziju podal kratek zgodovinski presek dogajanj na Kosovu, ki ga vsekakor označujejo ciklične krize, oziroma napetosti med Albanci in Srbi ter Črnogorci, čeprav v pokrajini živijo tudi predstavniki drugih narodov in narodnosti.

Na izbruh zadnje in kot kaže najhujše krize, so po mnenju predavatelja

Marjan Drobež

vplivali trije sklopi vprašanj: odnosi med narodi, izseljevanje, izredna (v Evropi najvišja) rodnost. Vsakega od omenjenih vprašanj je Drobež tudi podrobneje razčlenil in dopolnil s številnimi in osebnimi iskustvi.

Glede odnosov med narodi in narodnostmi je treba žal zabeležiti ugotovitev, da se na Kosovu zadnji dve leti izvaja najhujša segregacija, pa tudi ugotovitev, da odnosi zlasti med Srbi in Albanci, nikoli niso bili zgledni. Izseljevanje slovenskega življa je posledica različnih pritiskov in ne nazadnje izredno težkega gospodarskega stanja. Rodnost, pri čemer ni mogoče zmanjševati pomena kulturnega izročila albanskega naroda, pa je, kot se zdi tudi v funkciji odpora proti Srbom.

Če k temu dodamo še katastrofalno gospodarsko stanje (600 dolarjev nacionalnega dohodka), je slika trenutnega eksplozivnega položaja dovolj jasna.

Drobeževo predavanje in kasnejša razprava je odprla vrsto novih vprašanj, ki bi jim kazalo v prihodnje posvetiti še več pozornosti. Žal pa je bila udeležba takšna, da bi človek najprej pomislil, da nas Slovence v zamejstvu, dogajanje na Kosovu ne zanima več.

KULTURNI DOM
GORICA

PREDSTAVNIKI SLOVENSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI V ITALIJI

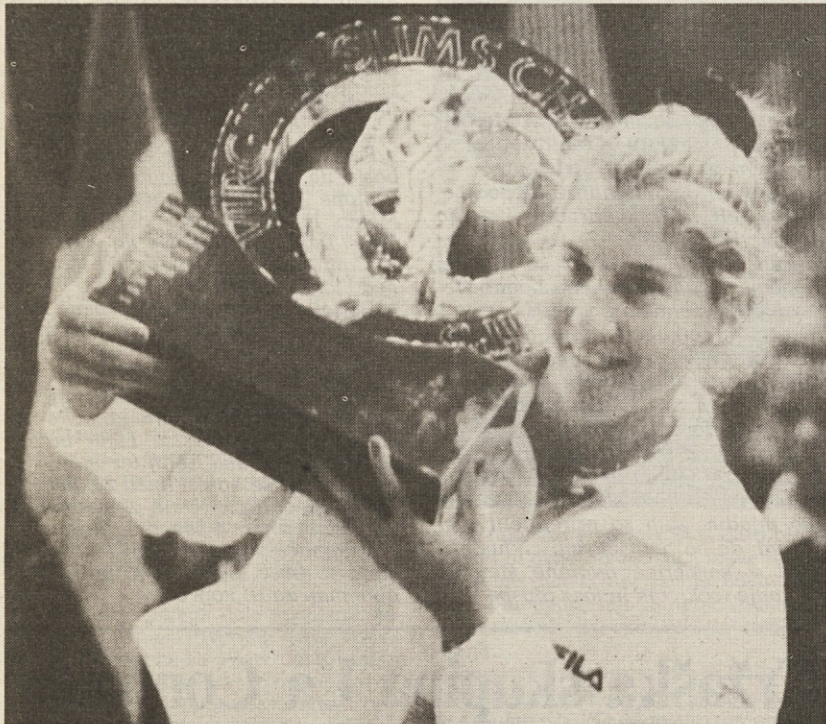
vabijo na

Srečanje s predsednikom Republike Slovenije

MILANOM KUČANOM

ki bo v sredo, 21. novembra 1990, ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici, Ul. Brass 20.

Na letošnjem ženskem teniškem mastersu, pokalu Virginie Slim Monika je res najboljša!

Monika Seles z osvojenim pokalom Virginie Slim

(telefoto AP)

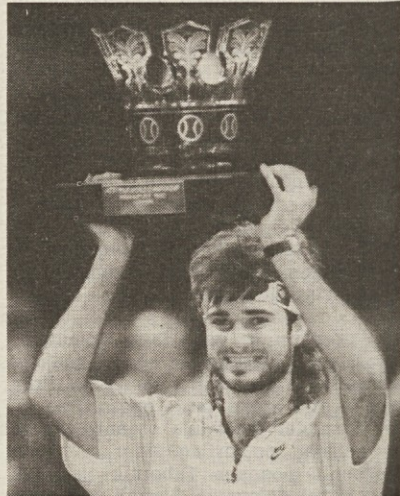
NEW YORK — Monika Seles superstar! Jugoslovanska teniška igralca je v nedeljo ponoči osvojila svojo verjetno najpomembnejšo zmago v svoji mladi profesionalni karieri: z zmago nad Argentinko Gabrielo Sabatini je osvojila prvo mesto na ženskem teniškem mastersu, ki nosi uradno ime po Virginii Slim. Še ne 17-letna Novosadčanka je ugnala nasprotnico po pravcem maratonskem dvoboju (3 ure 47 minut) v petih nizih z izidom 6:4, 5:7, 3:6, 6:4, 6:2. Selesova si je priporila finale po lahki zmagi v polfinalu proti domačinki Mary Joe Fernandez. Na drugi strani mreže ji tokrat ni stala nasprotnica štampiljka ena Steffi Graf, pač pa Sabatinijeva, ki je v soboto ponoči presenetljivo premagala svojo veliko tekmico z izidom 6:4, 6:4.

Dvoboj med Jugoslovanko in Argentinko je bil zelo napet in izenačen ter poln preobratov. Monika je osvojila prvi set in v drugem že odzvela servis nasprotnici, ki pa ji je nekaj iger kasneje vrnila »milo za drago« in tudi osvojila niz. Argentinka je tudi v tretjem nadaljevala z dobro igro in s številnimi napadi ob mreži držala vajeti srečanja v svojih rokah. V četrtem setu je Selesova spet zaigrala vrhunsko in izkoristila utrujenost Argentine (ki se ji je po-

znalo, da se je morala proti Grafovi pošteno potruditi in izčrpati) ter osvojila set. Dvoboj se je odločil tako v petem setu, in to je bilo tudi prvič, da se je finale turnirja Virginie Slim odločil v petem nizu. Po zmagi v polfinalu je Monika Seles izjavila, da uradno še ni odigrala tekme na tri osvojene sete, dodala pa je, da je na treningih že večkrat igrala tako dolge partije. No, dolge treninge tekme so se ji v nedeljo bogato obrestovale: v petem setu je s svojo svežino nadigrala Sabatinijevu in tako dosegla (ob zmagi na Roland Garosu) svoj dosednji največji uspeh. Z zmago si je prislužila 250 tisoč dolarjev, Sabatinijeva pa je za drugo mesto prejela 120 tisoč dolarjev. Z zmago je Monika Seles še utrdila svoje v soboto prisvojeno drugo mesto na svetovni teniški lestvici. Po polfinalni zmagi nad Fernandezovo je namreč z drugega mesta izrinila veteranko Martino Navratilovo, ki je tako prvič v zadnjih devetih letih zdrknila na tretje mesto kompiuterske lestvice.

Nova svetovna lestvica je sedaj sledeča: 1. Graf (ZRN) 278,1021 točke, 2. Seles (Jug.) 203,7537, 3. Navratilova (ZDA) 199,4231, 4. Fernandez (ZDA) 147,0286, 5. Sabatini (Arg.) 137,0174, 6. Maleeva (Bol.) 115,8370.

Andre Agassi zmagovalec v Frankfurtu

Zmagovalec Andre Agassi (AP)

FRANKFURT — Američan Andre Agassi je letošnji »teniški mojster«. Naslov si je priboril na frankfurtskem mastersu po zmagi v finalu nad vodilnim na teniški lestvici ATP, Švedom Stefanom Edbergom, z izidom 5:7, 7:6 (7:5), 7:5, 6:2.

Agassi se je tako Švedu »maščeval« za poraz v izločilnem delu mastersa, ko je Edberg slavil z 2:1. Po zmagi nad Beckerjem je 20-letni Američan tudi v finalu ponovil odlično igro in potrdil tudi izjemno formo ob koncu letošnje teniške sezone. Njegova zmaga pa je potrdila tudi nenapisano pravilo, ki že tretje leto »spremlja« finalne dvoboje, in sicer poraz prejšnjega zmagovalca. Tako je na primer leta 1988 Boris Becker v finalu premagal zmagovalca mastersa iz leta 1987 Lendl; leto kasneje, to je lani, je Edberg v finalu premagal Beckerja, letos pa je lanskega zmagovalca Edberga premagal Agassi.

Po mastersu je svetovna lestvica ATP sledeča: 1. Edberg (Šve.) 3.889 točk, 2. Becker (ZRN) 3.528, 3. Lendl (ČSFR) 2.581, 4. Agassi (ZDA) 2.398, 5. Sampras (ZDA) 1.888, 6. Gomez (Ekv.) 1.680, 7. Muster (Avstrija) 1.654, 8. Sanchez (Šp.) 1.578, 9. Ivanisevič (Jug.) 1.514, 10. Gilbert (ZDA) 1.451.

Trener Pro Gorizie Trevisan odstopil

Adriano Trevisan, trener Pro Gorizie, je po nedeljskem bledem nastopu ekipe v meddeželni ligi podal odstavko. To je že drugič, da goriški trener zapuška mesto v želji, da bi s tem prispeval k uspešnosti ekipe, ki je letos štartala kot glavni favorit za napredovanje.

Prvič je vodstvo kluba, ob podpori predstavnikov navijačev, Trevisanovo odstavko zavrnilo. O novi potezi trenerja Pro Gorizie pa je vodstvo ekipe razpravljalo včeraj pozno zvečer in v trenutku, ko to poročamo, nišo še znane odločitve predsednika Pozza in sodelavcev.

Po 13. kolu jugoslovanske 1. zvezne nogometne lige Olimpija na odličnem 5. mestu

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Štirinajsto kolo v jugoslovanskem prvenstvu je bilo nekaj posebnega: izmed devetih gostov jih je kar pet zmagalo. Toda v derbiju v Beogradu presenečenja ni bilo, Crvena zvezda je z Dinamom sicer igrala brez poškodovanih asov Prosinečkovega in Pančeva, a je kljub temu brez posebnih težav zmagala s 3:1.

Binić je dosegel dva gola, Stosić enega za Crveno zvezdo, strelec za Dinamo pa je bil Najdoski z avtogolom. Tekma je bila na solidni ravni, videlo jo je 25.000 gledalcev, incidentov ni bilo, kajti v taboru Crvene zvezde so se odločili, da na njihovem stadionu nikoli ne bo prostora za politiko. Binić in Boban sta bila najboljša igralca tekme.

Partizan je v Nišu zmagal kar s 3:0 in napovedal prodor k vrhu, dva gola je dosegel Mijatović, enega pa Jokanović. Tudi Hajduk se bo kot kaže odlepil od dna, Splitčani so tokrat v gosteh premagali Vojvodino z 2:0, oba gola pa je dosegel mladi reprezentant Robert Jarni. Najhujši polom v zgodovini pa je doživela Sloboda, ki je doma s slabim Osijekom izgubila kar z 0:5, po tekmi pa je trener domačih Jusić napovedal odstop, ker noče biti žrtev kaotičnih razmer v klubu. Na vi-

diku je nova huda kriza prvoligaških klubov, sponzorji klubov so osiromašeni, manjka jim celo denarja za plače delavcev, kaj šele za nogomet. Obiski na tekmah so skromni, dohodki od vstopnine pa pri nekaterih komaj pokrijejo stroške.

V hudi krizi sta se znašla tudi Rijeka in Olimpija. Ljubljanski igralci so med tednom celo štrajkali, ker jim klub dolguje plačo in nekaj premij, le malo bolje pa je bilo na Reki, kjer je igralcem tudi že prekipelo. In prav Olimpija in Rijeka sta tokrat za Bežigradom igrala medsebojno tekmo. Kot vselej je bilo razburljivo. Rečani so povedli z golom Zagrebčana Komljenovića že v 8. minuti, toda 8 minut pozneje je Ljubljancan Gliha izenačil. Igra ni bila ravno spektakularna, tudi priložnosti je bilo bolj malo, bližalo pa se je streljanje enajstmetrov. Toda 5 minut pred koncem je Olimpija prek Damira Vrabca le dosegla zmagoviti zadetek in vknjižila točki, ki sta jo popeljali na odlično 5. mesto. Reški navijači se v Ljubljani navadno počutijo kot doma, toda tokrat je bilo drugače: izzvali so dve prekinitvi s petardami, potem pa jih je policija po nalogu sodnika Jokića s pendreki poslala s tribun. Reški navijači so razbili nekaj avtomobilov, metali kamenje s ceste na stadion, nazadnje pa so dobili zaslužen plačilo.

REZULTATI 14. KOLA I. ZNL
Olimpija-Rijeka 2:1 (1:1), Vojvodina-Hajduk 0:2 (0:1), Spartak-Sarajevo 3:5 (1:1, 0:0)-po 11m, Sloboda-Osijek 0:5 (0:4), Proleter-Zemun 2:0 (1:0), Radnički-Partizan 0:3 (0:1), Željezničar-Borac 7:6 (1:1, 0:1)-po 11m, Budućnost-Velež 2:3 (1:1), C. zvezda-Dinamo 3:1 (2:0), prost Rad.

LESTVICA
C. zvezda 22 točk; Radnički 16, Velež, Proleter in Olimpija 15; Partizan 14; Budućnost in Željezničar 13; Zemun 12; Osijek in Dinamo 11; Rijeka, Rad, Sloboda in Vojvodina 10; Sarajevo 9; Hajduk in Borac 7; Spartak 4.

PRIHODNJE KOLO (25. t. m.)
Velež-Vojvodina; Rijeka-Budućnost; Borac-Olimpija; Partizan-Željezničar; Zemun-Radnički; Dinamo-Rad; Osijek-C. zvezda; Sarajevo-Sloboda; Hajduk-Spartak; prost Proleter.

REZULTATI 16. KOLA II. ZNL
Leotar-Priština 2:1 (2:0); Napredak-Sibenik 3:0 (1:0); Radnički-Budva 0:2 (0:0); Zagreb-Mačva 4:0 (1:0); Dinamo-Vardar 2:0 (0:0); Sutjeska-Beograd 1:0 (1:0); Sloboda-Borac 3:1 (1:1); Kikinda-Iskra 1:0 (1:0); Pelister-GOŠK Jug 2:0 (1:0); prost Bor.

LESTVICA
Zagreb in Kikinda 20 točk; Sutjeska, Napredak in Dinamo 17; Sloboda in Vardar 16; Pelister 15; Beograd, Sibenik in Radnički 14; Priština in Iskra 12; Leotar 11; Mačva, Bor in GOŠK Jug 10; Budva 9; Borac 4.

nedeljski izidi - nedeljski izidi - nedeljski izidi - nedeljski izidi

nogomet

Italijanska A liga

IZIDI 9. KOLA

Bologna - Bari 3:0, Cagliari - Fiorentina 1:1, Genoa - Torino 0:0, Juventus - Roma 5:0, Lazio - Atalanta 2:2, Lecce - Cesena 2:0, Milan - Inter 0:1, Napoli - Sampdoria 1:4, Pisa - Parma 0:2.

LESTVICA

Sampdoria 15 točk, Juventus 14, Inter 13, Milan 12, Torino in Parma 11, Lazio 10, Roma, Genoa, Napoli in Atalanta 8, Fiorentina, Bari, Cesena, Pisa in Lecce 7, Bologna 5, Cagliari 4.

PRIHODNJE KOLO

Atalanta - Pisa, Bari - Juventus, Cesena - Lazio, Fiorentina - Lecce, Inter - Napoli, Parma - Cagliari, Roma - Bologna, Sampdoria - Genoa, Torino - Milan.

Italijanska B liga

BRESCIA - TRIESTINA 1:0 (1:0)
STRELEC: Ganz v 9. min.

BRESCIA: Gamberini, Carnasciali, Rosi, Flamigni, Luzzardi, Bortolotti, Valoti (Citterio), De Paola, Seriola (Giunta), Bonometti, Ganz.

TRIESTINA: Drago, Corino (Lui), Costantini, Cerone, Consagra, Picci, Conca, Levanto, Scarafoni (Trombetta), Urban, Rotella.

SODNIK: Merlino iz Torre del Greca.

KOTI: 7:6 za Triestino. OPOMBE: v 37. min. je Rotella zastreljal 11-metrovko. V 85. min. je sodnik razveljavil gol Conce zaradi domnevnega off-sidea. OPOMINI: Carnasciali, Ganz,

Conca, Urban in Rotella. GLEDALCEV: 6.000. INKASO: 100 milijonov lir.

OSTALI IZIDI 11. KOLA

Ancona - Modena 3:1, Ascoli - Avellino 2:0, Barletta - Taranto 1:0, Lucchese - Cremonese 1:1, Padova - Cosenza 3:0, Reggiana - Foggia 1:2, Reggina - Verona 0:1, Salernitana - Messina 0:0, Udinese - Pescara 2:1.

LESTVICA

Messina 15 točk, Foggia in Lucchese 14, Ancona in Verona 13, Ascoli, Salernitana, Taranto in Avellino 12, Reggiana 11, Reggina, Cremonese, Pescara, Brescia in Barletta 10, Padova 9, Triestina in Cosenza 8, Udinese in Modena 6.

PRIHODNJE KOLO

Avellino - Reggiana, Cosenza - Triestina, Cremonese - Barletta, Foggia - Lucchese, Verona - Ascoli, Messina - Padova, Modena - Brescia, Pescara - Andona, Taranto - Salernitana, Udinese - Reggina.

Meddeželna liga

IZIDI 11. KOLA

Venezia - Conegliano 2:0, Fulgor - Bassano 0:2, Giorgione - P. Piave 2:1, Montebelluna - Mira 1:2, Opitergina - Caerano 2:3, Pro Gorizia - Inabelluno 0:0, S. Donà - Monfalcone 0:0, Sacilese - S. Giovanni 2:0, Sevegliano - Centro Mobile 0:0.

LESTVICA

Venezia in Giorgione 16, Mira, Conegliano, Caerano in Centro Mobile 14, P. Piave in Sacilese 13, Bassano 12, Opitergina in Inabelluno 11, Sevegliano in Monfalcone 10, Pro Gorizia in S. Donà 9, Montebelluna 8, Fulgor 3, S. Giovanni 1.

PRIHODNJE KOLO

Bassano - Venezia, Caerano - Pro Gorizia, Centro Mobile - Opitergina, Conegliano - Giorgione, Inabelluno - Montebelluna, Mira - Sevegliano, Monfalcone - Sacilese, P. Piave - S. Donà, S. Giovanni - Fulgor.

košarka

Italijanska A-1 liga

SIDIS REGGIO EMILIA - STEFANEL TRST 69:66 (42:31)

SIDIS: Lamperti 9 (4:0, 0:1), Boesso 18 (3:5, 3:7), Reddick 8 (3:10), J. Bryant 15 (4:8, 0:2), Vicinelli 19 (9:18, 0:1), Londero (0:1), Cavazzon, Reale (0:2), Peroni.

STEFANEL: L. Middleton 19 (3:7, 4:8), Pilutti 13 (5:7, 0:3), Meneghin 2 (1:3), La Torre (0:1), Sartori 6 (2:5), Fučka 10 (3:6, 0:2), Bianchi 8 (0:2, 2:6), Cantarello 8 (2:8), De Pol.

SODNIKA: Tallone iz Vareseja in Marotto iz Turina.

PM: Sidis: 14:22, Stefanel: 16:25. 3 TOČKE: Sidis: 3:11, Stefanel: 6:20. PON: Sartori, L. Middleton. GLEDALCEV: 3.500.

OSTALI IZIDI 10. KOLA

Scavolini - Forlì 122:110, Clear - Ranger 85:95, Messaggero - Reggio Calabria 80:78, Livorno - Phonola 102:89, Philips - Knorr 82:73, Napoli - Benetton 71:81, Firenze - Torino 84:106.

LESTVICA

Benetton 18 točk, Messaggero 16, Livorno, Clear in Phonola 14, Philips in Stefanel 12, Scavolini, Sidis in Ran-

ger 10, Knorr 8, Forlì in Torino 6, Napoli in Reggio Calabria 4, Firenze 2.

PRIHODNJE KOLO

Scavolini - Messaggero, Phonola - Ranger, Knorr - Benetton, Reggio Calabria - Clear, Philips - Napoli, Stefanel - Livorno, Firenze - Sidis, Forlì - Torino.

Italijanska A-2 liga

IZIDI 10. KOLA

Arimo - Fabriano 95:91, Glaxo - Desio 92:76, Kleenex - Garesio 78:94, Fernet Branca - Lotus 108:107, Emmezeta - Cremona 86:79, Brescia - Arese 72:73, Banco di Sardegna - Venezia 90:86, Ticino - Trapani 70:61.

LESTVICA

Glaxo 20 točk, Lotus 16, Fernet Branca, Kleenex in Ticino 14, Banco di Sardegna, Desio, Emmezeta in Arese 10, Trapani, Arimo in Brescia 8, Garesio in Fabriano 6, Venezia 4, Cremona 2.

PRIHODNJE KOLO

Lotus - Desio, Fabriano - Fernet Branca, Garesio - Brescia, Arese - Ticino, Venezia - Arimo, Emmezeta - Kleenex, Cremona - Banco di Sardegna, Trapani - Glaxo.

Italijanska B-1 liga

GISQUIR PORTO SAN GIORGIO - DIANA GORICA 76:98 (42:43)

GISQUIR: Nicoletti 15, Di Monte 2, Del Buono 8, Cadorin 1, Marchetti 5, Riva 11, Vay 2, Esposito 7, Romano 25, Capriotti.

DIANA: Pieri 8, Trisciani, Masini 20, Gollessi, Lenoli 18, Margo 7, Spagnoli, Passarelli 28, Borsi 4, Colmani 13.

SODNIKA: Malerba in Carone iz Brindisija.

PM: Gisquir: 18:24, Diana: 23:30. PON: Vay, Del Buono, Marchetti, Colmani.

OSTALI IZIDI

Bergamo - Campobasso 79:87, Ferrara - Pesaro 75:74, Gorlese - Rimini 82:85, Imola - Avellino 100:80, Marsala - Padova 85:79, Ragusa - Modena 102:73, Ravenna - Cagliari 95:107.

LESTVICA

Cagliari, Rimini in Ravenna 12 točk, Ragusa, Imola, Marsala, Modena in Ferrara 10, Campobasso, Avellino in Diana Gorica 8, Bergamo 6, Gorlese in San Giorgio 4, Padova in Pesaro 2.

PRIHODNJE KOLO

Avellino - San Giorgio, Cagliari - Marsala, Campobasso - Ferrara, Diana Gorica - Gorlese, Modena - Ravenna, Pesaro - Padova, Ragusa - Imola, Rimini - Bergamo.

Jugoslovanska A liga

IZIDI 7. KOLA

Smelt Olimpija - Crvena zvezda 104:119, Zadar - Cibona 70:72, POP 84 - Čelik 88:70, Šibenik - Vojvodina 79:72, Bosna - IMT 94:91, Partizan - Budućnost 121:79.

LESTVICA

POP 84 14 točk, Cibona 12, Partizan 10, IMT, Vojvodina, Zadar, Čelik, Crvena zvezda, Šibenik in Bosna 3, Smelt Olimpija 4, Budućnost 2.

PRIHODNJE KOLO

Cibona - Vojvodina, Budućnost - Šibenik, Čelik - Partizan, Crvena zvezda - POP 84, IMT - Smelt Olimpija, Zadar - Bosna.

V soboto v 7. kolu košarkarskega prvenstva C lige so jadrancovci izgubili doma proti vodilnemu San Donaju

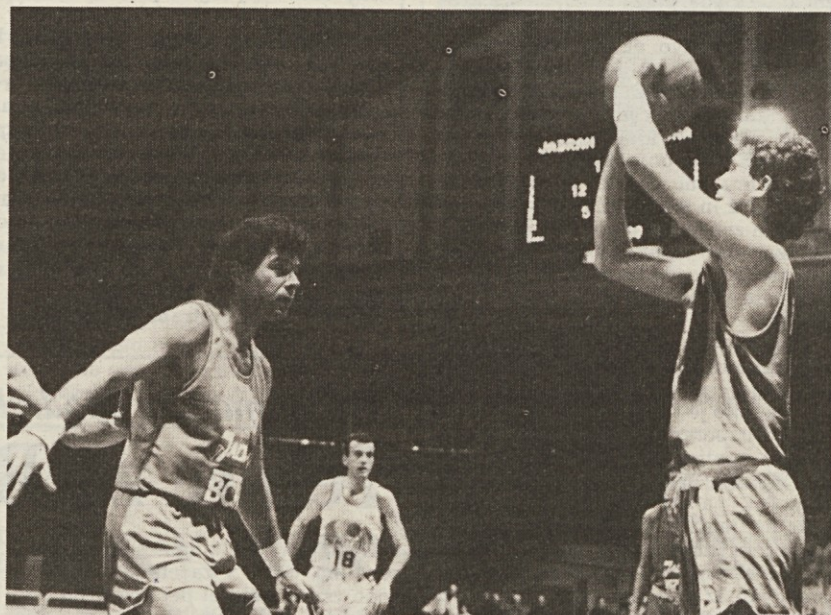
Našim usodne predvsem napake v obrambi

Že spet razglabljam o porazu, tokrat pa iz drugačnih izhodišč.

Jadrancovi košarkarji so v soboto zvečer utrpeli poraz proti prvouvrščenemu Prometheusu iz San Donaja in naj izzveniš še tako pradoxsalno, po dolgem času, so nam bili »modri bojovníki« spet všeč, kajti igrali so zbrano in odločno ter dokazali, da lahko brez kompleksov manjvrednosti in brez pretirane »spoštljivosti« kljubujejo tudi postavi, ki sploh ne prikriva dejstva, ki odklanja vsako vlogo razen tiste nespornega favorita. V letošnji ligi sta se za vlogo protagonista »rezervirala« prav Prometheus in pordenonski Crup in to na resni finančni bazi, ki je obema postavama omogočila zelo aktivno delovno na košarkarskem tržišču.

Tako smo v soboto zvečer lahko spremljali spopad med gotovostjo, izkušnostjo in ambicioznostjo na eni strani ter mladostjo, perspektivo in živahnostjo na drugi.

In na žalost moramo ugotoviti, da je bila tokrat »izkušnost« za jadrancove pogubna. Visoki igralci so izgubili boj pod košama z višjimi in izkušnejšimi igralci Prometheusa in po našem mnenju je tokrat odpovedal ravno najbolj izkušen mož v jadrancovih vrstah, Mauro Čuk. Obramba gostujočega moštva se je osredotočila izključno na Čuka, ki je pa po našem mnenju odigral taktično zelo nezrelo tekmo, s tem da je ves čas vztrajal pri metu, čeprav so nanj »viseli« tudi trije nasprotnikovi obrambni igralci. In tako so gostje polovili ogromno večino odbitih žog in dobili še nekaj dodatnih priložnosti za organizacijo in

Jadranovec Dean Oberdan med metom na koš na sobotni tekmi, medtem ko mu Mauro Čuk postavlja »blok« (Foto Križmančič)

izvedbo svojih napadov.

In škoda zaradi zamujene priložnosti ter zato, ker so Vatovčevi fantje dokazali v prvem delu tekme, da so bili boljše od prvouvrščenega, kljub izgubljenim žogam in zapravljenim priložnostim.

Na terenu smo po daljšem obdobju videli tudi Valterja Sosiča, ki pa je deloval še nepričljivo in ki bi moral s treningom in z uigravanjem nado-

knaditi zamujeno. Čimprej bo v tem uspel, tem bolje bo za celotno moštvo.

Pod običajnim standardom pa že nekaj kol igrajo Jadranovi centri, ki so tudi v soboto učinkovali medlo, in sploh niso izražali tiste igre, ki je potrebna, zato da se v določenem trenutku potek tekme prevesi v zaželeno smer (beri v korist domačih košarkarjev). Nasprotnikovi centri so svoje koše dosegali z druge, tretje, celo iz

četrtke akcije, kar je dovolj dober pokazatelj nerazpoloženja in nemoči domačih visokih igralcev v borbi pod tablama. To pa skupaj s pomanjkljivim zapiranjem prostora v raketi ostajata temeljni hibi naše združene ekipe, ki drugače zadošča s prikazano igro potrebam letošnje C lige in lastnim ambicijam po čim višji uvrstitvi. Zapiranje prostora, obramba in skok pa so, kot smo že večkrat naglasili, taki aspekti košarkarske igre, ki so mnogo bolj odvisni od mentalnega pristopa in od vztrajnosti ter sposobnosti trpljenja kot pa od tehnično-taktične dovršenosti posameznika.

V prihodnjem kolu gostuje Jadran pri videmskem Virtusu, ki ima v razpredelnici točki več od »modrih« (Cancia)

JADRAN V ŠTEVILKAH

METI ZA 2 TOČKI: Crisma 2:3; Oberdan 3:5; Čuk 5:14; Pregarc 5:8; Sosič 2:2; Pertot 1:1; Merlin 1:2; Paulina 1:4; Smtlak 1:1.

METI ZA 3 TOČKE: Crisma 1:1; Oberdan 0:3; Merlin 3:6.

SKOKI: Oberdan 1 v obrambi, 1 v napadu; Čuk 6, 0; Pregarc 4, 1; Merlin 2, 0; Paulina 3, 2.

IZGUBLJENE, PRIDOBLEJNE ŽOGE: Crisma 1, 3; Oberdan 1, 5; Čuk 2, 2; Pregarc 3, 3; Sosič 3, 0; Merlin 1, 2; Paulina 0, 2; Smtlak 1, 0.

ASISTENCE: Crisma 1; Oberdan 3; Pregarc 3. Blokada: Čuk 2; Pregarc 1; Pertot 1; Paulina 1; Smtlak 1.

SKUPNO: MET 2 TOČKI 21:40; MET 3 TOČKE 4:10; SKOKI: obramba 16, napad 4; IZGUBLJENE ŽOGE 13; PRIDOBLEJNE ŽOGE 17; ASISTENCE 7; BLOKADE 6.

IZIDI 7. KOLA

JADRAN TKB - Prometheus	67:74
Giganti - Pierobon PD	57:63
Roncade - Goccia Carnia	79:70
Soteco - Crup Pordenon	79:81
Jesolo - Consusped	90:116
Solvay - Latter Carso	91:88
Bassano - CBU Videm	94:76
Di Lenardo - Conegliano	101:68

LESTVICA

Crup Pordenon	7	7	0	661:551	14
Prometheus	7	7	0	605:545	14
Consusped	7	6	1	676:580	12
Roncade	7	5	2	577:555	10
Bassano	7	4	3	598:581	8
Jesolo	7	4	3	612:605	8
Goccia Carnia	7	4	3	552:558	8
JADRAN TKB	7	4	3	540:551	8
Di Lenardo	7	3	4	537:533	6
Latter Carso	7	3	4	573:604	6
Pierobon PD	7	3	4	535:573	6
Solvay	7	2	5	577:577	4
Soteco	7	2	5	589:598	4
CBU Videm	7	1	6	519:587	2
Giganti	7	1	6	478:564	2
Conegliano	7	0	7	495:602	0

PRIHODNJE KOLO (24. IN 25. 11.)

Goccia di Carnia Videm - JADRAN TKB; Consusped Mestre - Soteco Gradišče; Pierobon PD - Jesolo; Latte Carso - Giganti Mestre; CBU Videm - Di Lenardo; Crup PN - Bassano; Conegliano - Roncade; Prometheus San Donà - Solvay Tržiš.

JADRANOVCI STRELCI

Čuk 138; Pregarc 122; Merlin 82; Oberdan 67; Smtlak 43; Crisma 36; Paulina 31; V. Sosič 7; Stanisa 5; Pertot 3.

Tudi po 4. kolu košarkarskega promocijskega prvenstva

Varovanci trenerja I. Medna brez poraza na vrhu lestvice

Tudi v tem kolu so slovenske ekipe, ki nastopajo v promocijskem prvenstvu, dosegale le polovico možnih točk. Ponovila se je slika iz prejšnjega tedna, saj sta ponovno zmagala Kontovel in Bor, prazni rok pa sta ostali Cicibona in Sokol. V ostalih dveh tekmah je Libertas spet izgubil, tokrat s Ferroviario, Cus pa pa je ponovno slavil v gosteh in je tako dosegel ugodno presenečenje prvenstva.

Kontovel ne pozna zastojev, saj je suvereno premagal tudi Barcolano in spodobudna je tudi igra Medenove vrste. V zadnjem srečanju so kar štirje igralci (Čuk, Štoka, Gulič, in Grilanc) dosegli več kot 20 točk. Za nasprotnike je torej res težavno zaustaviti tolikoakovostnih strelcev. Skupina, s katero razpolaga trener Igor Meden, je v zadnjih letih ostala praktično nespremenjena, tako da se sedaj delo in trud na treningih le obrestujeta.

Bor Radenska je sicer zmagal, glede prikazane igre pa spet ni zadovoljil. V nasprotju s Kontovelovo postavo sloni Borov napad skoraj izključno na treh posameznikih. Dosegljivo pa lahko iz statističnih podatkov razberemo, da je na vsaki tekmi vsaj eden izmed teh imel slab dan. Slabo je, da ekipa nima ustreznih variant ali menjav v takih okoliščinah. Smo pa prepričani, da bi borovci z boljšo obrambo imeli olajšano vlogo tudi v napadu, zlasti s pomočjo protinapadov. Ko pa bo vsem trem strelcem šlo dobro od rok, bo tudi Borova postava postala protagonist tega prvenstva.

Ponovno prazni rok je ostala Cicibona, ki je v gosteh pri Stelli Azzurri držala le en polčas. Z zelo dobro igro je po prvih desetih minutah vodila za 8 točk, žal pa ni držala takega tempa tudi v nadaljevanju tekme. Zlasti drugi polčas je bil za Lippolisa in ostale res katastrofalen, saj so izgubili ogromno število žog in omogočili domačinom mnogo lahkkih protinapadov.

Najboljši pri Ciciboni je bil Janez Berdon, poznala pa se je odsotnost playmakerja Simoniča. Počasi pa si mladi košarkarji Cicibone pridobivajo več izkušenosti in samozavesti, kar bo zelo važno v prihodnjih tekmah za obstanek v ligi.

Tudi Sokolovi košarkarji so, žal, izgubili, tokrat pa niso razočarali. V gosteh pri dobri postavi Scoglietta so se Nabrežinci enakovredno borili z visokimi domačini, žal pa so si napravili nekaj zrelih priložnosti v napadu. Domačini so uspešno zadevali iz zunanjih pozicij, njihova prednost pa je nihala od 5 do 15 točk. Prepričani smo, da bodo sokolovci s tako igro in z borbenostjo kmalu osvojili prvo zmago v tem prvenstvu.

V. JOGAN

IZIDI 4. KOLA

Kontovel - Barcolana	114:95
Bor Radenska - Fincantieri	85:78
Scoglietto - Sokol	78:70
Stella Azzurra - Cicibona	82:65
Radioquattro - CUS Trst	71:78
Libertas - Ferroviario	70:83
Prost Santos Autosandra	

LESTVICA

Kontovel	4	4	0	398:336	8
Stella Azzurra	4	3	1	304:279	6
Autosandra	3	3	0	255:230	6
Scoglietto	3	3	0	233:213	6
Barcolana	4	2	2	365:344	4
CUS Trst	4	2	2	306:286	4
Bor Radenska	4	2	2	351:342	4
Ferroviario	4	2	2	312:308	4
Fincantieri	3	1	2	219:225	2
Cicibona	4	1	3	286:316	2
Sokol	4	0	4	277:321	0
Radioquattro	4	0	4	297:347	0
Libertas	3	0	3	221:295	0

PRIHODNJE KOLO (24. IN 25. 11.)

Sokol - Libertas; Ferroviario - Cicibona; Autosandra - Bor Radenska; Fincantieri - Radioquattro; Barcolana - Stella Azzurra; CUS Trst - Scoglietto; prost Kontovel.

Drugi poraz domovcev

Brumnovi varovanci so tudi v drugem kolu letošnjega promocijskega prvenstva potegnili krajši konec. Na gostovanju v Vilešu je naše fante ponovno pogubila slaba igra v obrambi, to je element igre, ki so ga naši v lansk sezoni obvladali najboljše. Letos se očitno še niso uigrali, saj prepogosto dopuščajo nasprotniku, da doseže koš z neverjetno lahkoto. Domovci so ponovno nastopili brez Puittija, kar se je med srečanjem še kako poznalo. Prepričani smo, da imajo belo-rdeči mesta, saj je prvenstvo še dolgo. Vsekar bodo morali v obrambi zaigrati bolj zbrano, če želijo že v naslednjem kolu v soboto na domačih tleh proti močni peterki Senators) pospraviti prvi par prvenstvenih točk.

V ostalih srečanjih drugega kola ni prišlo do velikih presenečenj. V osrednjem srečanju so igralci Albe iz Krmina odpravili peterko Senators, ki je vodila vse do polovice drugega polčasa, vendar sta jim sapa in športna sreča posli prav v zaključnih minutah tekme. V Redipugliji se je Corridoni moral močno namučiti, da je strl odpor žilavih igralcev Polisontine. Zmagovito pot nadaljujejo tudi igralci Građeza. (af)

IZIDI 2. KOLA

Senators - Alba	72:83
Petrolifera - Grado	87:100
Corridoni - Polisontina	65:59
Villesse - Dom Gometal	85:68

LESTVICA

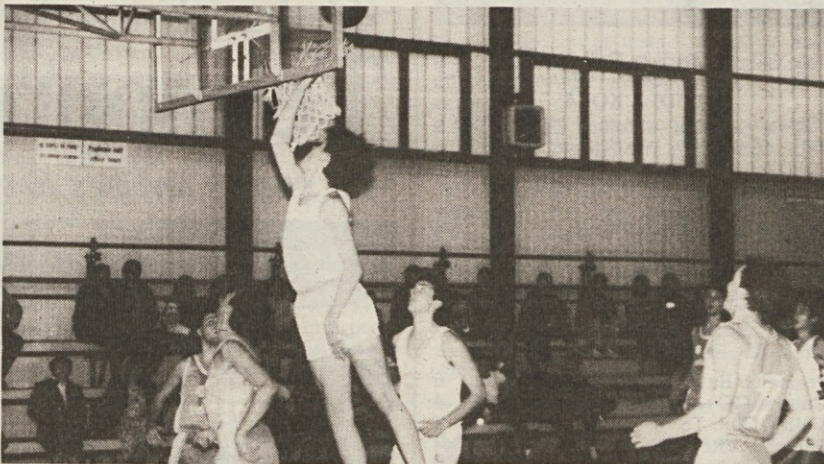
Grado	2	2	0	191:153	4
Corridoni	2	2	0	158:133	4
Alba	2	2	0	153:136	4
Senators	2	1	1	152:151	2
Villesse	2	1	1	151:159	2
Polisontina	2	0	2	127:145	0
Petrolifera	2	0	2	151:170	0
DOM GOMETAL	2	0	2	142:178	0

PRIHODNJE KOLO (23., 24., 25. 11.)

Alba - Villesse, Dom Gometal - Senators (v soboto, 24. 11., ob 18. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici), Grado - Corridoni, Polisontina - Petrolifera.

Pred številnimi gledalci v Repnu na derbiju v prvenstvu državnih kadetov

Kontovelci za točko boljši

Jan Budin med metom na koš na derbiju Kontovel - Bor (Foto Magajna)

KONTOVEL - BOR 106:105 (59:46)

KONTOVEL: Ban 2, Emili 7 (1:2), Godnič, Briščik, Gulič 23 (5:9), Budin 22 (3:6), Danieli 4 (0:1), Rebula 23 (1:2), Vodopivec 8, Gregori 17 (1:3).

BOR: Pavlica 19 (7:9), Simonič 6, Debeljuh 25 (2:19), Starec, Possega 15 (1:2), Škabar, Tomšič 7 (3:6), Pettiroso 2, Drocker 33 (4:7), Rudež.

ON: Kontovel 32, Bor 24. PM: Kontovel 11:23, Bor 28:43.

3 TOČKE: Drocker 3, Debeljuh 1, Budin 1. PON: Rebula (23), Pettiroso (34), Emili (37), Gulič (39), Danieli (40). GLEDALCEV: 200.

V repenski telovadnici se je za slovenski derbi 5. kola zbrala publika velikih priložnosti, ki gotovo ni bila razočarana nad prikazano igro.

Slovenski ekipi sta se namreč potegovali za prvo mesto na lestvici. Kontovelci so igrali v nepopolni postavi, v njihovih vrstah sta namreč zaradi po-

škodbe spet manjkala Kralj in Kapun. Poleg tega pa Gregori in Emili nista popolnoma okrevala. Borovci pa so se predstavili na tekmo s popolnim kolektivom.

Tekma se je začela v znamenju velikega izenačenja in hitrega tempa. Kontovelci so takoj povedli (v 5. min. 25:14), toda borovci se niso zlahka predali ter izenačili v 10. min. (rezultat 27:27). Tedaj so se Kontovelci z večjo zbranostjo in kančkom sreče oddaljili in zaključili polčas s 13 točkami prednosti.

Nasprotno od prvega polčasa so gostje zaigrali bolj zbrano in postavili izid srečanja v dvom. V tem delu srečanja sta sodnika popolnoma pokvarila sicer zanimivo tekmo, tako da so igralci postali živčni. V 35. min. so se borovci približali domačinom na samih 6 točk (86:80), nakar so Kontovelci

z delnim izidom 9:0 spet prešli na vodstvo 15 točk.

V zelo razburljivem finišu je 12 sekund pred koncem Bor prvič povedel s prostima metoma Debeljuha. V ključnem trenutku pa se je izkazal kot junak srečanja Jan Budin, ki je štiri sekunde pred koncem hladnokrvno dosegel koš in priigral Kontovelu zmago.

Pohvalo si zaslužijo igralci obeh ekip, saj so poskrbeli za izvrstno predstavo. (J. E. G.)

OSTALI IZIDI: Stefanel - Largo Isonzo 84:62; Latte Carso - CGS Bull 69:83; Autosandra - Ricreatori 68:66; prost Don Bosco.

LESTVICA: Kontovel 8; Bor in Stefanel 6; Don Bosco, Autosandra, Ricreatori in CGS Bull 4; Latte Carso in Largo Isonzo 2.

DEŽELNI KADETI

INTER 1904 - BOR 88:53 (43:28)

BOR: Bajc 10 (2:6), Porporatti 2, Filipič 5 (2:6), Schiulaz 7, Umer, Brus 6 (2:4), Križmančič 11 (2:4), Corbatti, Barini 9 (1:6), Rudež 10 (2:6).

PON: Barini (40).

V prvi prvenstveni tekmi deželni kadetov so se borovci srečali s solidno ekipo Interja. Naši so lahko stopili na igrišče in to se jim je pozneje hudo maščevalo. Plavi so vodili do 10. minute, nakar so jim gostitelji zadali delni izid 10:0 in naši so popustili.

V drugem polčasu so se »plavi« le nekaj časa upirali močnejšim nasprotnikom, nato so se popolnoma predali. Slaba fizična priprava in nepovezanost med igralci sta bili vzrok visokega poraza. (M. C.)

OSTALI IZIDI 1. KOLA: Ferroviario - Libertas 87:91; Don Bosco - Saba 35:92; prost Kontovel.

obvestila

ŠD POLET

vabi vse prijatelje in mladino na družabno srečanje s svetovnim kotalkarskim prvakom Samom Kokorovcem, ki bo danes, 20. t. m., ob 19. uri v razstavnih dvorani Hranilnice in posojilnice na Opčinah.

JADRALNI KLUB ČUPA

vabi člane in prijatelje na društveno večerjo, ki bo v soboto, 24. t. m., ob 20. uri v restavraciji Sardoč v Prečniku. Prijave sprejemajo pri Optiki Malalan na Opčinah (tel. 213957) ali v trgovini Bavcon v Gorici (tel. 31662).

SK BRDINA

organizira od 22. do 29. decembra zimovanje na Rogli. Vpisovanje na sedišu vsak ponedeljek in petek od 20. do 21. ure do 26. t. m. Informacije po tel. 212936.

PLAVALNI TEČAJ LIPICA - ZŠSDI

obvešča, da bo danes, 20. t. m., odpadel plavalni tečaj v hotelu Maestoso v Lipici zaradi vzdrževalnih del v bazenu.

Košarkarsko prvenstvo naraščajnikov (skupina A)

Borovcem slovenski derbi

BOR - KONTOVEL 82:72 (39:23)

BOR: Bandi 1 (1:2), Verri, Cupin 7 (1:2), Gregorič, Porporatti 2, Galoppin 8 (0:2), Grbec 27 (4:8), Samec 19 (1:2), Giacomini 5, Coloni, Korošic, Rustja 13 (1:4).

KONTOVEL: Vavpetič 24 (0:2), Emili 4 (0:2), Križman 6 (2:2), Gherli 2, Cingerla, Devetak 2, Malalan 1 (1:2), Černe 12 (1:3), Vidali 20 (3:7), Vatta 2 (0:6).

TRI TOČKE: Giacomini, Grbec, Vidali, Černe 1. ON: Bor 27, Kontovel 27. PON: Devetak. PM: Bor 8:20, Kontovel 7:24.

Borovci so v nedeljo osvojili slovenski derbi s Kontovelom. Domačini so že na začetku tekme vodili z 12 točkami prednosti (14:2), kar je bilo sad dobre in zbrane obrambe, ob odmoru pa so prednost še povečali.

V drugem polčasu so gostitelji ponovno prevzeli vajeti igre v svoje roke in imeli tudi dvajset točk prednosti (47:27). Z druge strani pa nista zadovala Vavpetič in Vidali, da bi tako razliko nadoknadila. Pravzaprav ni bil rezultat nikoli v dvomu.

Pohvalo si predvsem zasluži Grbec, ki je bil tudi najboljši strellec srečanja. (U. A.)

OSTALI IZIDI 4. KOLA: Libertas B

- Ferroviario 69:115; SGT Bull - Poggi 77:104; latte Carso B - Don Bosco B 81:93; Stefanel A prost.

LESTVICA: Bor, Stefanel A, Ferroviario in Poggi 6; Don Bosco B 4; SGT Bull in Libertas B 2; Kontovel in Latte Carso B 0.

Trener Kalc po sobotnem porazu borovk v C-1 ligi »Ne zavedamo se svoje moči«

V doslej najtežjem nastopu sezone niso borovke igrale tako kot zmorejo in so proti Kennedyju tudi povsem zaslužen potegnile krajši konec. Za točki je plavim lahko res žal, saj se je v prvih dveh nizih pokazalo, da bi lahko razmeroma zlahka ugnale videmskega tekmeča, ki je sicer zlasti v nadaljevanju po prikazani igri dokazal, da lahko v tem prvenstvu odigra precej vidno vlogo.

Prav zato se borovke zdaj nikakor ne smejo predati malodušju, saj se je menda že pokazalo (glej rezultate od borovk poteptanih Gamatexa in Vicenze), da je letos v ligi precej takih ekip, ki plavim ne bi smele biti dorasle, zato pa mora seveda biti odveč tudi strah, da bi se ponovil lanski mučni boj za obstanek v ligi.

Trener Kalc je bil po sobotni tekmi zelo jezen: »Ni mogoče, da niz izgubiš, če vodiš z 10:2. Vse napake, ki smo jih naredili, je treba pripisati živčnosti in posledični dekoncentriranosti.«

Toda nasprotnik je bil dober...

»Bil je dober, a nikakor ni bil boljši od nas. Preprosto se ne zavedamo svoje prave moči. Če smo kaj pametni, nas bo ta poraz izučil«, je še pribil vznejevoljen Borov trener.

Povsem drugače je bil razpoložen njegov videmski kolega Plazzotta:

»Seveda smo upali v uspeh, vedno upaš v uspeh, a priznam, da nisem pričakoval, da bomo tu v Trstu zmagali. Prepričan sem, da to ne bo uspelo mnogim, saj ni po mojem Bor nič slabši od Latisane, ki naj bi bila favorit lige.«

»Moram reči, da je izkušena Fornaroli odlično nadomestila bolno Pizzamiglio. Verjetno je bil odločilen prvi niz, ki bi ga morale gostiteljice dobiti. Zaostanek smo nadoknadili, a bilo je naporno, tako da smo v drugem nizu popustili. V 3. smo pametno reagirali, zadnji niz je bil skoraj formalnost. Mislim, da smo v teh dveh nizih precej izboljšali servis in tako onemogočili nasprotnikove napadalke, zlasti

Ženska C-1 liga

IZIDI 3. KOLA

Bor Elpro Cunja - Kennedy Videm 1:3 (15:17, 15:6, 9:15, 4:15), Fincantieri Tržič - Sloga Koimpex 0:3 (5:15, 9:15, 5:15), Foce Colori Latisana - Volley Montecchio 3:1 (14:16, 15:12, 15:8, 15:5), Volley Dolo - AUSA Pav Cervignano 3:1 (15:0, 3:15, 17:15, 15:11), Tregarofani Padova - Pandacolor Sarmeda 1:3 (8:15, 7:15, 16:14, 8:15), Conad Villorba - Vicenza Tre 3:2 (17:15, 8:15, 15:6, 10:15, 15:8), Ghemar Pieve di Sacco - Gamatex Pojana Maggiore 3:2 (15:8, 10:15, 13:15, 15:8, 15:8).

LESTVICA

Volley Dolo	3	3	0	9:3	6
Latisana	3	3	0	9:5	6
Bor Elpro	3	2	1	7:3	4
Sloga Koimpex	3	2	1	7:3	4
Pandacolor	3	2	1	8:4	4
Kennedy Videm	3	2	1	8:4	4
Ghemar	3	2	1	7:5	4
Conad Villorba	3	2	1	7:6	4
Vicenza Tre	3	1	2	5:8	2
Gamatex Pojana	3	1	2	5:8	2
Cervignano	3	1	2	4:7	2
Fincantieri	3	0	3	3:9	0
Tregarofani PD	3	0	3	3:9	0
Montecchio	3	0	3	1:9	0

PRIHODNJE KOLO (24. 11.)

Sloga Koimpex - Bor Elpro Cunja, Latisana - Tregarofani, Gamatex - Dolo, Montecchio - Ghemar, Vicenza Tre - Cervignano, Pandacolor - Conad, Kennedy - Fincantieri.

dvanajstico (Maverjevo), ki je res odlična. Na začetku je z dolgimi udarci nad blokom povsem onesposobila našo obrambo, nato je mogoče pretiravala, ko je hotela po vsej sili zabiti žogo na tri metre in zato smo je nekajkrat celo zaustavili.« (ak)

V športnem, zlasti nogometnem svetu, se velikokrat obnese »pravilo«, da ekipa, ki zamenja trenerja med sezo-

no, v prvi tekmi po tej zamenjavi tudi zmaga. Zgleda, da za odbojarske kroge to ne velja, saj tržiškemu Fincantieriju tudi dejstvo, da je sredi prejšnjega tedna krmilo ekipe prevzel lanskoletni trener Pippo Capello, ni pomagalo: Sloga Koimpex je novi točki osvojila po slabi uri igranja in je ves čas tudi brez težav gospodarila na igrišču. Tudi v drugem nizu, ko je Fincantieri vodil z 8:2 in 9:4, je bilo jasno, da slogašcam zmaga ne more iiti. Igralkam je stoodstotno zaupala tudi trenerska klop, saj je skozi vse srečanje na igrišču ostalo tistih šest igralok, ki je tekmo začelo.

V Sloginem taboru smo po tekmi seveda gledali veselo nasmejane obraze, drugače je bilo pri gostiteljih. Trener Capello je skozi zobe sicer iztisnil, da je bil poraz pričakovan, da pa so vseeno upali na ugoden razplet tekme. »Igralke moje ekipe so mlade, za nameček pa so trenutno psihološko čisto na tleh. O Slogi Koimpex pa lahko rečem, da je letos v primerjavi z lansko sezono (obe ekipi sta lani napredovali iz C-2 lige in v prvenstvu zmagali vsaka po enkrat) veliko napredovala, dobro igra v obrambi, presenetile so me tudi napadalne sheme.«

Po samih treh kolih je seveda preuranjeno govoriti o tem, kako bo potekalo prvenstvo, od trenerja Capella pa smo vseeno želeli izvedeti, kaj si je zastavil kot letošnji cilj. »Po prvih treh neuspehih vsekakor obstanek v ligi in glede na to, da ekipe iz Veneta le niso tako strašne, kot smo se vsi bali, sem prepričan, da bomo cilj dosegli.«

Ivan Peterlin (trener Sloge Koimpex): »Današnji Fincantieri nam ni bil dorasel, vendar sem prepričan, da ekipa ne bo igrala tako skozi vse prvenstvo. Dosedanja igra Fincantierija je slonela na podajačici Ahmedovi, ko pa bodo igralke v ekipi predvsem psihološko prebolele njen odhod, bodo tudi drugače zaigrale. Prepričan sem, da bo čez kak mesec ta ekipa v prvenstvu kompetitivna.« (Inka)

Po novi gladki zmagi v ženski C-2 ligi

Sokolovke se prebujaajo

Tudi Kontovelke so po uspehu v Pierisu na svoji razpredelnici izbrisale ničlo v stolpcu, ki označuje število zmag (še vedno pa ostaja praznih rok Agorest Posojilnica Sovodnje), a po drugi strani v deželnih odbojarskih ligah ni več nobena naša ekipa nepremagana (izgubila sta tudi Bor Agrimpex in Soča Sobema), vse pa imajo pred sabo na lestvici več tekmecev.

Spodbudne znake prebujanja kažejo dekleta Sokola Indules, ki so tokrat spet zmagale, predvsem pa so končno zadovoljile tudi glede prikazane igre. Zanje bo važen preizkusni kamen že sobotno gostovanje v Tržiču, lahko namreč pomeni začetek vzpona proti vrhu lestvice. Za združeno goriško ekipo pa bo gostovanje v Casarsu prav tako skoraj odločilno. Če izgubijo, bo vrh že zelo, zelo oddaljen.

Moški tretjeligaš Vivil je v Gorici potrdil, da v C-2 ligi letos ne bi smel imeti enakovredne konkurence, a od ekipe Valprapor Imsa, ki se ji za zdaj ne piše zelo dobro, smo pričakovali, da mu bo na domačih tleh le nudila močnejši odpor. Kar se pa tiče Olympie se izkazuje kot modra in trezna predprvenstvena ocena trenerja Jakopiča, da bo treba za obstanek v ligi precej garati. Olympia ima obetavno ekipo, a na njen razcvet bo treba še počakati.

Ob domačem spodrsrlaju še odhodi igralcev Težave za Bor Agrimpex

Za tržiškega C-2 ligaša Cremcaffè je značilno, da je v začetku letošnje sezone vsakič odigral pet nizov. Po tesni zmagi v Gorici z ekipo Valprapor Imsa in po porazu doma z vodilnim Vivilom, je tie break odigral tudi v srečanju z Borom Agrimpexom. Dvoboj je bil zelo izenačen, o čemer priča tudi število osvojenih točk: 63:60 za goste. Borovci so bili bolj učinkoviti s servisom in protinapadom, Tržičani pa z blokom, manj so tudi zgrešili servise. Vsekaror lahko mirne duše zapišemo, da so o končnem zmagovalcu odločale malenkosti.

LUCIANO SEPPI (trener Cremcaffèja). »Res nisem pričakoval, da bomo zmagali, po prvem setu pa sploh ne! Mi nismo tako močni, ker razpolagam z malo menjav in nam povrh pri manjkujše še izrazit tolkač. Po prvem nizu smo zaigrali bolje in kljub vodstvu borovcev z 2:0 smo izid postavili na tehtnico. V tretjem nizu ni bil njihov tolkač Palin tako prodoren, mi pa smo izboljšali blok. V tie breaku je

spet kazalo, da smo zašli v izgubljen položaj, a smo le izenačili in osvojili predragoceni točki. Dejal bi, da je bila tekma na dobri ravni.«

MAURO GIACCA (Bor Agrimpex): »V prvem setu smo igrali zelo dobro, v nadaljevanju pa nismo bili več tako zanesljivi, čeprav smo drugi niz le osvojili. Poraz je treba po mojem mnenju pripisati predvsem slabim taktičnim izbiram našega podajača. Preveč smo napadali preko kril in vse manj s hitrimi žogami preko centra. Dokler je bil pri močeh Palin, v prvih dveh nizih je bil nezadržan, je bilo vse v redu, potem pa nas je nasprotnik pogruntal. Manj točk kot po navadi smo dosegli tudi z blokom (samo sedem op. ur.).

Bolj kot poraz nas skrbi to, da odslej ne bomo več mogli nastopati v popolni postavi. Rudes si bo med tednom operiral koleno, Pernarčič, ki v Devinu služi vojaški rok pri policiji, pa bo po vsej verjetnosti premeščen v Padovo. Problemov je torej veliko.« (G. F.)

deželna prvenstva

Moška C-2 liga

IZIDI 3. KOLA

Valprapor Omsa - Sistema Credito Villa Vicentina 0:3 (12:15, 12:15, 11:15), Bor Agrimpex - Cremcaffè Tržič 2:3 (15:5, 15:13, 6:15, 11:15, 13:15), Olympia CDR - Pav Remanzacco 1:3 (15:13, 14:16, 12:15, 16:17), Itely Fojda - Torriana 3:0 (15:12, 6:15, 15:9, 15:11), Prata - Lib. Turjak 3:2 (15:10, 15:10, 11:15, 7:15, 15:9), Panificio Brotto - Povoletto 1:3 (8:15, 16:17, 7:15, 12:15), Volley Ball Videm - Rozol 3:1 (15:9, 15:8, 12:15, 15:11).

LESTVICA

Sist. Credito	3	3	0	9:3	6
Itely Fojda	3	3	0	9:5	6
Bor Agrimpex	3	2	1	8:4	4
Panif. Brotto	3	2	1	7:5	4
Pav Remanzacco	3	2	1	7:5	4
Mobil. Prata	3	2	1	8:6	4
Cremcaffè	3	2	1	8:7	4
Friuli	3	2	1	6:6	4
Volley Videm	3	2	1	6:7	2
Olympia CDR	3	1	2	6:8	2
Valprapor Imsa	3	1	2	5:8	2
Lib. Turjak	3	0	3	5:9	0
Rozzol Trst	3	0	3	4:9	0
Torriana	3	0	3	3:9	0

PRIHODNJE KOLO (24. 11.)

Valprapor Imsa - Mobilificio Santalucia Prata, Sistema Credito Villa Vicentina - Olympia CDR Gorica, Rozzol Trst - Bor Agrimpex, Pav Remanzacco - Itely Fojda, Friuli Povoletto - Torriana Gradišče, Libertas Turjak - Panificio Brotto Gorica, Cremcaffè Tržič - Volley Ball Videm.

Ženska C-2 liga

IZIDI 3. KOLA

Ottica Tommasini Cordenons - Agorest Posojilnica Sovodnje 3:2 (12:15, 15:7, 13:15, 15:5, 15:8), Sokol Indules - Danone Rivignano Pordenone 3:0 (15:3, 15:7, 15:6), Promovolley Pordenone - ASFJR Cedad 3:0 (15:3, 16:14, 15:8), Fontanafredda - CUS Videm 1:3 (9:15, 16:14, 3:15, 3:15), Banca Popolare Centa - Peroni Tržič 3:1 (15:6, 14:16, 15:7, 15:10), Libertas Martignacco - Casarsa 3:0 (15:7, 15:6, 15:13), Pallavolo Altura Trst - Solvepi Prata 3:0 (15:9, 15:5, 15:11).

LESTVICA

CUS Videm	3	3	0	9:2	6
Martignacco	3	3	0	9:2	6
Ottica Tom.	3	3	0	9:3	6
Banca Popolare	3	2	1	8:4	4
Sokol Indules	3	2	1	7:4	4
Altura Trst	3	2	1	6:4	4
Peroni Tržič	3	2	1	7:5	4
Casarsa	3	2	1	6:5	4
Promovolley	3	1	2	5:6	2
Danone Riv.	3	1	2	5:6	2
Agorest Pos.	3	0	3	3:9	0
ASFJR Cedad	3	0	3	1:9	0
Prata	3	0	3	1:9	0
Fontanafredda	3	0	3	1:9	0

PRIHODNJE KOLO (24. 11.)

Casarsa - Agorest Posojilnica Sovodnje, Peroni Tržič - Sokol Indules, Promovolley Pordenone - Itar Cucine Fontanafredda, Solvepi Prata - Ottica Tommasini Cordenons, ASFJR Cedad - Pallavolo Altura Trst, CUS Videm - Libertas Martignacco, Danone Rivignano Banca Popolare Centa.

Moška D liga

IZIDI 3. KOLA

Soča Sobema - Volley Club Trst 1:3 (9:15, 16:17, 15:7, 9:15), Amici del Cuore Trst - Promelco Buia 1:3 (14:16, 15:11, 10:15, 4:15), Bo Frost Fiume Veneto - Carmona Ruote Porcia 1:3 (14:16, 16:14, 4:15, 13:15), Pallavolo Trst - Caldini Gorica 0:3 (13:15, 5:15, 14:16), Falegnameria San Vito - CUS Trst 3:1 (10:15, 15:5, 15:11, 15:3), Volley Ball Carnia - Prevenire 3:0 (15:7, 15:7, 15:11).

LESTVICA

Promelco Buia	3	3	0	9:1	6
Caldini GO	2	2	0	6:1	4
Volley Club TS	2	2	0	6:3	4
Faleg. S. Vito	3	2	1	7:5	4
CUS Trst	2	1	1	4:3	2
Soča Sobema	2	1	1	4:4	2
Volley Carnia	3	1	2	5:6	2
Carmona Ruote	3	1	2	6:7	2
Amici d. Cuore	3	1	2	5:8	2
Fiume Veneto	3	1	2	5:8	2
Prevenire	3	1	2	5:7	2
Pallavolo TS	3	0	3	0:9	0

PRIHODNJE KOLO (24. 11.)

Prevenire Trst - Amici del Cuore Trst, Volley Club Trst - Volley Carnia, Gasilci Caldini Gorica - Promelco Buia, Carmona Ruote Porcia - Falegnameria San Vito, CUS Trst - Bo Frost Fiume Veneto (počivata Soča Sobema in Pallavolo Trst).

Ženska D liga

IZIDI 3. KOLA

Pieris - Kontovel 0:3 (7:15, 8:15, 11:15), Torriana Gradišče - Pizzeria Virtus Trst 3:2 (15:10, 15:9, 13:15, 13:15, 15:7), OMA Trst - Pizzeria Al Ledra Humin 3:2 (15:8, 16:17, 10:15, 15:10, 15:13), Socopel San Giorgio di Nogaro - Pallavolo Mossa 3:0 (15:12, 16:14, 17:16), Gammalegno Cecchini Pasiano - Carrozzeria Porcia 0:3 (4:15, 12:15,10:15), Pav Natisonia - Lavoratore Fiera Martignacco 3:1 (9:15, 15:12, 15:13, 15:0), Itas Fiume Veneto - Celinia Maniago 1:3 (2:15, 11:15, 15:7, 11:15).

LESTVICA

Celinia	3	3	0	9:4	6
Porcia	3	3	0	9:4	6
Ledra Humin	3	2	1	8:4	4
Martignacco	3	2	1	7:4	4
Fiume Veneto	3	2	1	7:6	4
OMA Trst	3	2	1	7:6	4
Torriana	3	2	1	8:7	4
Kontovel	3	1	2	6:6	2
Pav Natisonia	3	1	2	6:7	2
Socopel	3	1	2	5:6	2
Mossa	3	1	2	5:7	2
Gammalegno	3	1	2	3:7	2
Virtus Trst	3	0	3	5:9	0
Pieris	3	0	3	1:9	0

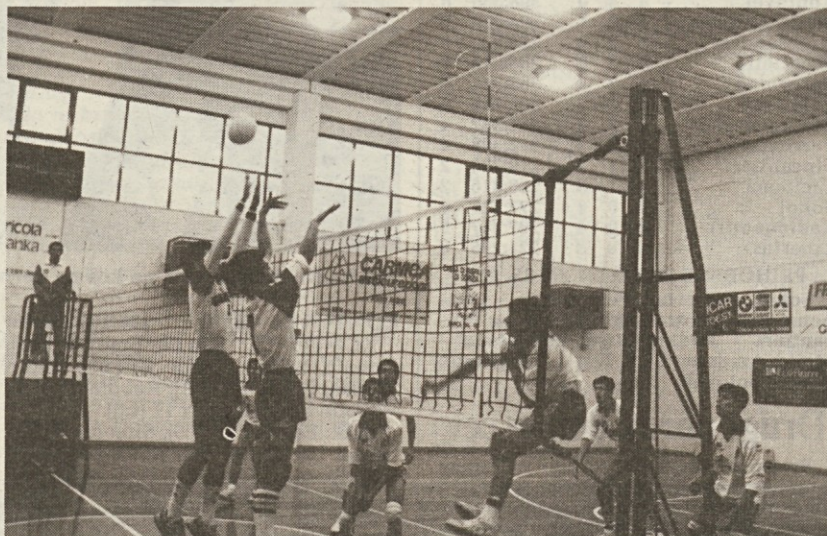
PRIHODNJE KOLO (24. 11.)

Kontovel - OMA Trst, Torriana Gradišče - Socopel, Pizzeria Mario Luciana Virtus Trst - Pieris, Lavoratore Fiera Martignacco - Pizzeria Al Ledra Humin, Pallavolo Mossa - Pav Natisonia, Carrozzeria Porcia - Libertas Itas Fiume Veneto, Celinia Maniago - Gammalegno Cecchini Pasiano.

Združena ekipa v tržaško-goriški skupini »dečkov« brez pravega tekmeča

Teknoprogresu goriški derbi

Po zmagi v derbiju s Kontovelom so Bregove mladinke (skupina B) bližje polfinalu

OLYMPIA - TEKNOGRES 0:3 (9:15, 5:15, 7:15)

OLYMPIA: Hlede, Manià, Povše, Pintar, Di Battista, Figelj, Frandolič, Seli.

VALPRAPOR: Devetak, Kovic, Gravner, Maraž, Korečič, Brisco, Paolletti, Siligoj, Mužič.

Slovenski derbi v goriškem športnem središču je minil brez presenečenja. Vodeča postava Valprapora Teknoprogresa je namreč dokaj prepričljivo premagla tudi Olympio in potrdila, da na lestvici vodi upravičeno.

Že od vsega začetka so mladi odbojkarji trenerja Lorenza Zama pokazali boljšo igro in so si kljub napakam zagotovili prvi set. V drugih dveh nizih pa je bila naloga gostov še lažja.

Po srečanju je trener Valprapora Teknoprogres Lorenzo Zamo povedal naslednje: »Danes nismo pokazali vsega, kar zmoremo in igrali smo pod običajnim nivojem. Ne glede na kakovost nasprotnika moram reči, da smo grešili preveč in to še posebno pri serviranju in sprejemanju. Moram pa pristaviti, da smo doslej naleteli na slabše nasprotnike, tako da je od igralcev tudi težko zahtevati, da so vseskozi zbrani in da igrayo optimalno. V naši skupini nam bo verjetno edino Vivil lahko povzročil kakšno težavo, čeprav smo ga na domačem igrišču že premagali s 3:0.

Trener Olympie Gianni Sušič (na klopi mu je pomagal Dušan Bensa) pa je takole ocenil derbi: »Ne glede na izid tekme, moram reči, da so naši fantje igrali nad običajnim nivojem in so dali vse od sebe. Valprapor pa je dobra ekipa in pozna se, da fantje trenirajo že več časa skupaj.« (R. P.)

SLOGA - RANGERS 3:0 (15:8, 15:11, 15:6)

SLOGA: Andolšek, Antonič, Čuk, Glavina, Grgič, Kralj, Marc, Milič, Miot, Spetič, Stranj.

Že na začetku tekme je bilo jasno, da je tehnična razlika med ekipama velika, to pa je tudi privedlo do tega, da je Sloga svoje nasprotnike podcenjevala. To se je potem poznalo pri igri in je tako Slogin nasprotnik osvojil nekaj točk več, kot bi si jih po znanju zaslužil. (Inka)

OSTALA IZIDA: Pallavolo TS - CUS TS 3:0 (15:0, 15:2, 15:3); ACLI Ronke - Vivil 1:3 (15:10, 12:15, 9:15, 2:15).

LESTVICA: Teknoprogres in Pallavolo TS 6, Vivil in Sloga 4, ACLI Ronke 2, CUS TS in Rangers 0.

PRIHODNJE KOLO 25. 11.): Vivil - Sloga (10:00 v Villi Vicentini); Teknoprogres - ACLI (10:30 v goriškem Kulturnem domu); CUS TS - Olympia (9:30 v Trstu, Montecengio); Rangers - Pallavolo TS.

MLADINKE

SKUPINA A

IZIDI 3. KOLA: Bor Frulexport - OMA 3:0 (15:2, 15:2, 15:4); Altura - Julia 3:1 (14:16, 15:7, 15:8, 15:2); Sloga Koimpex n. grala.

LESTVICA: Sloga Koimpex in Bor Frulexport 4, OMA in Altura 2, Julia 0.

PRIHODNJE KOLO: Sloga Koimpex - Bor Friulexport (25. 11. ob 11:00 na Opčinah); OMA - Altura.

SKUPINA B

BREG - KONTOVEL 3:1 (17:15, 15:10, 5:15, 15:13)

BREG: Giorgi, Gaburro, Bandi, Petrosso, Kralj, Mauri, Laurica, Martina in Federica Sancin, Seganti, Kosmač, Ota.

KONTOVEL: Regent, Pertot, Kralj, Černe, Luxa, Bezin, Bogatec, Colja.

Slovenski derbi je imel vse značilnosti tovrstnih tekem. Vlada je živčnost in dekleta so se zavedala, da morajo dati vse od sebe. Tekma se je začela pozneje zaradi zamude sodnika in lahko rečemo, da so Brežanke zapisale usodo nasprotnic že v prvem setu. Set se je končal šele po podaljku, potem ko sta se ekipi stalno izmenjavali na servisih in v vodstvu. Nesoglasja med sodnikoma so precej zmedle igralke, ki so zaradi tega igrale negotovo. Po osvojenem nizu so gostje nekoliko popustile in tako so Bre

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 700 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 20. novembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Uspešen nedeljski obisk sovjetskega predsednika Mihaila Gorbačova v Italiji in v Vatikanu

Svečano potrdili italijansko-sovjetsko prijateljstvo in vsestransko gospodarsko pomoč perestrojki

Korak naprej k ukinitvi obeh blokov - Italija bo Sovjetski zvezi nakazala kar 7 tisoč milijard lir pomoči

Andreotti, Cossiga in Gorbačov med podelitvijo Nagrade Fiuggi sovjetske-
mu predsedniku (Telefoto AP)

Cossigove kritike prikaznim hladne vojne in hujskaštva

RIM — Sovjetski predsednik Miha-il Gorbačov je prispel v Rim, da bi prejel prestižno nagrado Fiuggi. Svečanost v Dvorani kirasirjev na Kvirinalu pa je marsikoga presenetila. Predsednik republike Cossiga je namreč v svojem govoru obirno spregovoril o hladni vojni, a pri tem stalno misli na notranje italijanske polemike o zadevi Gladio.

»Tudi moje državo, je navedel Cossiga, so boleče zaznamovala globoka razhajanja, ideološki zidovi, bodeča žica nezaupanja, nevidljive zavese. Nerazumevanje in nestrpnost sta razklali mojo deželo, naše družine, moje lastno družino, naše vesti.«

A to je le Cossigov uvod. »V sivini hladne vojne sta razum in volja ljudstev narekovali previdnost vladam na

Zahodu in na Vzhodu. Tako tudi v moji domovini je v najtežjih trenutkih gospodarske krize in boja proti terorizmu prevladala enotnost in država se je rešila.«

»V kakem kraju in tudi v moji deželi, je s povzdignjenim glasom poudaril Cossiga, se gibljejo prikazni nestrpnosti, spopada, hujskanja, nostalgiki hladne vojne, zunanje in notranje. Toda gospod predsednik, to so le prikazni, niso živeče stvarnosti, so mrtve svari, za vedno mrtve«. Tega zagrenjenega izbruha predsednika Cossiga Gorbačov bržkone ni razumel, a to navsezadnje ni bilo bistveno. Gorbačov je v Dvorani kirasirjev prejel pomembno nagrado Fiuggi, ki jo bo po zamisli Raise namenil »revnim otrokom Sovjetske zveze«.

RIM — Le bornih devet ur je trajal nedeljski »postanek« sovjetskega predsednika Mihaila Sergejeviča Gorbačova v Italiji, a ko je po 20. uri njegovo letalo vzletelo z rimskega letališča Fiumicino, je bilo vsakomur jasno, da je bil to pravi »zgodovinski obisk«. Gorbačov je namreč odpotoval v Pariz na Konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi z nadvse otipljivimi rezultati.

Sovjetska zveza in Italija sta namreč podpisali obširen dvajsetletni sporazum, ki v glavnem sledi shemi podobnih sporazumov s Francijo in Zvezno republiko Nemčijo, a ima kot novost preambulo, v kateri je svečano poudarjeno prijateljstvo med državama s klavzulo o »nenapadnosti«, ki obsega obvezo, da ne bosta podpisnici nudili nobene »vojaške ali druge podpore« državam, ki bi napadle eno od podpisnic. Taka svečana preambula nesporno dokazuje, da je Sovjetska zveza v bistvu pokopala blokovsko delitev sveta. »Napravili smo velik korak proti enaidvajsetemu stoletju,« je poudaril Gorbačov na Kvirinalu, Andreotti pa ga je podprl, ko je pohvalil skupno nalogo »obnavljanja skupne bodočnosti«, predsednik Cossiga pa je navedel, kako postajajo odnosi med Italijo in Sovjetsko zvezo vedno bolj podobni odnosom med zavezniškima državama.

Sovjetski obrambni minister Jazov pa je na srečanju s svojim kolegom Rognonijem pomenljivo napovedal, da »bo Varšavski pakt kmalu izginil« in da Sovjetska zveza »ne nasprotuje Nato paktu, predvsem kot političnemu organizmu«.

Ob teh politično pomembnih dosežkih pa ne moremo mimo konkretnega gospodarskega sporazuma. Italijanska vlada bo namreč vsestransko podprla uresničitev Gorbačovove perestrojke s finančnimi injekcijami, kot jih Italija še ni dala nobeni državi. V več obrokih se bo Sovjetska zveza okoristila za kakih 7 tisoč milijard lir. S prvim obrokom tisoč milijard lir bodo krili letošnji sovjetski uvoz italijanskega blaga. Predsednik italijanske vlade Andreotti pa se je kot predsedujoči v Evropski skupnosti obvezal, da se bo vsestransko zavzel za uresničitev širokopoteznega načrta pomoči, ki bi vzpostavila še tesnejše stike med Sovjetsko zvezo in Evropsko skupnostjo.

Nenazadnje je treba omeniti, da so že obstoječe italijansko-sovjetsko gospodarsko sodelovanje še pospešili. Tako je Fiat dobila zeleno luč za »joint venture«, s katero bodo proizvedli 600 tisoč avtomobilov A-93. Ina pa bo kot prva zahodna zavarovalnica prodrla na sovjetski trg. Zgovoren dokaz novih odnosov je tudi vest, da sta v spremstvu številnih poslovnežev in managerjev v soboto odpotovala v Sovjetsko zvezo minister za državne soudeležbe Franco Piga in predsednik Iri Franco Nobili. V Moskvi bosta podpisala vrsto dogovorov na področju telekomunikacij in posodobitve sovjetskega električnega energetskega sistema.

Med obiskom pri papežu Janezu Pavlu II. pa po vsem sodeč Gorbačov ni dosegel, da bi poljski papež v kratkem obiskal Sovjetsko zvezo in s tem posredno podprl Gorbačovove napore na poti demokratizacije. Z obnovitvijo verske svobode so se odnosi med Moskvo in Vatikanom nedvomno izboljšali, kar je prišlo do izraza tudi v nedeljskem sproščenem in prijateljskem 40-minutnem pogovoru. Papež se dobro zaveda težav Sovjetske zveze zaradi centrifugalnih nacionalističnih teženj in bi rad obiskal Sovjetsko zvezo, ko bo najhujše že mimo. Nacionalizem v Sovjetski zvezi pa po vsem sodeč ne skrbi samo Moskve temveč tudi Vatikan. Kljub vzpostavitvi verske svobode pa je še vedno cela kopica nerešenih problemov predvsem glede ukrajinske uniatske Cerkve, tako da bo Janez Pavel II. bržkone obiskal Sovjetsko zvezo šele po letu 1992. Seveda v Vatikanu navajajo, da papež ne more v kratkem obiskati Sovjetske zveze, ker je preobremenjen z drugimi apostolskimi obiski.

Po vsem tem je treba seveda omeniti, da so Rimljani sprejeli Gorbačova in njegovo ženo Raiso nadvse pristržno, kar je nedvomno povzročilo sive lase tako italijanskim kot sovjetskim varnostnikom. Vse pa se je končalo brez zapletov, če izvajamo obrobni incident, ko je neki veteran zasul Gorbačovov avtomobil z letaki, s katerimi je zahteval, da Sovjetska zveza izroči vse posmrtno ostanke v Ukrajini in Rusiji padlih italijanskih vojakov.

Sovjetski predsednik je papežu daroval vazo, delo leningrajskih umetnikov (AP)

Tudi milijarda lir za informacijo o ugrabljenih osebah

RIM — Koordinacija solidarnostnih odborov proti ugrabitvam oseb je včeraj v Rimu predstavila novo pobudo, ki naj bi razbila zaščitni obroč okrog ugrabiteljev. Predlagali so namreč ustanovitev posebnega sklada, v katerega bi lahko prostovoljno prispevali sredstva vsi državljani, iz sklada pa bi »plačevali« informacije, ki bi prispevale k osvoboditvi ugrabljenec. Največji znesek, ki bi ga kdo lahko dobil za koristne informacije, je milijarda lir.

Pobudo so poimenovali »Svobodni človek«, zaključila pa naj bi se 31. maja prihodnjega leta. Pobudniki akcije skušajo zagotoviti tudi maksimalno anonimnost informatorjev. Pismo informacijo naj bi namreč poslali škofu iz Acerre Riboldiju.

V pismu naj bi priložili tri polovice bankovcev za 10.000 lir, na poseben listič pa naj bi zapisali tudi številke bankovcev v rokah informatorja. Če bi se izkazalo, da je informacija odločilna za osvoboditev ugrabljenca, bi preostale 3 polovice služile kot potrdilo informatorju.

Štiri žrtve požara

CAMPOBASSO — Tri osebe, ki so se peljale z rešilnim avtomobilom, in voznik nekega peugeota so umrli v požaru, ki je izbruhnil po trčenju štirih vozil. Do nesreče je prišlo včeraj nekaj po 9. uri v bližini Portocannona (Campobasso). Po prvih podatkih naj bi nesrečo povzročil voznik vozila, ki je z neprednostne ceste nenadoma zapeljal na državno cesto. Voznik peugeota, radiolog iz bolnišnice v Larinu, se je skušal izogniti trčenju, vendar pa je pri tem zadell renault 5, ki je vozil pred njim. Po trčenju je peugeot odbilo na drugo stran ceste, kjer je ravno takrat nasproti pripeljal rešilni avtomobil.

Rešilec je bil namenjen v bolnišnico v Termoliju, kamor je peljal neko 74-letno bolnico. Ob šoferju je bila v rešilnem avtomobilu še 35-letna medicinska sestra. Vsi trije so ostali vkleščeni v gorečem vozilu, tako da so njihova trupla popolnoma zgorela. Gasilci so potrebovali precej časa, da so požar pogasili, promet na državni cesti pa je bil dalj časa močno oviran.

Kako na izlet? Najraje s tankom...

BERLIN — Kaj lahko naredi večji vtis na dekleta kot dolga in sveteča se limuzina? To so najbrž pomislili tudi trije nizozemski vojaki, ki so si želeli ogledati Hamburg in lepa dekleta tega nemškega mesta. Edini problem je bil, da avta niso imeli, so pa vsi trije služili vojaški rok v Bergenu v oklopnem polku, kjer so se dan na dan urili s težkim tanki tipa leopard. Rešitev je bila torej na dlani: če ni avta, pa bomo šli s tankom. In tako so se odpravili v 100 kilometrov oddaljen Hamburg se malo vozili po nemškem vlemestu in končno, utrujeni, saj so najbrž spili tudi kakšno pivo, parkirali v središču mesta.

Zanimivo je, da se do takrat nihče ni vprašal kaj del nizozemski tank v Hamburgu. To vprašanje si je postavil šofer avtov, ki je privozil izza ovinka in si znašel topovsko cev leoparda točno

pred nosom. Ko je policija prispela na kraj, kjer je leopard (težak 56 ton in vreden 3,7 milijona dolarjev) parkiral, so trije Nizozemci spali kot angelčki. Na vprašanje, kaj sploh delajo tam, so enostavno odgovorili, da so si pač hoteli ogledati mesto in da jim je tank bil edino prevozno sredstvo.

Do podobnega dogodka je prišlo tudi v Berlinu: tam je neki sovjetski vojak stopil na transporter (na sliki AP) in sklenil, da si ogleda mesto. Vozil je po mestnem središču, po prometni Kurfürstendam, kjer je seveda poškodoval nekaj desetnih avtov, dokler ga ni ustavil sovjetski oficir, ki je vrgel svoj plašč na režo, skozi katero je vojak gledal, kam vozi. Kasneje so ugotovili, da je bil fant trenutno neprišteven.

Čarovniki prerokujejo 3. svetovno vojno

RIM — Italijanski čarovniki svarijo: George Bush je zamudil ugodno priložnost, da bi napadel Sadama in mu zadal odločujoč udarec in sedaj je prepozno. Bushevo neodločnost bomo plačali vsi, saj se bo zalivski zaplet čez nekaj let, točneje leta 1995, izrodil v 3. svetovno vojno. Kriv vsega pa bo šef Bele hiše, ki je zamudil ugodno priložnost, ki so mu jo nakazovale zvezde.

To lahko izvemo iz izjave grofa Marca Belellija, predsednika italijanskih okultistov, ki je amerškemu predsedniku pisal pred časom in mu sugeriral, naj napade Sadama Huseina med 10. in 30. oktobrom, saj so bile zvezde takrat izredno naklonjene takemu podvigu. Belelli je baje odgovoril na pismo, ki mu ga je pisal George Bush. V odgovoru je predsednik italijanskih okultistov izrazil mnenje, da se Sadam ne bo umaknil iz Kuvaite in da je gospodarski embargo pravzaprav Blažev žegen, na katerega se bo iraški predsednik poživžgal.

No, in sedaj so vsi ti dragoceni nasveti šli pozlu in na vse nas bo padlo gorje zaradi Bushevega cincanja.

Kaže, da se ameriški predsednik od nekdaj radi posvetujejo z astrologi in okultisti pred vsako pomembno odločitvijo. Znano je, da se je Reagan posvetoval z astrologom pred invazijo Grenade in pred srečanji z Gorbačovom. Bush je takrat nasvet »temnih sil« odklonil...